

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Hertta Herronen

GREEN KEY –SERTIFIKAATTI

sertifikaattihakemuksen tekeminen hotellille

Tekniikka
2021

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Hertta Herronen
Opinnäytetyön nimi	Green Key -sertifikaatti – sertifikaattihakemuksen tekeminen hotellille
Vuosi	2021
Kieli	suomi
Sivumäärä	119
Ohjaaja	Riitta Niemelä

Tässä opinnäytetyössä käydään läpi kestävä matkailu- ja ravintola-alaa sekä ympäristösertifikaatteja. Opinnäytetyön pääaiheena on Green Key -sertifikaatti sekä Sokos Hotel Royal Vaasan Green Key -ympäristösertifikaattihakemus. Hotellin on tarkoitus hakea Green Key -sertifikaatille jatkoa, ja sertifikaattihakemus on tarkoitus lähettää syksyllä 2021. Hotellilla toimin mm. ympäristövastaavana ja sen myötä olen intensiivisesti mukana hotellin sertifikaattihakemus prosessissa.

Sertifikaattihakemuksen vaatimia kriteereitä tutkittiin ja käytiin läpi kyseisen hotellin näkökulmasta. Työssä selvitettiin, kuinka hotelli läpäisee kunkin kriteerin. Kriteerien täyttämiseksi työssä annetaan kehitysehdotuksia, jotka voivat auttaa hotellia täyttämään kriteerit.

Avainsanat¹ ympäristö, sertifikaatti, Green Key, hotelli, matkailu

ABSTRACT

Author	Hertta Herronen
Title	GREEN KEY CERTIFICATE – certificate application for a hotel
Year	2021
Language	Finnish
Pages	119
Name of Supervisor	Riitta Niemelä

This thesis will present the sustainable travel and restaurant business as well as environment certificates. The main focus of the thesis is the Green Key environmental certificate and application process for said certificate for the Sokos Hotel Royal Vaasa. The hotel is applying for a continuation of the Green Key certificate, and the application is due Autumn 2021. Among other positions at the hotel, I work as an environmental manager and am therefore involved in the application process.

The criteria of the Green Key -certificate were examined from the standpoint of the hotel, to determine whether or not the hotel passes each criteria. Recommendations for improvements that will help the hotel pass the criteria are given in the thesis.

Keywords   Green Key, certificate, environment, hotel, travel

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	7
2	ILMASTONMUUTOS.....	9
	2.1 Kehitysmaiden talouden kasvu	9
	2.2 Vaikutus meriin	10
	2.3 Vaikutus ihmisten terveyteen.....	11
	2.4 Ilmastopakolaisuus	12
	2.5 Biodiversiteetin heikkeneminen	13
3	MATKAILU- JA RAVINTOLA-ALAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET	15
	3.1 Kestävä matkailu.....	16
	3.2 Ympäristövastuullinen ravintola-ala	18
	3.3 Elintarvikkeiden ympäristömerkit.....	20
	3.4 Kestävää matkailua tukevat ympäristösertifikaatit	24
	3.5 Ympäristöjärjestelmät sekä -standardit.....	28
	3.6 Kansainväliset sopimukset.....	29
	3.6.1 YK:n ilmastopöytäkirja	29
	3.6.2 Kioto pöytäkirja.....	30
	3.6.3 YK:n kestävän kehityksen tavoitteet.....	31
	3.6.4 Pariisin ilmastopöytäkirja.....	32
	3.7 Ilmastotavoitteet Suomessa	33
4	GREEN KEY	35
	4.1 Green Key: n tavoite	35
	4.2 Green Key:n historia	36
	4.3 Miten Green Key tulevaisuudessa kehittyy	37
5	GREEN KEY -SERTIFIKAATTI.....	39
	5.1 Hakuprosessi.....	41

5.2	Kriteerit ja pisteytys	42
5.3	Hakulomakkeen kriteerit	43
5.4	Liitteet sekä Green Key -kansio.....	44
5.5	Auditointi ja tuomaristo.....	45
6	SOKOS HOTEL ROYAL VAASAN GREEN KEY -SERTIFIKAATTI.....	47
6.1	Sokos Hotel Royal Vaasan hakemus	48
7	SERTIFIKAATTIHAKEMUKSEN KRITERIEN TÄYTTYMINEN	49
7.1	Hakulomakkeen perustiedot	49
8	LOPPUPÄÄTELMÄ	117
9	OPINNÄYTETYÖTÄ HANKALOITTANEET TEKIJÄT	119
	LÄHTEET	120

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuva 1. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (YK).	32
Kuva 2. Suomen kasvihuonekaasupäästöt 1990-2019 (Tilastokeskus).	34
Kuva 3. Green Key hakemusten kategoriat (Green Key Global).....	39
Kuva 4. Green Key -hakuprosessia havainnollistava kaavio (greenkey.fi).....	41
Kuva 5. Green Key -hakemuksen kriteerien kategoriat (Green Key Global).	44
Kuva 6. Green Key kansiossa oltava liite.....	45
Kuva 7. kriteeri käydään läpi auditoinnin yhteydessä.	45
Kuva 8. Liite mukana hakemuksessa.	45
Kuva 9. Sitoumus 2050 tukemat YK:n kestävän kehityksen tavoitteita (Sitoumus2050).	57
Kuva 10. Yhteiskuntasitoumuksen tavoitteet (sitoumus2050).	57
Taulukko 1. Elintarvikkeiden ympäristömerkkejä.	20
Taulukko 2. Tunnetuimmat kestäväää matkailua tukevat sertifikaatit Suomessa. 25	
Taulukko 3. Ympäristöjärjestelmät sekä standardit.	28
Taulukko 4. Hakulomakkeiden eri kategoriat (Green Key).....	40
Taulukko 5. Kriteerien täyttymismäärät vuosittain (Green Key).....	42

1 JOHDANTO

Ilmastonmuutos on ollut jo yli vuosikymmenen yksi maailman ajankohtaisimmista puheenaiheista ja koko kansan puheenaiheeksi se nousi viimeistään Al Goren "Epämiellyttävä totuus"- ilmastonmuutos dokumentin siivittämänä. Nykyään ei kulu päivääkään ilman, että uutisotsikoissa olisi uusi artikkeli ilmastonmuutoksen ennustettavissa olevista tai jo olemassa olevista vaikutuksista.

Ilmastonmuutokseen puuttumisesta väännetään kättä kansainvälisellä tasolla asti; mitä pitäisi tehdä, kenen asiaan pitäisi puuttua ja kuinka nopeasti, jotta saisimme aikaan mahdollisimman globaalin hyödyn. Suuria muutoksia on kuitenkin vaikea saada aikaiseksi, sillä usein ilmastonmuutokseen vaikuttavat tekijät, ovat osa niitä samoja tekijöitä, jotka ovat tuottaneet monille maille niiden korkean elintason ja taloudellisen vakauden. Viimeisimpien vuosien aikana on kuitenkin nähty monia kansainvälisiä sopimuksia ja ohjelmia, joissa pyritään pienentämään päästöjä niin valtiollisesti kuin kansainvälisestikin.

Vaikka globaalilla tasolla ilmastokeskustelujen laatiminen on välillä hidasta, myös ilmastonmuutoksen ehkäiseminen alkaa pienistä valinnoista, joihin voimme kaikki vaikuttaa. Yksilötasolla voimme valita ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja päivittäisissä arkisissa asioissa; voimme esimerkiksi jättää auton autotalliin ja auton sijaan pyöräillä töihin tai valita kotimaan matkailun ulkomaan aurinkoloman sijaan. Paremmat valinnat eivät kuitenkaan ole aina itsestään selviä, tai helppoja ja siksi on luotu monenlaisia sopimuksia, sertifikaatteja sekä ohjelmia, jotka voivat auttaa ja opastaa kaikkia tekemään parempia, kestävämpiä valintoja.

Tässä opinnäytetyössä käyn läpi kestävästä matkailusta, vastuullista ravintola-alaa sekä siihen liittyviä ympäristösertifikaatteja ja sopimuksia. Pääpaino opinnäytetyössä tulee kuitenkin olemaan Green Key -ympäristösertifikaatti ja sen edellyttämät kriteerit sekä hakuprosessi. Opinnäytetyön viimeisessä osiossa käyn

läpi Green Key -ympäristösertifikaatin tekemistä Original Sokos hotel Royal Vaasalle.

2 ILMASTONMUUTOS

Erilaisia ilmastonmuutoksia on ollut maapallon historian aikana useita. Maapallon lämpötilan radikaaleja vaihteluita on koettu historian aikana monia kertoja. Ero aikaisempiin ilmastonmuutoksiin on kuitenkin se, että ilmastonmuutos, jota tällä hetkellä elämme, on aiheutunut ihmisten käyttämistä fossiilisista polttoaineista. Teollisen vallankumouksen jälkeen fossiilisten polttoaineiden käyttäminen energian ja lämmön tuottamiseen on kasvanut radikaalisti. Fossiilisia polttoaineita poltettaessa ilmakehään vapautuu erilaisia kasvihuonekaasuja, kuten hiilidioksidia, jotka voimistavat maapallon luonnollista kasvihuoneilmiötä, ja näin aiheuttavat ilmaston lämpenemistä.²

Ilmaston lämpeneminen on uhka niin ihmisten terveydelle sekä hyvinvoinnille kuin luonnon monimuotoisuudellekin. Keskilämpötila maapallolla on noussut 0,85 astetta verrattuna siihen mitä se ole ennen teollistumista. Lämpötilan nouseminen ei ole kuitenkaan tasaista koko maapallolla, vaan eniten lämpötila nousee pohjoisilla alueilla.³

2.1 Kehitysmaiden talouden kasvu

Teollisuusmaat ovat vastuussa suurimmasta osasta ilmastonmuutokseen vaikuttavista päästöistä.⁴ Tästä syystä teollisuusmaat ovat saaneet vuosikymmeniä nauttia talouden tasaisesta kasvusta. Tämä on yksi syy siihen, miksi teollistuneilla mailla on nyt velvollisuus ohjata tulevaisuudessa kehitystään vähäpäästöisempään ja uusiutuvalla energialla toimivaan yhteiskuntaan. Teollistuneet maat ovatkin olleet ne tahot, jotka vaativat maailmaa vähentämään päästöjä, yhteisen maapallon, ilmaston, ympäristön sekä ihmisten hyvinvoinnin takaamiseksi. Vaikka teollisuusmailla on hyvät mahdollisuudet siirtyä fossiilisia

---

² ilmasto-opas

³ ilmatieteen laitos

⁴ ilmasto-opas

polttoaineita käyttävistä energian sekä lämmön tuotantotavoista vähäpäästöisimpiin teknologioihin, ei se ole yhtä helppoa kaikkialla maailmassa.

Henkilöä kohden köyhimmissä maissa energiankulutus on paljon pienempi kuin teollisuusmaissa, tämä johtuu osittain siitä, että maailmassa on edelleen lähes puolitoista miljardia ihmistä, jotka elävät ilman sähköä.⁵ Vaikka valtaosa päästöistä on peräisin teollisuusmaista, kehitysmaiden tilanne paranee jatkuvasti, ja tämä johtaa siihen, että kehitysmaiden päästöt ovat jatkuvassa kasvussa.⁶

Teollisuusmaiden pitäisikin tukea ja ohjata kehittyviä maita valitsemaan vähäpäästöisemmät sekä uusiutuvat energian tuotantotekniikat, fossiilisten polttoaineiden sijaan, tulevien vuosien aikana tapahtuvassa energiantuotannon kasvussa. Tätä ei kuitenkaan saisi tehdä kehitysmaiden talouden kasvun kustannuksella. Nykyään ja myös tulevaisuudessa Intia, joka on maailman kolmanneksi suurin energiankuluttaja, tulee olemaan yksi suurimmista energian tuottajista sekä kuluttajista. Intian energian kysyntää tulee tulevaisuudessa kasvattamaan muun muassa maan suuri taloudellinen sekä väestöllinen kasvu.⁷

2.2 Vaikutus meriin

Ilmaston lämpeneminen aiheuttaa pohjoisten jäätiköiden sulamista, joka puolestaan vapauttaa ilmaan jäähän sitoutuneita yhdisteitä sekä aiheuttaa merenpinnan nousua. Ilmaston lämpötilan nouseminen aiheuttaa myös veden lämpötilan nousemista, joka puolestaan lisää veden lämpölaajenemista, joka myös lisää merenpinnan nousua. Merien lämpeneminen tuhoaa meren ekosysteemejä ja se on suuri uhka erilaisille kasveille ja mereneläville. Meren lämpötilan kohoaminen muuttaa myös ilmastoa. Lämpimämmät meren aiheuttavat enemmän sekä vahvempia myrskyjä ja hirmumyrskyjä. Pahimmassa tapauksessa

---

⁵ maailma2030

⁶ ilmasto-opas

⁷ team Finland

meren lämpötilan kohoaminen saattaa myös muuttaa golfvirtaa, joka puolestaan vaikuttaa ilmastoon sekä tuuliin.

Merenpinnan nouseminen vaikuttaa yhteisöihin sekä infrastruktuuriin. Arviolta puolet maapallon koko väestöstä asuu rannikkoalueilla. Merenpinnan nouseminen vähentää maapinta-alaa ja jättää alleen hyvää viljelysmaata ja asuinalueita. Paikoin on arvioitu, että merenpinnan nouseminen saattaa aiheuttaa rantaviivan siirtymisen jopa viisikymmentä metriä sisämaahan. Tämä uhkaa rannikolla asuvien ihmisten elinkeinoja sekä pakottaa väestöä siirtymään sisämaahan.

Ilmaston muutos vaikuttaa kuitenkin eniten niihin maihin sekä alueisiin, joissa on jo valmiiksi kuivaa ja sademäärät ovat vähäisiä. Ilmastonmuutos lisää kuivuutta päiväntasaaja alueilla, joka tekee alueiden kuivista kausista entistäkin ankarampia sekä pidempiä. Tämä lisää alueiden maanpinnan eroosiota sekä vähentää viljeltäväksi sopivan maan pinta-alaa entisestään.⁸

2.3 Vaikutus ihmisten terveyteen

WHO:n arvion mukaan vuosien 2030 ja 2050 välillä ilmastonmuutoksen aiheuttamat kuolemat lisääntyvät vuosittain 250 000. Suurimmat syyt kuolemiin tulevat olemaan lisääntyvä aliravitsemus, malaria, ripuli sekä kuumuus. Terveysongelmia tuottavat myös vedenpuute sekä ilmansaasteet.⁹

Rikkaampien maiden asukkailla on paremmat edellytykset sopeutua ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin. Ilmastonmuutoksen vaikutukset tulevat olemaan suurimmat maailman köyhimmillä alueilla. Ilmastonmuutoksen aiheuttamat erilaiset olosuhteet, voivat johtaa kuivuuden, eroosion sekä tulvien aiheuttamiin satomenetykseen ja sen kautta väestön aliravitsemukseen.

---

⁸ ilmasto-opas

⁹ WHO

Lisääntyvä kuivuus johtaa myös puhtaan juoma- sekä kasteluveden hupenemiseen. Tämä aiheuttaa vaaraa ihmisten terveydelle sekä vaikeuttaa ruoan tuotantoa. Saastuneet vedet lisäävät myös erilaisten infektioautien leviämistä. Etenkin malariaa levittävien sääskien arvioidaan lisääntyvän ilmastonmuutoksen myötä.¹⁰

Ilmansaasteet vaikuttavat myös ihmisten terveyteen. Joka kolmas infarkti, keuhkosityöpä sekä sydänsairaus johtuu ilmansaasteista. Ilmansaasteiden aiheuttamat sairaudet tappavat noin 7 miljoonaa ihmistä vuosittain.¹¹

Ilmaston lämpeneminen saa aikaiseksi yhä suurempia lämpöaalloja, joka altistaa yhä enemmän ihmisiä äärimmäiselle kuumuudelle ja sen aiheuttamille terveysvaikutuksille. Ilman äärimmäinen kuumuus lisää varsinkin vanhempien ihmisten kuolleisuutta. Äärimmäisen kuuma ilma lisää myös ilman saasteita sekä siitepölyn ja muiden ilman allergeenien määrää.¹²

2.4 Ilmastopakolaisuus

Ilmaston lämpeneminen aiheuttaa suuria muutoksia ympäristölle sekä ihmisille. Ääriolosuhteiden voimistumisen sekä lisääntymisen takia, äärimmäinen kuivuus, eroosio, merenpinnan nousu ja tulvat ja trooppiset myrskyt pakottavat yhä enemmän ihmisiä jättämään kotinsa ja etsimään uusia sekä parempia elinoloja muualta. Arvioiden mukaan, yli 140 miljoonaa ihmistä joutuu muuttamaan maansa rajojen sisällä vuoteen 2050 mennessä. Pahimpia riskialueita ilmastonmuutoksen aiheuttamiin ääriolosuhteisiin on väestöltään maailman suurimpiin kuuluvat alueet, kuten Saharan eteläpuoleinen Afrikka, Etelä-Aasia sekä Latalainen Amerikka.¹³ Pakolaisleirien sekä tilapäisasutuksen

---

¹⁰ ilmasto-opas

¹¹ WHO

¹² WHO

¹³ Suomen YK-liitto

epähygieeniset olot lisäävät riskiä tautien leviämiseksi. Samalla saattavat lisääntyä myös elämänlaatua heikentävät psyykkiset terveysongelmat.¹⁴

2.5 Biodiversiteetin heikkeneminen

Biodiversiteetillä eli luonnon monimuotoisuudella tarkoitetaan kaikkea elollisen luonnon moninaisuutta sekä runsautta. Biodiversiteetti on olennainen ekosysteemien toiminnalle sekä elämälle maapallolla. Luonnon monimuotoisuus vaikuttaa elämälle välttämättömiin palveluihin, kuten puhtaan veden sekä ilman saatavuuteen, satojen pölyttämiseen, ilmaston säätelyyn ja maaperän hedelmällisyyteen.¹⁵ Luonnon monimuotoisuus tarjoaa meille myös raaka-aineita lääkkeisiin sekä moneen teollisuuteen.

Ilmastonmuutos vaikuttaa tähän monimuotoisuuteen. Ilmastonmuutos on toiseksi suurin uhka luonnon monimuotoisuudelle, elinympäristöjen häviämisen jälkeen. Lämpötilojen sekä veden määrien muuttuessa eri lajien pitää sopeutua uusiin olosuhteisiin. Kosteuden sekä lämpötilojen vaihtelut vaikuttavat eläinten runsauteen sekä levinneisyyteen. Ilmasto olosuhteet vaikuttavat myös kasvien fotosynteesin aktisuuteen. Kuivuuden sekä kuumuuden lisääntyminen aiheuttaa myös suurta kuolleisuutta eri lajeissa. Äärimmäiset kuivuusaallot altistavat myös suurille ja hallitsemattomille maastopaloille ja luovat tätä kautta uhkaa monien eri lajien selviytymiselle.

Historiamme aikana on tapahtunut useita ilmastonmuutoksia, joiden seurauksena on aiheutunut massasukupuuttoja ja levinneisyysaluemuutoksia. Massasukupuutot johtuvat siitä, että lajit eivät ole pystyneet sopeutumaan uusiin olosuhteisiin tarpeeksi nopeasti. Nykyinen ilmastonmuutos poikkeaa muista juuri siinä, että se etenee nopeampaa tahtia kuin koskaan aikaisemmin. Monilla lajeilla rasitteena ovat jo ilmansaasteet sekä elinympäristöjen katoaminen, ja

---

¹⁴ ilmasto-opas

¹⁵ ilmasto-opas

ilmastonmuutoksen nopeus aiheuttaa lajin lopullisen katoamisen, kun se ei kykene kehittymään tarpeeksi nopeasti kaikkien kohtaamiensa haasteiden edessä.¹⁶

Luonnon monimuotoisuuden katoaminen ei vaikuta vain erilaisiin lajeihin, vaan myös ilmastoon sekä ihmisiin. Luonnon resurssien väheneminen vaikuttaa ruoan tuotantoon ja puhtaan veden, ilman sekä maaperän laatuun. Luonnon monimuotoisuuden hupeneminen vaikuttaa myös liiketoimintaan sekä teollisuuteen. Katoavat resurssit ovat uhka ihmisten turvallisuudelle, kun pahimmassa tapauksessa ihmisten välille syntyy konflikteja hupenevista resursseista.¹⁷

WWF:n mukaan jo noin 60 % kaikista luonnonvaraisista selkärangkaisista on kadonnut viimeisen viidenkymmenen vuoden aikana. Tämä tarkoittaa siis, että yli puolet linnuista, kaloista, nisäkkäistä sekä matelijoista ja sammakkoeläimistä on kadonnut kokonaan. Erilaisia kasvilajeja, kuten puita, on myös kadonnut samassa ajassa. Hyönteisten, varsinkin lentävien hyönteisten, määrä on myös radikaalisti pudonnut.¹⁸

---

¹⁶ ilmasto-opas

¹⁷ Euroopan komissio

¹⁸ Euroopan komissio

3 MATKAILU- JA RAVINTOLA-ALAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Matkailuala kasvaa maailmanlaajuisesti vuosittain. Vuonna 2019 kirjattiin noin 1 460 miljoonaa kansainvälistä turistia maailmanlaajuisesti.¹⁹ Kansainvälisten turistien määrän lisäksi maiden sisällä tapahtuva matkustaminen on lisääntynyt. Pelkästään Suomessa kirjattiin yli 23 miljoonaa yöpymisvuorokautta vuonna 2019, joka oli lähes neljän prosentin kasvu edelliseen vuoteen. Ulkomaalaisten yöpymiset kasvoivat 3,1 % ja kotimaisten yöpymiset kasvoivat 4,2 % vuoteen 2018 verrattuna.²⁰

Jatkuvasti lisääntyvä matkailu aiheuttaa erilaisia rasitteita niin ympäristölle kuin ilmastolle. Suurimpia matkailusta johtuvia rasitteita ovat liikenteen aiheuttamat päästöt. Muihin matkailusta johtuviin ympäristörasitteisiin voidaan lukea muun muassa energian- ja vedenkulutus, jätemäärät sekä eroosio. Luonnonmonimuotoisuuden, lajien tuhoutuminen sekä paikalliskulttuurien hyväksikäyttö sekä katoaminen ovat hälyttäviä matkailun aiheuttamia ongelmia.²¹ Matkailu- sekä ravintola-ala ovat kuitenkin merkittäviä toimeentulon lähteitä kaikkialla maailmassa, eikä matkailun täysi lopettaminen ole kestävä ratkaisu talouden kannalta. Tästä ristiriidasta johtuen matkailun ongelmiin onkin kiinnitetty enemmän huomiota viimeisten muutaman kymmenen vuoden aikana ja kestävän matkailun kysymykset kulkevat rinnakkain ilmastonmuutos keskustelujen kanssa.²²

Vuonna 2019 tehdyn tutkimuksen mukaan jopa 72 % matkailijoista on sitä mieltä, että matkailijoiden tulee tehdä paljon kestävämpiä matkustusvalintoja, jotta myös seuraavat sukupolvet saavat nauttia puhtaasta maailmasta sekä luonnosta.²³

---

¹⁹ Statista

²⁰ Tilastokeskus

²¹ Greentourism

²² Reilun matkailun yhdistys

²³ Booking.com

Tästä johtuen, myös ekologinen yöpyminen sekä ekomatkailu on kasvava trendi matkailijoiden keskuudessa. Yhä useampi matkailu- sekä ravintola-alan yrittäjä onkin panostanut ympäristöystävälliseen palvelun tarjontaan tekemällä kestävämpiä valintoja esimerkiksi ruoan tarjonnan sekä energian- ja vedenkäytön suhteen. Erilaisia ympäristöjärjestelmiä sekä ohjelmia seuraa myös yhä useampi organisaatio.²⁴ Ympäristöystävällisyys ja ekologisuus on myös yksi yhä useamman matkailijan sekä ruokailijan kriteereistä. Jopa 29 % matkustajista todennäköisesti valitsisi yrityksen, jonka ympäristötietoisuus on korkeatasoinen.²⁵

3.1 Kestävä matkailu

Kestävällä matkailulla tarkoitetaan matkailua, jolla yritetään minimoida sen tuottamat negatiiviset vaikutukset. Kestävän matkailun voidaan jakaa kolmeen kategoriaan; taloudellinen, sosiokulttuurinen sekä ympäristöllinen, jotka kaikki kuvastavat eri osa-alueita, joihin matkailu vaikuttaa.²⁶ Kestävän matkailun käytäntöjä pystyy soveltamaan kaikkeen matkustamiseen.

Yleisesti voidaan todeta, että taloudellisesti kestävän matkailun tavoitteina on, että matkakohteen yhteisö saisi suurimman hyödyn matkailusta. Tämän päällimmäisenä esteenä on, että matkailutulot vuotavat matkakohteena olevan paikallisen yhteisön ulkopuolelle, johtuen suurista kansainvälisistä yrityksistä, jotka toimivat kohdemaan ulkopuolella. Tärkeää olisi myös varmistaa, että matkailu työllistää yhteisöä ja vähentää näin sen köyhyyttä ja parantaa yhteisön taloudellista tilannetta. Taloudellisesti kestävä matkailu voidaan saavuttaa tukemalla ja yksilötasolla matkustajana valitsemalla pieniä paikallisia yrityksiä ja organisaatioita.

---

²⁴ Business Finland

²⁵ ABTA

²⁶ Reilun matkailun yhdistys

Sosiokulttuurisesti kestävään matkailun tulisi rakentua matkailijan sekä paikallisyhteisön molemminpuoliseen kunnioitukseen ja yhteistyöhön. Matkailun ei tule loukata tai vahingoittaa paikallisväestöä tai heidän kulttuuriaan. Tärkeänä osana sosiokulttuurisesti kestävä matkailua, ja sen järjestämistä, tulisi olla katoavan kulttuuriperinnön suojeleminen, kulttuuria kuitenkin kaupallistamatta. Tämän varmistamiseksi paikallisväestön tulisi aina olla keskeisessä osassa matkailun liiketoimintaa, päätöksentekoa sekä suunnittelua.²⁷

Päivittäisillä pienillä teoilla matkailija pystyy yksilötasolla vaikuttamaan mm. energian- sekä vedenkulutukseen ja pitämään huolta jätteiden oikeasta kierrätyksestä sekä käsittelystä. Matkailija voi myös valita ympäristöystävällisiä matkailu tai loma aktiviteetteja kuten järjestetyt vaellus taikka pyöräily retket, paljon ympäristöä kuluttavien aktiviteettien, kuten moottoriurheilun sijaan. Matkanjärjestäjien ja matkakohteiden pitäisi myös pyrkiä ympäristöystävällisten aktiviteettien järjestämiseen. Kestävän matkailua voidaan kutsua myös vastuulliseksi matkailuksi tai vihreäksi matkailuksi. Muita vastuullisia turismin muotoja ovat ekoturismi, eettinen matkailu sekä kiertomatkailu, jossa seurataan kiertotalouden sekä kestävä kehityksen ideoita.²⁸

Vaikka matkailu on aiheuttanut paljon ongelmia, on niiden myötä löytynyt myös ratkaisuja: muun muassa erilaiset ympäristösertifikaatit ja järjestöt ovat nousseet suunnan näyttäjäksi kestävämmälle matkustamiselle. Myös yhä useammat matkailijat ovat tietoisia matkailun haitoista ja pyrkivät valitsemaan kestävämpiä ratkaisuja. Kasvava matkailu on myös herättänyt huomiota ympäristön, luonnon sekä kulttuurien ahdinkoon ja erilaisia suojelualueita sekä ohjelmia on otettu käytäntöön, jotta tärkeät elinympäristöt sekä kulttuurikohteet voisivat säilyä myös myöhemmille sukupolville.²⁹

---

²⁷ Reilun matkailun yhdistys

²⁸ Green Tourism

²⁹ Reilun matkailun yhdistys

3.2 Ympäristövastuullinen ravintola-ala

Ruoan tuotannolla, kuljetuksilla sekä jälleenmyynnillä on suuret ympäristövaikutukset. Suurin osa ruoan ympäristövaikutuksista tulee sen alkutuotannosta. Kasvien ja etenkin eläimien kasvatus ruoaksi, on yksi suurimmista kasvihuonekaasujen aiheuttajista. Ruoan tuotanto kuormittaa niin ympäristöä, vesistöjä kuin pohjavesiäkin. Sillä on myös merkittävä vaikutus luonnon biodiversiteetin heikkenemiseen mm. metsien hakkuiden sekä luonnon köyhtymisen takia.³⁰

Eläinten kasvattamiseen ihmisten ravinnoksi tarvitaan runsaasti rehua, jonka tuotantoon käytetään paljon peltopinta-alaa, joka voitaisiin käyttää suoraan ihmisten ruoan tuotantoon. Peltoihin käytetään myös paljon lannoitteita sekä torjunta-aineita, jotka huuhtoutuvat ympäröivään luontoon sekä vesistöihin. Vesistöissä tämä aiheuttaa rehevöitymistä, joka vaikuttaa vesistöjen kasvien sekä eläinten hyvinvointiin. Jotkut torjunta-aineet ovat myös haitallisia eläimille sekä hyönteisille.³¹ Eläintuotannon aiheuttamat ilmastovaikutukset, johtuvat myös osittain märehitijöiden, kuten lehmien ja lampaiden, ruoansulatuksessa syntyvistä sekä lannasta ilmaan pääsevistä metaanipäästöistä.³²

Ympäristövaikutusten vähentämiseksi on siis ehdottoman tärkeää harkita mitä ja missä me syömme. Kuten matkailun kohdalla, myös ruokamme ympäristövaikutuksia voidaan pienentää tekemällä kestäviä ratkaisuja. Valitsemalla paikallisia, sesongissa olevia ja kotimaisia tuotteita, ympäristövaikutukset ovat usein pienemmät ja samalla tuetaan Suomalaisia yrityksiä ja työpaikkoja.³³ Luomutuotteita suosimalla, voi olla varma siitä, että ruoka on tuotettu ympäristön ja ilmaston kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Vähentämällä lihan, varsinkin

---

³⁰ Our World in Data

³¹ YLE

³² WWF

³³ MTK

punaisen lihan, syömistä ja suosimalla kasvispainotteista ruokavaliota, voidaan vaikuttaa merkittävästi ruoantuotannosta syntyviin ilmastopäästöihin.³⁴

Kestävien ruokavalintojen lisäksi, ruoan ilmastovaikutuksia voidaan vähentää kiinnittämällä huomiota ruokahävikin vähentämiseen. Ruokahävikkiä aiheutuu niin ruoan valmistuksessa, pakkauksessa, kuljetuksessa, jälleenmyynnissä kuin ravintoloissa, ruokapalveluissa sekä kotitalouksissa.³⁵ Pelkästään EU:n alueella tuotetusta ruoasta noin 20 % heitetään pois vuosittain, kun taas maailmanlaajuisesti vuosittain noin kolmannes tuotetusta ruoasta päätyy hävikkiin. Tämän kaiken syömäkelpoisen ruoan tuottamiseen on siis aiheutunut turhaan ilmastopäästöjä ja siihen on kulutettu luonnonvaroja.³⁶ Ekologinen, paikallinen sekä reilusti tuotettu ovatkin yhä useamman kuluttajan kriteereitä, niin elintarvikkeita ostaessa, kuin ravintoloissa tai kahviloissa asioidessa.

Kuluttajan valintaa kohti kestävämpiä valintoja ohjaavat entistä paremmat pakkausmerkinnät. EU:ssa elintarvikkeiden pakkausmerkinnöistä tulee käydä ilmi valmistaja, pakkaaja, EU:ssa toimivan myyjän nimi sekä osoite. Osassa elintarvikkeista tulee myös käydä ilmi tarkemmat tiedot elintarvikkeen alkuperämaasta. Tällaisia elintarvikkeita on mm. hunaja, kasvikset, kalat, lihat sekä oliiviöljy. Ravintoloiden sekä ruokapalveluiden listoilta tulee myös käydä ilmi muun muassa lihatuotteiden alkuperämaa. Tämä lisää elintarvikkeiden tuotannon läpinäkyvyyttä sekä auttaa kuluttajaa tekemään tietoisia valintoja.³⁷

Monet yritykset ovat myös alkaneet tarjoamaan asiakkailleen sovelluksia, joilla voi seurata omaa ostokäyttäytymistään, ostojen kotimaisuutta sekä hiilijalanjälkeä.³⁸ Sovelluksia sekä sivustoja on myös syntynyt ruokahävikin

---

³⁴ WWF

³⁵ Ilmasto-opas

³⁶ Hävikkiweek

³⁷ Ruokavirasto

³⁸ K-ruoka

vähentämiseksi. Osa sovelluksista tarjoaa lounasravintoloista yli jääneitä annoksia halvoilla hinnoilla ja toiset myyvät kauppojen hävikiksi jääviä aletuotteita.³⁹⁴⁰

Useat ympäristösertifikaatit sekä ympäristöohjelmat ovat räätälöitävissä myös ravintoloiden sekä kahviloiden tarpeisiin ja yhä useammalla ravintola-alan toimijalla onkin jo jokin ympäristösertifikaatti käytössä. Sertifikaatit sekä ympäristöohjelmat ohjaavat ravintola-alalla kaikkea kierrätyksestä, energiatehokkuudesta sekä luomuruoosta, ruokahävikin sekä veden kulutuksen vähentämiseen.

3.3 Elintarvikkeiden ympäristömerkit

Ympäristömerkit kertovat luotettavasti tuotteiden ympäristövaikutuksista. Ympäristömerkit auttavat kuluttajaa tekemään kestävämpiä sekä ympäristöystävällisempiä valintoja (Taulukko 1). Ympäristömerkkiä saa käyttää vain sen kriteereihin sitoutunut ja sen käytöstä maksanut yritys.⁴¹

Taulukko 1. Elintarvikkeiden ympäristömerkkejä.

<p style="text-align: center;">EUROLEHTI</p> 	<p>Eurolehti eli EU:n luomutunnus on pakollinen kaikissa EU:ssa valmistettavissa ja valmiiksi pakatuissa luomutuotteissa. 95 % tuotteesta on oltava luonnonmukaisesti valmistettu. Eurolehti merkki tulee korvaamaan Aurinkomerkki-merkin.⁴²</p>
<p style="text-align: center;">AURINKOMERKKI</p> 	<p>Aurinkomerkki on luonnonmukaisesti valmistettujen tuotteiden merkki. Merkki voidaan myöntää toimijoille, joka tuottaa, valmistaa, pakkaa tai tuo maahan luomutuotteita ja kuuluu luonnonmukaisten tuotteiden valvontajärjestelmään. Vähintään 95% tuotteesta pitää olla tuotettu luonnonmukaisesti.</p>

³⁹ Resq

⁴⁰ Fiksuruoka

⁴¹ Martat

⁴² Ymparisto.fi

	Merkki korvataan tulevaisuudessa Eurolehden merkillä. ⁴³
<p>ECOLABEL</p> 	EU-kukka eli Euroopan ympäristömerkki. Merkki on osa Euroopan yhteisön kestävästä kulutuksesta ja tuotantoa edistävää politiikkaa. Se on ollut käytössä vuodesta 1992. Voidaan antaa niin palvelulle kuin tuotteellekin. Merkki takaa palvelun tai tuotteen laadun ja ympäristöystävällisyyden. ⁴⁴
<p>LEPPÄKERTTUMERKKI</p> 	Luomuliiton luomumerkki. Merkki on ollut käytössä jo 1980-luvulta lähtien. ⁴⁵ Merkillä varustetut tuotteet täyttävät luomutuotannon ehdot, EU:n luomusäätöjen ehdot ja Luomuliiton tuotantoehdot. ⁴⁶
<p>FAIRTRADE</p> 	Fairtrade – Reilu kauppa – merkkijärjestelmä on tehty parantamaan kehitysmaiden viljelijöiden sekä suurtilojen työntekijöiden asemaa kansainvälisessä kaupankäynnissä. Reilun kaupan tavoitteena on vähentää köyhyyttä ja luoda parempia elinoloja. Reilun kaupan tuotteet noudattavat myös tiukkoja ympäristökriteerejä. Reilu kauppa on sertifioinut yli 1,7 miljoonaa viljelijää ja työntekijää. Kriteerien valvonnasta vastaa FLORCERT- yhtiö. ⁴⁷

⁴³ Ymparisto.fi

⁴⁴ EU Ympäristömerkki

⁴⁵ Luomuliitto

⁴⁶ Martat

⁴⁷ Reilukauppa.fi

<p>MSC-SERTIFIKAATTI</p> 	<p>Marine Stewardship Council MSC on sertifiointijärjestelmä kestävästi kalastetulle kalalle sekä äyriäistuotteille. Tavoitteena on vähentää liikakalastusta ja sen peruseriaatteisiin kuuluu myös kalavesien hoitoon liittyviä vaatimuksia.⁴⁸</p>
<p>HYVÄÄ SUOMESTA</p> 	<p>Hyvää Suomesta -merkki. Suomalasten pakattujen elintarvikkeiden merkki. Merkki kertoo suomalaisesta työstä sekä kotimaisista raaka-aineista. Merkin kriteereinä on mm. lihan, kalan, munien sekä maidon 100 % suomalaisuus. Raaka-aineiden suomalaisuus pitää aina olla 75 – 100 % riippuen raaka-aineiden määrästä. Lopputuote on valmistettava sekä pakattava Suomessa. Merkkiä on käytössä kahdenlaisia, mutta kriteeristö on sama.⁴⁹</p>
<p>SIRKKALEHTILIPPU</p> 	<p>Sirkkalehtilippu on ollut käytössä jo vuodesta 1980 ja se on yksi parhaiten suomessa tunnetuista merkeistä. Merkki takaa tuotteen 100 % kotimaisuuden. Merkin käyttäjät kiinnittävät myös huomiota tuotannon ympäristövaikutuksiin, henkilöstön hyvinvointiin sekä tuotteiden turvallisuuteen.⁵⁰</p>
<p>AVAINLIPPU</p> 	<p>Avainlippu merkki kertoo suomalaisesta työstä. Raaka-aineilla ei ole kotimaisuusvaatimuksia, mutta tuote on valmistettu suomessa ja sen kotimaisuusaste on vähintään 50 %.⁵¹</p>

⁴⁸ ruokatieto

⁴⁹ hyvaasuomesta.fi

⁵⁰ puhtaastikotimainen.fi

⁵¹ hyvaasuomesta.fi

<p>JOUTSENMERKKI</p> 	<p>Joutsen merkki on yksi Pohjoismaiden tunnetuimmista ympäristömerkeistä. Kulutustuotteista lähtenyt sertifiointi on laajentunut kattamaan myös monia palveluita, kuten hotellit, ravintolat ja kongressikeskukset. Merkin tavoitteena on edistää kestävää kehitystä. Kriteereitä on yli 60 eri tuoteryhmälle ja ne kattavat kaikkien kannalta suurimmat ympäristövaikutukset niiden koko elinkaaren ajalta.⁵²</p>
<p>RAINFOREST ALLIANCE</p> 	<p>Rainforest alliance sekä UTZ ovat olleet maailman johtavia sertifiointi yhdistyksiä. Yhdistykset päättivät</p> <p>kuitenkin yhdistyä yhdeksi isoksi organisaatioksi vuonna 2017. Uutta organisaatiota kutsutaan pelkästään nimellä Rainforest alliance. Uusi standardi pitää sisällään niin ympäristön, metsien ja biodiversiteetin suojelemista kuin ihmisoikeuksien lisäämistä sekä köyhyyden poistamista. Merkin voi saada maa- sekä metsätaloustuotteet.⁵³</p>
<p>DEMETER-MERKKI</p> 	<p>Demeter-merkki on biodynaamisten tuotteiden merkki. Biodynaaminen viljely on luonnonmukaista viljelyä. Demeter-merkityt tuotteet täyttävät tarkat kansainväliset laatuksiteerit niiden koko elinkaaren aikana. Tuotteet täyttävät myös luomu tuotannon ehdot.⁵⁴</p>

⁵² Joutsenmerkki

⁵³ Rainforest-alliance

⁵⁴ Biodyn

<p>KOTIMASITA (SOK)</p> 	<p>Kotimaista tuotemerkki on S-ryhmän käyttämä merkki, joka on ollut käytössä vuodesta 2015. Tuote takaa, että tuote on Suomessa valmistettu ja että sen raaka-aineet ovat kotimaisia. Merkki kertoo myös siitä, että se myydään suomalaisten omistamassa kauppaketjussa. Merkki kehitettiin helpottamaan kotimaisten tuotteiden erottamista muista tuotteista sekä helpottamaan kuluttajia löytämään kotimaisia tuotteita.⁵⁵</p>
<p>VALMISTETTU SUOMESSA (LIDL)</p> 	<p>Valmistettu Suomessa merkki on Lidl-ketjun käyttämä merkki. Merkki takaa sen, että lopputuotteen valmistaminen ja tuotteen pakkaaminen on tapahtunut Suomessa. Merkillä ei kuitenkaan ole kriteerejä tuotteen raaka-aineiden alkuperään.</p> <p>100 % kotimaista maitoa merkillä varustetut maidot on tuotettu kokonaan suomalaisesta maidosta.⁵⁶</p>

3.4 Kestävää matkailua tukevat ympäristösertifikaatit

Erilaisia ympäristösertifikaatteja on lukuisia. (Taulukko 2) Sertifikaattien lisäksi on olemassa lukuisia ympäristöjärjestelmä malleja, merkkejä sekä standardeja. Osa niistä on tunnettuja, kansainvälisesti käytössä olevia, kun taas jotkut ovat vain valtakunnallisesti tunnettuja. Lukuisat erilaiset järjestöt sekä yritykset tarjoavat myös opastusta sekä hallintaa yritysten ympäristöjärjestelmille. Pelkästään Suomessa erilaisia sertifikaatteja on käytössä lähes tuhannessa matkailuyrityksessä.⁵⁷

⁵⁵ Yhteishyvä

⁵⁶ hyvaasuomesta.fi

⁵⁷ Business Finland

Taulukko 2. Tunnetuimmat kestävä matkailua tukevat sertifikaatit Suomessa.

<p>BIOSPHERE TOURISM</p> 	<p>Sertifikaatti voidaan myöntää matkailualueille sekä matkailuyrityksille. Sertifioidut kohteet sitoutuvat parantamaan toimintaansa YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden kautta. Tavoitteena on edistää kestävä kehitystä, elinympäristön monimuotoisuuden suojelu, luonnonvarojen kestävä käyttö sekä ympäristötutkimus. Sertifikaatin myöntää Responsible Tourism Institute (RTI) ja se on käytössä maailmanlaajuisesti.⁵⁸</p>
<p>ECAT SUOMI RY</p> 	<p>Suomen Luomumatkailuyhdistys – ECAT Suomi ry (European Center for Ecological and Agricultural Tourism). Jäseneksi yhdistykseen voi hakea matkailupalveluita tarjoavat vastuulliset tilat, majatalot, ekokylät ja muut majoitus- sekä vierailukohteet. Jäseneksi hakevien kohteiden täytyy panostaa ympäristönsuojeluun, ympäristökasvatukseen sekä paikallisen kulttuuriperinnön sekä maiseman ylläpitämiseen ja suojeluun.⁵⁹</p>
<p>ECOLABEL</p> 	<p>EU-kukka eli Euroopan ympäristömerkki. Voidaan antaa niin palvelulle kuin tuotteellekin. Merkki takaa palvelun tai tuotteen laadun ja ympäristöystävällisyyden.⁶⁰</p>
<p>GREEN GLOBE</p> 	<p>Green Globe on kansainvälinen kestävä matkailun standardi. Merkin voi saada niin hotellit, matkakohteet, konferenssi keskukset sekä nähtävyydet. Standardi on tehty kansainvälisille matkailualan toimijoille, jotka ovat tehneet</p>

⁵⁸ Business Finland

⁵⁹ Suomen luomumatkailu yhdistys

⁶⁰ EU Ympäristömerkki

	ympäristötyötä jo pitkään. ⁶¹ Merkin kriteereinä on ympäristö, kestävä johtaminen, kulttuuriperintö sekä sosioekonominen kehitys. ⁶²
<p>GREEN KEY</p> <p>Green Key</p>	Green Key on kansainvälinen matkailu- sekä ravintola-alan ympäristösertifikaatti. Sertifikaatti edellyttää sitoutumista lukuisiin kriteereihin, jotka määrittelevät kaikkea energiatehokkuudesta luomutuotteiden käyttöön. ⁶³
<p>GREEN ACTIVITIES</p> 	Green Activities on Green Key:n pienversio. Merkki on tarkoitettu pienille luontoyrittäjille. Yritykset voivat tarjota aktiviteetteja tai palveluita luonnossa. Tällaisia aktiviteetteja ovat esim. patikointi, melonta, pyöräily yms. ⁶⁴ Kriteerit liittyvät mm. kierrättämiseen, luonnonmonimuotoisuuden suojelemiseen sekä vastuullisuuteen ja ympäristöjohtamiseen. ⁶⁵
<p>JOUTSENMERKKI</p> 	Pohjoismainen joutsenmerkki on yksi Pohjoismaiden tunnetuimmista ympäristömerkeistä. Se voidaan antaa joko tuotteelle tai palvelulle. Merkki kertoo tuotteen tai palvelun ympäristöystävällisyydestä ja laadusta. ⁶⁶
<p>TOURCET</p> 	Tourcert on matkailun sertifiointijärjestö. Tourcertin tavoitteena on kestävä matkailu ja se tarjoaa kestävä matkailun perehdytystä niin yrityksille kuin matkakohteillekin. ⁶⁷

⁶¹ Green Globe

⁶² Certifications Control Union

⁶³ Green Key Suomi

⁶⁴ Green Key Suomi

⁶⁵ Green Activities - kriteeristö

⁶⁶ joutsenmerkki.fi

⁶⁷ andeanlodges.com

<p>TRAVELIFE</p> 	<p>Travel life for accommodation on kansainvälisesti tunnettu kestävää majoitusta ajava ohjelma. Sen tavoitteena on ympäristön, ihmisten ja eläinten hyvinvoinnin parantaminen. sertifioituja kohteita löytyy jo yli 1000 ympäri maailmaa. Kohteet auditoidaan kahden vuoden välein ja kaikkien kriteerien tulee täytyä, jotta yritys saa pitää sertifiikaatin.</p> <p>Travel life for tour operators on sertifiikaatti niille matkanjärjestäjille, jotka ovat sitoutuneet tavoittelemaan kestävyttä.⁶⁸</p>
<p>BLUE FLAG</p> 	<p>Blue Flag on rannoille, satamille sekä veneilymatkailulle tarkoitettu ohjelma. Merkin voi saada käyttöönsä, jos noudattaa tiukkoja ympäristö, opastus, turvallisuus sekä saavutettavuus kriteerejä. Ohjelma osallistuu myös osaltaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemiseen.⁶⁹</p>
<p>SUSTAINABLE TRAVEL FINLAND</p> 	<p>Visit Finlandin kehittämä Sustainable travel Finland on ilmainen ympäristö merkki, joka on tarkoitettu yrityksille ja matkailukohteille. Merkki tarjoaa konkreettisen kestävän kehityksen työkalupakin, jonka avulla kestävien toimenpiteiden sekä valintojen tuominen jokapäiväiseen ympäristötyöhön on helppoa. Merkin saaneet yritykset saavat myös markkinointitukea sekä näkyvyyttä Visit Finlandin kautta.⁷⁰</p>

⁶⁸ Business Finland

⁶⁹ Blueflag Global

⁷⁰ Business Finland

3.5 Ympäristöjärjestelmät sekä -standardit

Ympäristöjärjestelmät sekä standardit auttavat yrityksiä ja organisaatioita kehittämään sekä hallitsemaan ympäristöasioitaan järjestelmällisesti. (Taulukko 3) Järjestelmät sekä standardit voivat myös auttaa pienentämään kustannuksia sekä parantamaan kilpailukykyä. Ne tuovat myös positiivista näkyvyyttä viestinnässä ja niillä voivat myös lisätä asiakastyytyväisyyttä.⁷¹

Taulukko 3. Ympäristöjärjestelmät sekä standardit.

<p>ISO 14001</p> 	<p>ISO 14001 on yksi maailmantunnetuimmista ympäristöjärjestelmä malleista. Tämä kansainvälinen standardi sopii niin organisaatioille kuin yrityksillekin, koosta riippumatta. Ympäristöjärjestelmä tarjoaa ympäristöasioiden hallinnan ja ympäristöjohtamiselle tukea. Standardiin sisältyy ympäristöauditoinnit sekä tarkastukset, elinkaariarvioinnin, ympäristömerkit sekä erilaisten kulutuksien seuranta.⁷²</p>
<p>HI-QUALITY & SUSTAINABILITY</p> 	<p>HI-Quality & sustainability -laatu- ja kestävyysjärjestelmä on kehitetty hostellien käytettäväksi. Ohjelma on sitoutunut toteuttamaan kestävästä turismista ja matkailusta sekä tukemaan yhteisöä ja ympäristöä. Ohjelma osallistuu myös osaltaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemiseen.⁷³</p>

⁷¹ Yrittäjät

⁷² Business Finland

⁷³ Hihostels

<p>EKOKOMPASSI</p> 	<p>Erilaisille yrityksille soveltuva ympäristöjärjestelmä. Ekokompassi laatii ja auttaa yritystä toteuttamaan omaa ympäristöjärjestelmää. Tapahtumat, yritykset, ravintolat, eläintarhat yms. Suomessa käytössä 50 matkailu- ja ravintola-alan toimipisteessä.⁷⁴</p>
<p>EMAS</p> 	<p>EMAS (the eco-management and audit scheme) yrityksille ja organisaatioille. Ympäristöjärjestelmä on organisaation ympäristöjohtamisen väline, jonka avulla organisaatio tunnistaa toimintansa, tuotteidensa ja palvelujensa välilliset ja välittömät ympäristövaikutukset ja toimii suunnitelmallisesti erilaisten päästöjen ja jätteiden sekä energian ja luonnonvarojen kulutuksen vähentämiseksi.⁷⁵</p>

3.6 Kansainväliset sopimukset

Kansainvälinen ilmastopolitiikka tähtää siihen, että maapallon ilmastojärjestelmä saataisiin pidettyä vakaana. Nykyään suuri tavoite on myös ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Kansainvälistä ilmastopolitiikkaa ohjaavat erilaiset sopimukset, kuten YK:n ilmastopöytäkirja, Kioton pöytäkirja sekä Pariisin ilmastopöytäkirja.⁷⁶

3.6.1 YK:n ilmastopöytäkirja

Vuonna 1992 Rio de Janeirossa YK:n ympäristö ja kehityskonferenssissa solmittiin Ilmastonsuojelun puitesopimus eli YK:n ilmastopöytäkirja. Sopimuksen tavoitteena on torjua ihmisen toiminnasta aiheutuvaa ilmastonmuutosta. Tavoitteena on siis ilmakehän kasvihuonekaasujen tason laskeminen ja niiden tason pitäminen sellaisena, että ekosysteemeillä on aikaa sopeutua ilmaston muuttumiseen, ruoan

⁷⁴ Business Finland

⁷⁵ Business Finland

⁷⁶ Ilmasto-opas

tuottaminen ei vaarantuisi ja talous voisi edelleen kehittyä kestäväällä tavalla. Näihin tavoitteisiin pyritään pääsemään seuraamalla kasvihuonekaasu päästöjen syntymistä ja määrää.

Sopimuksen mukaan kaikilla maailman mailla on velvollisuus osallistua toimenpiteisiin ilmastonmuutoksen hidastamiseksi. Kaikilla mailla olisi myös velvollisuus valvoa sekä mitata ja raportoida omia päästöjään. Sopimuksen mukaan kaikilla olisi vastuu suojella ilmastoa niin että se säilyisi myös tuleville sukupolville. Teollisuusmailla on myös velvollisuus johtaa ilmastonmuutoksen torjuntaa sekä tukea kehitysmaita taloudellisesti sekä teknisesti ilmastonmuutoksen torjunnassa. Vuoteen 2005 mennessä sopimuksen on allekirjoittanut 189 maata.⁷⁷

3.6.2 Kioton pöytäkirja

Kioton pöytäkirja astui voimaan vuonna 2005 ja se täydentää YK:n ilmastopöytäkirjasta. Kioton pöytäkirja edistää YK:n ilmastopöytäkirjan toteuttamista sekä asettaa sitovat velvoitteet teollisuusmaiden kasvihuonekaasupäästöille. Kioton sopimuksen allekirjoittaneet maat saavat itse sopia omat päästövähennys menetelmänsä. Maiden on kuitenkin raportoitava velvoitteiden toteutumisesta vuosittain.

Sopimuksen päästövähennystavoitteisiin otetaan myös huomioon hiilinielujen, hiiltä varastoiva vaikutus. Pöytäkirja mahdollistaa myös joustomekanismien käytön velvoitteiden täyttämiseksi. Joustomekanismeja ovat esimerkiksi yhteistoteutus, jossa toinen teollisuusmaa rahoittaa päästöjä vähentäviä tai hiilinieluja lisääviä hankkeita toisessa teollisuusmaassa, puhtaan kehityksen mekanismi, jossa teollisuusmaa tekee vastaavia investointeja kehitysmaissa ja

---

⁷⁷ilmasto.org

kansainvälinen päästökauppa, jossa päästömäärän ylittänyt teollisuusmaa voi ostaa toiselta maalta päästöyksiköitä.⁷⁸

3.6.3 YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Vuonna 2015 YK:n jäsenmaat sopivat kestävän kehityksen tavoitteista ja toteuttamisohjelmasta New Yorkissa järjestetyssä huippukokouksessa. Kestävän kehityksen tavoiteohjelmassa (Agenda 2030) tarkastellaan toimintoja, tavoitteita ja kehityssuuntaa viidentoista vuoden aikavälillä, eli vuosina 2015-2030.⁷⁹

Ohjelma koostuu 17 kohdasta ja 169 ala tavoitteesta. Kokonaistavoitteena on parantaa ihmisten hyvinvointia poistamalla köyhyyttä ja nälkää sekä torjua epätasa-arvo takaamalla ihmisille koulutuksen sekä edistämällä terveyttä ja hyvinvointia. Tavoitteena on myös kestävän kehityksen mukaiset innovaatiot, teollisuus, infrastruktuurit ja energiantuotanto. Ympäristö on myös suuressa roolissa: erilaiset ilmastoteot, maanpäällisen sekä vedenalaisen elämän parantaminen sekä vastuullinen kuluttaminen ovat muun muassa osa tavoitteista. Kaikki ohjelman kohdat ovat läheisesti sidoksissa toisiinsa ja ohjelman tarkoituksena onkin, ettei mitään ohjelman kohtaa tulisi tavoitella toisen osan kustannuksella vaan tarkoituksena olisi parantaa ihmisten elämänlaatua unohtamatta ympäristöä.

Tavoitteet tulivat voimaan vuonna 2016 ja niiden toteutumista seurataan YK:n johdolla kootulla mittaristolla, joka sisältää 243 indikaattoria. Kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttaminen ei ole helppoa ja siihen tullaan tarvitsemaan niin valtioita, päättäjiä, organisaatioita kuin yksilöitäkin.⁸⁰

---

⁷⁸ ympäristö ministeriö

⁷⁹ Suomen YK-liitto

⁸⁰ Green Key Global

Kuva 1. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (YK).

3.6.4 Pariisin ilmastopimus

Loppuvuodesta 2015 tehtiin YK:n osapuolikokouksessa maailmanlaajuinen ilmastopimus. Tämä uusi sopimus täydentää ja päivittää vuonna 1992 tehtyä YK:n ilmastomuutosta koskevaa sopimusta. Voimaan astumiseen tarvittiin vähintään 55 eri maata, jotka tuottavat vähintään 55 % maailman kasvihuonepäästöistä. Sopimus koskee vuoden 2020 jälkeistä aikaa ja astui voimaan marraskuussa 2016. Sopimuksen edistymistä tarkastellaan viiden vuoden välein.

Sopimuksen tavoitteena on pitää maapallon ilmaston lämpeneminen alle 2°C:ssa esiteolliseen aikaan verrattuna. Sopimuksessa mukana olevien maiden tulee pyrkiä toimiin, joilla ilmaston lämpeneminen saataisiin pysäytettyä 1,5°C:seen. Päästövähennys toimien lisäksi sopimuksen tavoitteina on ilmastomuutokseen sopeutuminen ja rahan käytön kääntäminen kohti vähähiilistä teollisuutta sekä kestävä kehitys. Sopimuksessa sovittiin myös mm. raportoinnista, tarkastusta ja arviointia käsittelevistä ohjeistuksista. Pelkästään päästövähennystavoitteet ja

-toimet eivät riitä pääsemään ilmastotavoitteisiin vaan maiden tulee päivittää sekä parantaa toimintaansa.⁸¹

Sopimuksessa ei päätetty yhdestä yhteisestä päästövähennys toimesta, vaan jokainen sopimukseen osallistuva maa saa luoda itselleen omat keinot ja tavoitteet, joilla sopimuksen tavoitteisiin päästään. Kun sopimus tuli allekirjoitettavaksi 22.4.2016 New Yorkissa sen allekirjoitti 55 maata, jotka ovat vastuussa 55 % maailman päästöistä. Vuoteen 2017 mennessä sopimuksen on allekirjoittanut 125 maata, jotka kaikki ovat sitoutuneet noudattamaan sopimusta.⁸²

3.7 Ilmastotavoitteet Suomessa

Suomen hallitusohjelmassa asetettiin tavoite siitä, että Suomen tulisi olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja hiilinegatiivinen pian sen jälkeen. Tavoitteeseen on tarkoitus päästä nopeuttamalla päästönvähennystoimia ja vahvistamalla hiilinieluja. Suomi haluaa tehdä oman osansa rajoittaakseen maailman keskilämpötilan nousun 1,5 asteeseen esiteolliseen aikaan verrattuna. Suomi on pystynyt vähentämään päästöjään vuodesta 1990 21 %, mutta 1,5 asteen tavoitteeseen pääsemiseksi on vielä tiukennettava päästötoimenpiteitä. (Kuva 2)

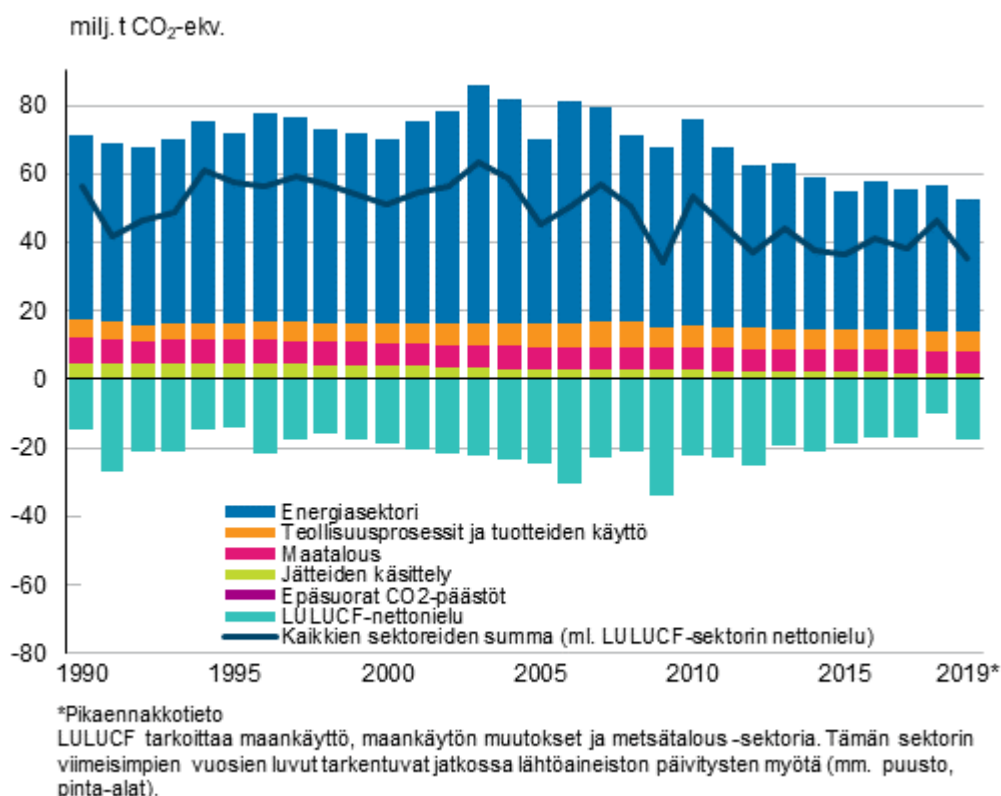
Suomi on päivittänyt ilmastolakia niin että tavoite hiilineutraaliudesta vuonna 2035 toteutuu. Päästövähennystoimet toteutetaan niin, että kaikki yhteiskunnan osa-alueet ovat tasapuolisesti mukana. Suomi pyrkii pääsemään eroon fossiilisista polttoaineista ensimmäisten joukossa. Vuoteen 2030 mennessä Suomen sähkön sekä lämmön tuotannon tulee olla lähes päästötöntä. Tämä toteutetaan energiaverotuksen kokonaisuudistuksella (2020).

---

⁸¹ Ympäristöministeriö

⁸² United Nations

Päästöjen vähentämisen lisäksi halutaan kasvattaa hiilinieluja sekä säilyttää luonnon monimuotoisuutta. Ilmasto-ohjelman toimenpiteisiin kuuluu mm. metsien hoidon, kasvukyvyn sekä sen terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtiminen. Tärkeitä toimenpiteitä ovat myös metsäkadon vähentäminen, metsityksen parantaminen sekä suometsien hoito. Tarkoituksena on myös vähentää soiden ja turvemaiden sekä maatalousmaan päästöjä ja vahvistaa niiden hiilensidontaa. Luonnon monimuotoisuutta pyritään säilyttämään lisäämällä luonnonsuojelulle annettua rahoitusta. Yhteiskunnallisilla ratkaisulla pyritään ohjaamaan sekä kannustamaan julkisia sekä yksityisiä tahoja valitsemaan ympäristöystävällisempiä ratkaisuja.⁸³

Kuva 2. Suomen kasvihuonekaasupäästöt 1990-2019 (Tilastokeskus).

⁸³ Valtionneuvosto

4 GREEN KEY

Green Key on vuonna 1994 Tanskassa perustettu kansainvälinen matkailu- ja ravintola-alan ympäristöohjelma. Suomessa 118 kohdetta (16.6.2020) on mukana Green Key -ohjelmassa. Maailmanlaajuisesti ohjelmassa on mukana yli 3 200 kohdetta 65 eri maassa.⁸⁴

4.1 Green Key: n tavoite

Green Key tavoite on ehkäistä ilmastonmuutosta, tukemalla sekä tuomalla esiin esimerkillisiä yrityksiä, jotka ovat sitoutuneet rakentamaan kestäväää matkailua ja lisäämään ympäristötietoisuutta. Green Key pyrkii lisäämään ympäristöystävällistä sekä kestäväää toimintaa, palveluita sekä teknologiaa ja näin vähentää mm. ympäristöressurssien käyttöä.⁸⁵

Green Key -sertifioitujen majoituskohteiden päivittäiseen ympäristötyöhön kuuluvat mm. resurssitehokkuus veden- ja energiankulutusta säästämällä, jätteiden vähentäminen ja kierrätys, ympäristömerkittyjen pesu- ja puhdistusaineiden sekä paperien käyttö. Ravintolapuolella päivittäiseen ympäristötyöhön kuuluu lähi-, kasvis- ja luomutuotteiden tarjoaminen, lihan käytön sekä ruokahävikin vähentäminen. Isona osana majoituskohteiden ympäristötyötä on myös asiakkaiden ekologisen liikkumisen ja luontomatkailun mahdollistaminen sekä siihen kannustaminen. Majoituskohteiden ympäristötyöhön kuuluu myös muun muassa asiakkaiden, henkilökunnan sekä yhteistyökumppaneiden ympäristökoulutus. Henkilökuntaa opastetaan myös hotellin Green Key käytännöistä opastustilaisuuksia. Asiakkaita majoituskohteiden henkilökunta voi opastaa tuomalla näkyville hotellin ympäristötyötä sekä kannustamalla asiakaskuntaa valitsemaan ekologisempia ja kestävämpiä palveluita kuten paikallisia tuotteita tai palveluja. Green Key -sertifioidun

---

⁸⁴ Green Key

⁸⁵ Green Key Global

majoituskohteen yhteistyökumppanien, kuten pyykki- sekä kuljetuspalveluiden, tulee myös täyttää kriteerit esimerkiksi toimitettavan tavaran kotimaisuudesta tai ekologisuudesta.⁸⁶

Hakemuksen täyttämä organisaatio tai yritys voi hakea käyttöönsä Green Key -sertifikaattia. Sertifioidut kohteet saavat käyttöönsä Green Key -merkin ja tukea ympäristötyölleen. Sertifioitu organisaatio saa myös käyttää Green Key -merkkiä viestinnässään. Sitoutumalla resurssien käytön pienentämiseen, organisaation on luonnollisesti myös mahdollista säästää rahaa mm. vesi-, energia- sekä jätekustannuksissa.

Lisähyödyksi voidaan lukea myös se, että Green Key -sertifikaatti parantaa organisaation imagoa ja kertoo laajalle asiakaskunnalle organisaation ympäristötyöstä. Tämä on yrityksille sekä organisaatioille kannattavaa, sillä asiakkaiden ympäristötietoisuus kasvaa vuosi vuodelta. Ekologisuus ja kestävä kehitys ovatkin kriteereitä, joita yhä useampi matkailu- sekä ravintola-alan asiakas hakee, sekä arvostaa.⁸⁷

4.2 Green Key:n historia

Inspiraationa Green Key -sertifikaatin luomiseen toimi mm. Blue Flag -ympäristösertifikaatti. Blue Flag -sertifikaatti on suunnattu rannoille, satamille sekä laivaturismia harjoittaville yrityksille, jotka toteuttavat sekä noudattavat tiettyjä laatu, turvallisuus, ympäristökasvatus kriteerejä. Green Key -sertifikaatti syntyi, kun tavoitteena oli luoda vastaavanlainen sertifikaatti järjestelmä, joka kattaisi myös muun majoitus-, matkailu- ja ravintola-alan.⁸⁸

Green Key: n perusti Tanskassa HORESTA (Association of the hotel, restaurant and tourism industry in Denmark) vuonna 1994. Vuonna 1998 FEEE Ranskassa otti

---

⁸⁶ Green Key kriteeristö

⁸⁷ Booking.com

⁸⁸ Green Key Global

käyttöön samalla konseptilla toimivan Clef Verte ohjelman. Kaksituhatta luvun alussa Tanska vei HORESTA ohjelmaa Ruotsiin, Viroon sekä Grönlantiin. Vuosina 2002 ja 2003 Green Key hyväksyttiin kansainväliseksi ohjelmaksi, jota operoi kansainvälinen ympäristökasvatussäätiö FEE (Foundation for Environmental Education).⁸⁹

Green Key on voittoa tavoittelematon, itsenäinen ohjelma. Tätä ohjelmaa tukee myös mm. World Tourism Organization, WTO ja United Nations Environmental Programme, UNEP. Organisaatiolla on kansainvälinen hallinto Kööpenhaminassa, Tanskassa ja myös lukuisia valtakunnallisia pisteitä eri maissa. Nykyään Green Key on yksi tunnetuimmista ja suurimmista kansainvälisistä ympäristömerkeistä.⁹⁰ Suomessa Green Key –sertifikaatin myöntäminen ja sen käytön valvominen kuuluu Suomen ympäristökasvatuksen Seura ry:n omistamalle Suomen Ympäristökasvatus Oy:lle. Green Key merkin myöntää Going Green Oy (GoG), joka on FEE Suomen omistama, vuonna 2015 perustettu, yritys.⁹¹

4.3 Miten Green Key tulevaisuudessa kehittyy

Green Key -sertifikaattia pyritään laajentamaan sekä kehittämään kattamaan uusia toimialoja. Green Key: n toimintaan tavoitellaan mukaan myös entistä enemmän nähtävyyksiä ja tapahtumia. Sertifikaatin voi mahdollisesti tulevaisuudessa saada esimerkiksi musiikkifestivaali, risteilijä tai eläintarha.

Kesäkuussa 2019 Porin Yyteri oli ensimmäinen matkailukohde, jolle myönnettiin Suomessa Green Key- ympäristösertifikaatti. Yyteri on ainutlaatuinen kohde ja sen dyynit ovat tunnettu nähtävyys Suomessa. Yyterin ranta sekä dyynit kuuluvat

---

⁸⁹ Green Key Global

⁹⁰ Green Key International

⁹¹ Green Key.fi

myös Natura 2000 -verkoston suojelualueisiin ja sen monimuotoisuuden sekä kauneuden suojelemiseksi tehdään paljon suojelutyötä.⁹²

Green Activities on tällä hetkellä uusin laajennus Green Key formaattiin. Green Activities -sertifikaatti on tarkoitettu pienille matkailualan ohjelmalveluyrittäjille. Yritykset voivat tarjota mm. luontoretkiä tai muita luontoaktiviteetteja. Suomessa ensimmäinen Green Activities -sertifikaatti jaettiin tammikuussa 2020 Discover Lapland yritykselle, joka vie asiakkaitaan mm. vaeltamaan ja pyöräilemään luontoon.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden julkaisemisen jälkeen Green Key päivitti omat kriteeristönsä ja kykenee näin omin teoin tukemaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemistä. Uudella kriteeristöllä voi suoraan tai välillisesti vaikuttaa kestävän kehityksen tavoitteiden kohtiin hyvästä koulutuksesta, puhtaasta vedestä ja sanitaatiosta, edullisesta ja puhtaasta energiasta sekä ilmastoteoista.

Green Key -sertifikaatin kriteerejä päivitetään jatkuvasti vastaamaan uudistuvaa lainsäädäntöä sekä suosituksia. Lainsäädännöllisistä syistä kriteeristöt voivat myös poiketa toisistaan kansainvälisellä tasolla, sillä maiden välillä on usein eroavaisuuksia mm. ympäristölainsäädäntöjen välillä. Green Key Suomella oli tarkoitus ottaa käyttöön uusi kriteeristö vuodelle 2021, mutta COVID-19 pandemian takia kriteeristön julkistamista on siirretty. Vuoden 2021 hakemukset tehdään samalla kriteeristöllä kuin edellisinä vuosina.⁹³

---

⁹²Visit Pori

⁹³Green Key

5 GREEN KEY -SERTIFIKAATTI

Green Key -sertifikaattia voivat hakea erilaiset majoituskohteet, ravintolat ja kahvilat sekä käyntikohteet, kuten esimerkiksi museot ja huvipuistot. Green Activities -sertifikaattia taas on kehitetty yrityksille tai yrittäjille, jotka tarjoavat aktiviteetteja ja retkiä.

Hakulomakkeet ovat kaikille kohteille erilaiset, riippuen siitä, millainen kohde tai palvelu on kyseessä. Erikokoisille majoituskohteille on myös olemassa erilaiset kriteerit, jotka on räätälöity sopimaan erilaisten kohteiden tarpeisiin. Kriteerien sisältö on kuitenkin johdonmukainen ja sisällölliset erot hakulomakkeiden kesken eivät ole suuria. Kyseiset hakulomakkeet sekä niiden selvennykset on esitetty oheisessa taulukossa. (Taulukko 4)⁹⁴

Kuva 3. Green Key hakemusten kategoriat (Green Key Global).

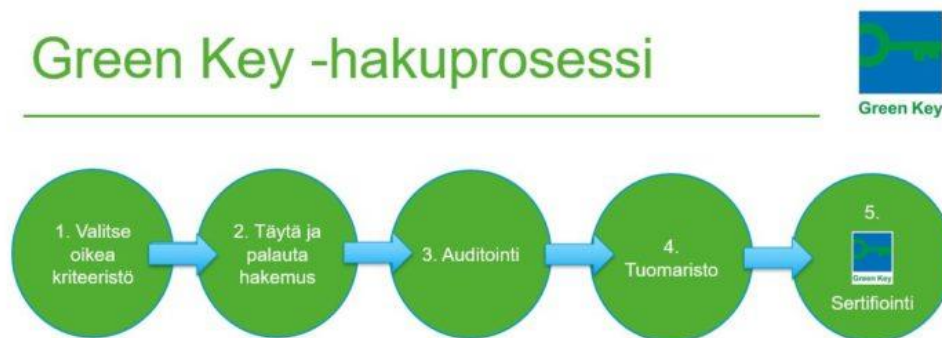
⁹⁴ Green Key.fi

Taulukko 4. Hakulomakkeiden eri kategoriat (Green Key).

Isot ja keskikokoiset majoitusliikkeet	Majoitusliikkeet, joissa on enemmän kuin 16 huonetta esim. hotellit, hostellit, majatalot yms.
Pienet majoitusliikkeet	Majoitusliikkeet, joissa on vähemmän kuin 15 huonetta esim. hotellit, hostellit, majatalot yms.
Leirintäalueet ja mökkikylät	Kohteet missä on vuokrattavana telttapaikkoja, vaunupaikkoja tai erilaisia mökkejä
Ravintolat ja kahvilat	Kiinteässä toimipaikassa toimivat ravintolat ja kahvilat
Käyntikohteet	Kuten museot, nähtävyydet, huvipuistot yms.
Green Activities	Retkiä, aktiviteetteja sekä luonto-ohjelmia tarjoavat yritykset

5.1 Hakuprosessi

Kuva 4. Green Key -hakuprosessia havainnollistava kaavio (greenkey.fi).

Hakuprosessi alkaa sillä, että sertifikaatin hakija valitsee hakulomakkeen, joka sopii oman yrityksen toiminnalle. Tämän jälkeen sertifikaatin hakija täyttää hakemuksen ja kerää siihen tarvittavat liitteet. Hakemus palautetaan arvioitavaksi liitteineen. Hakemuksen arvioinnin jälkeen kohde auditoidaan.⁹⁵

Hakemuksen sekä auditoinnin perusteella tuomaristo päättää myönnetäänkö kohteelle sertifikaatti. Sertifikaatin myöntämisen jälkeen kohde saa käyttää Green Key -merkkiä omassa viestinnässään. Osallistumismaksu on vuosittainen ja maksun määrä riippuu kohteen koosta. Auditointimaksu maksetaan kertaluontoisesti, aina yhdestä auditointi kerrasta.⁹⁶

⁹⁵ Green Key Suomi

⁹⁶ Green Key.fi

5.2 Kriteerit ja pisteytys

Green Key -sertifikaatin hakulomakkeessa kriteerit on jaettu kahteentoista eri kategoriaan. Kaikissa kategorioissa on kahdenlaisia kriteerejä: pakolliset peruskriteerit sekä niin sanotut "pistekriteerit". Green Key -sertifikaatin hakulomakkeen kaikkien pakollisten kriteerien tulee täytyä. Seuraavina vuosina kohteen toiminnan pitää täyttää vuosittain aina enemmän pistekriteereitä, peruskriteerien lisäksi. Pistekriteereitä tulee täytyä vähintään oheisen taulukon (Taulukko 5) mukaiset määrät.⁹⁷

Taulukko 5. Kriteerien täyttymismäärät vuosittain (Green Key).

Vuosi	prosenttia	kpl
1	0 %	0
2	5 %	6
3	10 %	12
4	15 %	18
5-9	20 %	24
10	50 %	59

Kriteerien tulee täytyä myös hotellin käyttämien alihankkijoiden sekä vuokratyövoiman osilta. Alihankkijoiden, kuten pyykkipalveluiden ja vuokratyövoiman (kuten esimerkiksi ravintola- tai puhdistushenkilökunnan), tulee myös sitoutua kriteereihin ja he ovat omalta osaltaan vastuussa kriteerien toteutumisesta.⁹⁸

---

⁹⁷ Green Key Suomi

⁹⁸ Green Key Suomi

5.3 Hakulomakkeen kriteerit

Green Key -hakulomakkeet on jaettu erilaisten palveluiden sekä majoituskohteiden mukaan. Tässä työssä tarkastelemme lähemmin isoille sekä keskikokoisille hotelleille suunnattua hakulomaketta. "Isot ja keskikokoiset majoituskohteet" -hakulomake on tarkoitettu majoituskohteille, joissa on enemmän kuin 16 huonetta.

Hakulomake koostuu 12:ta kriteeri kategoriasta.⁹⁹ Kaikissa kategorioissa on peruskriteerejä ja pistekriteerejä. Poikkeukseksi voidaan lukea ulkotilat kategoria, joka on mahdollisuus jättää kokonaan välistä, jos kohteeseen ei kuulu minkäänlaista ulkotilaa.

Kriteeri kategoriat:

1. Ympäristöjohtaminen ja -vastuullisuus
2. Henkilöstön osallistaminen
3. Asiakkaiden osallistaminen
4. Ympäristöaktiviteetit
5. Vedensäästö
6. Puhtaanapito
7. Jätteen vähentäminen, lajittelu ja kierrätys
8. Energiansäästö ja -hankinta
9. Elintarvikkeet
10. Sisätilat
11. Ulkotilat
12. Hallinto ja hankinnat.

---

⁹⁹ Green Key Suomi

Kuva 5. Green Key -hakemuksen kriteerien kategoriat (Green Key Global).

5.4 Liitteet sekä Green Key -kansio

Hakemuksessa on esitetty erillisellä kuvakkeella kaikki kohdat, joista tulee lisätä hakemukseen liite tai josta täytyy löytyä dokumentti Green Key -kansiossa. Hakemuksessa on myös erikseen merkitty kohdat, jotka tullaan käsittelemään auditoinnin yhteydessä.

Vihreä avain kuvake kriteerin yhteydessä kertoo siitä, että yrityksen Green Key -kansioista on löydettävä dokumentti, jossa kerrotaan, kuinka kriteeri täyttyy. Green Key -kansio on oltava jatkuvasti esillä, jotta työntekijät voivat siihen perehtyä. Green Key -kansio käydään myös läpi auditoinnin yhteydessä. Green Key -kansioista tulee löytyä muun muassa kirjallinen versio ympäristöpolitiikasta sekä ympäristötavoitteista.

Punainen klemmarikuvake kriteerin yhteydessä edellyttää hakemukseen lisättävää liitettä. Liitteenä voidaan vaatia esim. yrityksen ympäristöpolitiikka taikka selostus siivousaineiden ympäristömerkeistä.

Harmaalla merkillä merkityt kriteerit käydään läpi yrityksen auditoinnin yhteydessä. Auditoitavista kriteereistä on oltava olemassa dokumentit auditoijan nähtäväksi. Tällaisia dokumentteja ovat esim. kokousten pöytäkirjat, työohjeet sekä toimintamallit.¹⁰⁰

Kuva 6. Green Key kansiossa oltava liite.

Kuva 7. kriteeri käydään läpi auditoinnin yhteydessä.

Kuva 8. Liite mukana hakemuksessa.

5.5 Auditointi ja tuomaristo

Sertifikaatin hakija varaa auditoinnin etukäteen ja palauttaa hakulomakkeen vähintään seitsemän päivää ennen sovittua auditointia. Hakemukset käsittelee kansallinen Green Key -sertifiointiorganisaatio. Auditointi tehdään kohteeseen

---

100

ensimmäisenä sekä toisena hakuvuonna ja sen jälkeen, joka kolmas vuosi. Korona viruksesta johtuen auditointeja on toteutettu myös etänä. Auditoinnin tarkoituksena on todentaa, että hakija noudattaa kriteeristöä. Auditointi on noin muutaman tunnin pituinen, riippuen kohteen koosta. Auditoinnin suorittaa Green Key/Green Activities -organisaatio tai muu organisaation valtuuttama auditoija.

Auditoinnin aikana tarkistetaan, että kohde täyttää kaikki kriteeristöt. Hakemus sekä siihen kuuluvat liitteet käydään keskustellen läpi. Näihin kuuluvat kohteen ympäristötavoitteet, kehitysajatukset sekä tavoitteet Green Key -ohjelmalle. Auditoinnin aikana kierretään kohteen erilaiset tilat; yleiset tilat, huoneet, vastaanotto, henkilökunnan tilat sekä siivous-, jätehuolto- ja kierrätystilat. Kierrokselle on hyvä osallistua majoituskohteen johtaja, vastaanottovirkailija sekä siivous-, huolto- sekä keittiövastaava. Myös sertifioitavan kohteen ympäristövastaavan on hyvä osallistua kierrokselle. Auditoinnin aikana varmistetaan myös, että henkilökunnalla on tarvittava tieto kriteerien osoittamista asioista kuten ympäristötyöstä sekä tavoitteista.

Auditoinnin jälkeen hakemus sekä auditointiraportti toimitetaan Green Key -tuomariston käsiteltäväksi ja he päättävät ansaitseeko kohde sertifikaatin. Green Key -tuomaristo koostuu erilaisten järjestöjen edustushenkilöistä. Mukana tuomaristossa on FEE Suomesta Marjo Priha, Visit Finlandista Virpi Aittokoski, Haaga-Heliasta Minna-Maari Harmaala, ympäristövaikuttaja sekä järjestöjohtaja Leo Stranius, Sitrasta Merja Rehn, Suomen Leirintäalueyhdistys ry:stä Antti Saukkonen, Fortumin energia-asiantuntija Risto Larmio sekä Reilun Matkailun Yhdistyksen Mia Halmen. Sertifiointi on voimassa vuoden sen myöntämisestä.¹⁰¹

---

¹⁰¹ Green Key Suomi

6 SOKOS HOTEL ROYAL VAASAN GREEN KEY -SERTIFIKAATTI

Original Sokos Hotel Royal Vaasa on toiminut nykyisellä nimellään, sekä konseptilla, jo vuodesta 2015. Itse hotelli on perustettu jo vuonna 1941, vaikkakin se on vuosien saatossa kokenut nimen sekä brändin muutoksia useampaan otteeseen. Hotelli sijaitsee Vaasan keskustassa, kävelymatkan päässä juna-asemasta. Hotellissa on 283 huonetta, kahdessa eri rakennuksessa. Toinen, uudempi rakennus, jossa nykyään sijaitsee hotellin vastaanotto, on rakennettu 1980-luvulla. Vanhempi, Central:ina tunnettu rakennus on ollut majoituskäytössä vuodesta 1941 ja se on yksi Vaasan tunnetuimmista rakennuksista. Majoitusmahdollisuuden lisäksi hotellissa on kaksi saunaosastoa, kolme ravintolaa sekä lukuisia tiloja kokousten järjestämistä varten.

Hotelliin asiakkaita saapuu kaikkialta maailmasta. Kesäkaudella hotellilla nähdään paljon lomamatkailijoita. Syys- ja talvikaudella asiakkaat koostuvat enimmäkseen työmatkailijoista.

Sokos hotelleille ympäristö on aina ollut tärkeää ja siksi kaikki Sokos hotellit ovatkin suurimmalta osin Green Key -sertifioituja. Ensimmäinen Green Key -sertifikaatti Suomessa myönnettiin vuonna 2015, Royal Vaasa oli näiden ensimmäisten hotellien mukana, joskin se kantoi tuolloin nimeä Radisson Blu Royal Vaasa. Nykyään Suomen kaikki Sokos Hotellit ovat Green Key -sertifioituja. Green Key -sertifikaattia anotaan uudelleen vuosittain, ja joka vuosi hotellin tulee kerryttää tietty määrä pisteitä, jotta sertifikaatin voi saada tulevaksi vuodeksi.

Royal Vaasa on ollut mukana Green Key -ohjelmassa jo vuodesta 2015. Monen vuoden kokemus on antanut paljon uusia ideoita ympäristötyön kehittämiseen. Hotelli on sitoutunut kasvattamaan ympäristötietoisuutta niin henkilökunnassa

kuin asiakkaissa. Hotelli on myös pyrkinyt joka vuosi edistämään vastuullista ja kestävä matkailua koko henkilökunnan voimin.¹⁰²

6.1 Sokos Hotel Royal Vaasan hakemus

Green Key -hakemukseen oli tarkoitus tulla uusi päivitys vuodelle 2021, mutta poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi uusien kriteerien julkaiseminen siirtyi seuraavalle vuodelle. Näin ollen vuoden 2021 hakemukset tehdään käyttämällä samaa pohjaa kuin edellisenä vuonna. Hotelli hakee nyt vuodelle 2022 sertifikaattia. Tänä vuonna hotellin Green Key -hakemus tulee olemaan laajempi ja sen lähettämisen jälkeen hotelli tullaan auditoimaan.

Poikkeuksellisen maailmantilan vuoksi hotelli on joutunut olemaan useampaan otteeseen suljettuna, ja tämä on osaltaan haitannut ympäristötyötä. Green Key -koulutukset on siirretty myöhemmäksi, sillä suuria koulutuksia tai kokouksia ei ole ollut mahdollista pitää. Hotellin ollessa kiinni myös veden, lämmön ja energian kulutusta on vaikea vertailla edellisiin ”normaaleihin” vuosiin ja näin ollen on vaikea sanoa, onko näiden osalta tapahtunut kehitystä. Hotelli on kokenut myös monia muita muutoksia alihankkijoiden sekä vuokratyöfirmojen suhteen. Tämä aiheuttaa myös jonkin verran muutoksia tulevassa hakemuksessa.

---

¹⁰² Sokos Hotels

7 SERTIFIKAATTIHAKEMUKSEN KRITTEERIEN TÄYTTYMINEN

Tässä luvussa käydään läpi kaikki kriteerit, jotka koskevat isoja sekä keskikokoisia majoitusliikkeitä. Kriteerit käydään läpi Sokos Hotel Royal Vaasan näkökulmasta. Jokaisen kriteerin kohdalla kerron, jos ja kuinka hotelli täyttää kriteerin. Joidenkin kriteerien yhteyteen olen liittänyt kehitysehdotuksia tai mitä olisi vielä tehtävä, jotta kriteeri saadaan täytettyä. Loppupäätelmässä tarkastelen hotellin täyttämiä kriteerejä sekä loppupisteytystä.

7.1 Hakulomakkeen perustiedot

Green Key -sertifikaatin hakulomakkeen ensimmäiset sivut käsittelevät hakijaa. Hakemuksen ensimmäisillä sivulla täytetään hakijan-, ympäristövastaavan sekä hotellinjohtajan yhteystiedot. Hakemukseen tulee kertoa myös muita perustietoja kuten laskutusosoite. Hotellista hakemukseen täytyy kertoa huoneiden lukumäärä, vuodepaikkojen lukumäärä, yöpymisten määrä per vuosi sekä henkilöstömäärä. Lopuksi hakemukseen tulee liittää lyhyt kuvaus hotellista suomeksi, ruotsiksi sekä englanniksi. Hotellin kuvausta käytetään Green Key:n sivustolla.

1. YMPÄRISTÖJOHTAMINEN JA VASTUULLISUUS

Ensimmäinen kategoria koskee ympäristöjohtamista sekä ympäristövastuullisuutta. Ensimmäisessä kategoriassa on kolmetoista kriteeriä, joista pakollisia peruskriteerejä on seitsemän ja pistekriteerejä on kuusi. Ympäristöjohtaminen on keskeisessä osassa ympäristötyötä. Kohteen johdon tulee sitoutua ympäristötyöhön ja olla merkittävässä osassa kannustamassa sekä näyttämässä esimerkkiä niin asiakaskunnalle kuin henkilöstölleen. Ympäristötyötä sekä tavoitteita tulee kohteissa toteuttaa sekä päivittää tarvittaessa. Apuvälineenä ympäristötyössä ovat ympäristöpolitiikka sekä ympäristötyön toimintasuunnitelma. Kohde voi myös nimetä ympäristövastaavan, joka jakaa

tietoa henkilökunnalle ympäristötavoitteista sekä ympäristötyöstä. Green Key -vastaava saa koulutusta Green Key -asioista vuosittaisissa koulutuksissa. Green Key -vastaava on vastuussa sertifikaatin tekemisestä ja on myös läsnä auditoinnissa.

Pakolliset peruskriteerit

1.1 Hotelli noudattaa toiminnassaan Suomen ympäristölakeja ja -asetuksia, ja hotelli täyttää kaikki toimintaansa koskevat lakisääteiset velvoitteet. Hotelli on tietoinen omaa toimintaansa koskevista lakivelvoitteista ja johto seuraa systemaattisesti lakivelvoitteiden mahdollisia muutoksia. Hakemuksen lisätietokenttään tulee kuvata miten lakivelvoitteita ja niiden mahdollisia muutoksia seurataan.

Kaikki lakisääteiset velvoitteet täyttyvät ja johto seuraa lakivelvoitteiden mahdollisia muutoksia. Kriteerin täyttymisen lisäksi hakemuksessa vaaditaan lyhyt kuvaus siitä, kuinka lakivelvoitteita ja niiden muutoksia seurataan. Auditoinnin yhteydessä hotellin johdon on oltava läsnä kertomassa hotellista, sen liiketoiminnasta, velvoitteiden täyttymisestä sekä Green Key -työn periaatteista.

Uusia lakimuutoksia, jotka saattavat vaikuttaa toimintaan tulevaisuudessa ovat jätelain muutokset. Tässä tulevassa laissa edellytetään pakkausmuovien kierrätystä. Jos pakkausmuovien kierrätys otetaan hotellilla käyttöön, tarkoittaisi se uusien jättejakeiden hankkimista, niin ravintoloihin kuin hotellihuone puolellekin. Vaikka hotellihuoneissa sekä henkilökunnan tiloissa kierrätettäisiin pakkausmuoveja, suurin pakkausmuovijäte määrä tulisi kuitenkin ravintola-ala puolelta. Pakkausmuovien kierrättäminen vähentäisi tällä hetkellä poltettavaksi päätyvän jätteen määrää huomattavasti. Tällä hetkellä hotelli kierrättää, niin hotellihuoneista, kuin ravintoloistakin tulleet pullot, joko lasinkeräykseen tai PALPA -palautuspullo järjestelmän avulla.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 1.1. osalta.

1.2 Johto on sitoutunut ympäristötyöhön ja nimittänyt hotelliin ympäristövastaavan. Ympäristövastaava toimii myös Green Key -yhteyshenkilönä.

Hotelli on nimennyt ympäristövastaavan, joka tukee muun henkilökunnan ympäristötyötä. Ympäristövastaava on vastuussa Green Key -hakemuksen tekemisestä sekä koordinoi tarvittavia lisäyksiä sekä muutoksia, joita kriteerien täyttämiseen tarvitsee tehdä. Ympäristövastaava saa työnsä tueksi koulutusta ja on vastuussa henkilökunnan ympäristöasioihin liittyvissä opastuksissa. Ympäristövastaava toimii myös Green Key -yhteyshenkilönä. Auditoinnin yhteydessä hotellin ympäristövastaava on paikalla kertomassa hotellin Green Key – sekä ympäristötyöstä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 1.2. osalta.

1.3 Hotellilla on kirjallinen ympäristöpolitiikka. Ympäristöpolitiikka on hakemuksen liitteenä

Hotellilla on vuosittain päivitettävä ympäristöpolitiikka. Ympäristöpolitiikkaan valitaan toteuttamiskelpoisia sekä kehittäviä ympäristötöitä, mitä hotellissa voidaan edistää tulevana vuonna. Sertifikaattihakemuksen mukaisesti hotellin ympäristöpolitiikka on nähtävillä hotellin Green Key -kansiossa sekä siitä lähetetään liite sertifikaattihakemuksen mukana.

Hotellin ympäristöpolitiikkaan kuuluu mm.

- vaihtaa vanhat wc-istuimet, lavuaarit sekä pisuaarit uusiin, vähemmän vettä vieviin aina sitä mukaan, kun tarve vaatii
- Hotellihuoneiden jätteiden kierrätyksen edistäminen
- Vanhojen kalusteiden sekä käyttämättä jäävien tavaroiden eteenpäin myyminen tai lahjoittaminen.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 1.3. osalta.

1.4 Hotelli tavoittelee ympäristötyössään jatkuvaa parantamista. Hotellilla on kirjatut, vähintään vuosittain tarkasteltavat, konkreettiset ympäristötavoitteet, joille on tavoite-aikataulu ja vastuhenkilöt

Ympäristötavoitteet voivat olla niin pieniä kuin suuriakin. Hotellin ympäristötavoitteet päivitetään vuosittain. Sertifikaattihakemuksen mukaisesti hotellin ympäristötavoitteet ovat kaikkien työntekijöiden nähtävillä hotellin Green Key -kansiossa sekä niistä lähetetään liite sertifikaattihakemuksen mukana. Auditoinnin yhteydessä käydään läpi mitä tavoitteita on saavutettu ja mitä tavoitteita hotellilla on seuraavalle vuodelle.

Hotellin ympäristötavoitteina on

- vähentää kahvihävikkiä. Kahvi pyritään laittamaan termoskannuihin heti keittämisen jälkeen, jotta se säilyisi tarjoiltavana pitempään. Kahvihävikki muodostaa Suomessa noin 13 % kotitalouksien vuosittaisesta ruokahävikistä.¹⁰³
- Hotelli järjestää kirpputorin, jossa voidaan myydä remontissa syrjäytyneet jalkalamput, yöpöydät ym.

Lisäysehdotuksia:

- Hotellin aulan tietokoneelle tietoa Vaasan ulkoilureiteistä sekä puistoista
- Mahdollisesti ulkolelujen tai urheilutarvikkeiden lainausmahdollisuus. Tämä kannustaisi asiakkaita esimerkiksi puistoihin heittelemään frisbeetä tai potkimaan palloa.
- Juomapullojen, termosmukien ja -pullojen myynti hotelli aulassa, saattaisi vähentää muovijätettä, jos asiakas haluaisi ennemmin ostaa täytettävän juomapullon tai termospullon mukaan kävely-, tai metsäretkelle, kertakäyttö tavarahan sijaan.

---

¹⁰³ pauligroup

- Asiakkaan palkitseminen ympäristötyöstä esim. ilmaisella kahvi kupillisella.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 1.4. osalta.

1.5 Green Key -ympäristöohjelman dokumentaatio on kerätty ympäristökansioksi. Kansio on Green Key: n edustajien saatavilla ja tarkastettavissa.

Ympäristökansio, tai Green Key -kansio, tarkastetaan ja päivitetään vuosittain. Tarvittavat kohdat ja liitteet lisätään. Green Key -kansio on koko henkilökunnan nähtävillä. Auditoinnin yhteydessä Green Key -kansio on oltava auditoijan saatavilla.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 1.5. osalta.

1.6 Ympäristövastaava varmistaa, että Green Key - kriteerien mukainen toiminta tarkastetaan vuosittain. Ympäristövastaava raportoi tilanteesta johdolle.

Kriteerit käydään läpi vuosittain ja tarvittavat muutokset tehdään yhteistyössä johdon kanssa. Ympäristövastaava sekä hotellin johtoryhmä tekevät jatkuvaa yhteistyötä hotellin ympäristötyön eteen ja sen kehittämiseksi.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 1.6. osalta.

1.7 Hotelli tekee aktiivista ympäristöyhteistyötä yhden tai useamman tärkeäksi määrittelemänsä sidosryhmän kanssa. Green Key toimenpiteitä käsitellään vuorovaikutuksessa sidosryhmän kanssa vähintään kerran vuodessa.

Hotelli on monena vuonna ottanut mm. kaupungin koululuokkia mukaan hyväntekeväisyys yhteistyöhön. Hotelli on järjestänyt mm. joulukuusen koristelu kisan, jonka voittaja on saanut päättää rahallisen lahjoituksen hyväntekeväisyyskohteen. Hakemuksessa tulee kertoa lyhyesti tärkeimmät sidosryhmät. Auditoinnin yhteydessä on esitettävä dokumentti sidosryhmien kanssa tehdystä yhteistyöstä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 1.7. osalta.

Pistekriteerit

1.8 Hotelli mittaa oman hiilijalanjälkensä. Mittauksessa käytettävä työkalu tulee yksilöidä lisätietokentässä.

Hotelli ei vielä mittaa omaa hiilijalanjälkeä. Hotelli mittaa kuitenkin veden- ja energiankulutusta sekä kertyvien jätteiden määriä. Hotelli pyrkii kuitenkin kaikin puolin toimimaan mahdollisimman energiatehokkaasti ja ympäristöystävällisesti. Sertifikaattihakemukseen pitäisi myös yksilöidä käytetty hiilijalanjäljen mittaustyökalu. Auditoinnin yhteydessä hotellin on myös esiteltävä auditoijalle laskentatapa sekä työkalu, jota laskentaan käytetään. Toimintamalli päästöjen vähentämiseksi on myös esitettävä auditoijalle.

Kehitysehdotus:

- Hotelli voisi selvittää onko oman hiilijalanjäljen selvittäminen mahdollista esim. yhteistyönä ympäristöpuolen opiskelijoiden lopputyön yhteydessä.
- Hotellin tulisi myös selvittää, jos hiilijalanjäljen mittaamiselle on muissa hotelleissa käytössä jokin ohjelma, jonka voisi ottaa käyttöön myös omassa toimipisteessä. Hiilijalanjäljen selvittäminen olisi isolle hotellille selkeä lähtökohta, joka auttaisi hotellia tarttumaan paremmin niihin asioihin, jotka aiheuttavat eniten päästöjä tai kuluttavat eniten resursseja.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 1.8. osalta.

1.9 Hotelli tukee lähiyhteisössään ympäristön hyvinvointia ja luonnon monimuotoisuutta edistävää toimintaa.

Hotelli tukee ympäristön hyvinvointia esimerkiksi kierrättämällä sekä jakamalla tietoa ympäristötyöstä, niin henkilökunnalle, kuin asiakkaillekin. Hotellilla on tarkoituksena järjestää Plogging-tapahtuma, jossa lenkkeilyn ohella kerätään

luonnosta pois roskia. Hotelli mainostaa myös sosiaalisessa mediassa lähiympäristön kaunista luontoa ja hyviä ulkoilumahdollisuuksia. Sertifikaattihakemuksessa pitää olla mainittuna muutamalla sanalla, miten hotelli tukee ympäristön hyvinvointia sekä luonnon monimuotoisuutta edistävää toimintaa. Auditoinnin yhteydessä hotellin tulee esittää yhteistyössä toteutetun ympäristötyön sisältöä.

Kehitysehdotus:

- Henkilökunnalle kävelyretkiä Vaasan puistoihin. Tämä tutustuttaisi henkilökuntaa lähiluontoon entuudestaan ja antaisi mahdollisuuden antaa asiakkaalle kokemuspohjaisia ohjeistuksia sekä suosituksia.
- Puistojen sekä retkeilykohteiden koottu infokansio (aulassa tai asiakkaan käytössä olevalla tietokoneella), jossa kuvia sekä lyhyt selostus kohteista ja niiden nähtävyyksistä sekä merkityksestä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 1.9. osalta.

1.10 Hotelli toteuttaa toimissaan kulttuurisesti kestävästä matkailusta arvostaa ja suojelee paikalliskulttuuria ja paikallista elämäntapaa sekä tukee alueen elinvoimaisuutta.

Hotellin uusimmassa remontissa, tehtiin uudempaan rakennukseen kolmenlaisia teema huoneita. Teemat ovat vaasalaisia lähellä olevia aiheita ja kaikkia teemoja avaavat tekstit ovat esillä hotellihuoneissa. Teemoja ovat meri, metsä sekä kaupunki. Meri aiheisissa huoneissa on meren sävyjä ja teksti kertoo rannikon kalastus kulttuurista sekä mahtavista rantamaisemista. Metsä huoneet ovat vihreän sävyissä ja teema teksti kertoo kävelemisestä vanhoissa metsissä, joiden siimeksessä voi kaupungissa rentoutua. Kaupunki teemaiset huoneet ovat tummanharmaan sekä punaisen sävyisiä ja teemateksti kannustaa asiakasta kävelemään kaupungissa, jossa kaikki on lähellä.

Hotellin aulassa on myös myynnissä, joitakin paikallisesti valmistettuja tuotteita, jotka kuvastavat paikallista kulttuuria. Hotellin ravintoloissa on myös saatavilla paikallisia tuotteita. Sertifikaattihakemuksen mukaisesti kriteerin täyttymisestä lisätään liite hotellin Green Key -kansioon. Auditoinnin yhteydessä hotellin on esiteltävä, miten se tukee kulttuurillista kestävyttä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 1.10. osalta.

1.11 Hotelli ei myy eikä esittele tuotteita, jotka vaarantavat paikallisen luonnon tai kulttuurin säilymisen.

Hotellissa ei ole esillä eikä siellä myydä luontoa tai kulttuuria vaarantavia tuotteita. Hotellin aulassa on mahdollisuus ostaa eväitä sekä hygieniatarvikkeita. Aulassa on myynnissä myös jotain paikallisesti valmistettuja sekä paikallista kulttuuria kuvastavia tuotteita. Auditoinnin yhteydessä on esitettävä tuotteiden hankintapolitiikka.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 1.11. osalta.

1.12 Hotelli kerää ja lahjoittaa tarpeettomat tavarat ja materiaalit hyväntekeväisyyteen. Lahjoitukset tehdään harkitusti ja siten, että lahjoitus hyödyttää vastaanottajaa pitkäkestoisesti.

Hotelli pyrkii vuosittain järjestämään kirpputorin, joissa voidaan myydä hotellin tarpeettomaksi jääneet tavarat. Kirpputori antaa myös tilaisuuden henkilökunnalle myydä pois omia tarpeettomiksi jääneitä tavaroita. Huonekalut ja muut isommat tavarat hotelli on lahjoittanut Suomen Punaiselle Ristille tai antanut pois niitä haluaville ja tarvitseville. Auditoinnin yhteydessä hotellin tulee esittää selvitys tehdyistä lahjoituksista ja niiden kohteista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 1.12. osalta.

1.13 Hotelli on tehnyt Sitoumus 2050 – kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksen.

Hotelli on sitoutunut Green Key -kriteereiden mukaisesti tekemään työtä kestävän kehityksen edistämiseksi kaikessa työssä sekä toiminnassaan. Kestävän kehityksen tavoitteena on niin ihmisen sekä ympäristön hyvinvoinnin, terveyden sekä kestävän talouden ja kestävien elämäntapojen näkökulmasta. Sitoumuksen tavoitteet: kestävät elämäntavat, hiilineutraali yhteiskunta, kestävät yhdyskunnat, luontoa kunnioittava päätöksenteko, resurssiviisas talous. Sitoumus tukee myös YK:n kestävän kehityksen, Agenda 2030, tavoitteita.¹⁰⁴

Kuva 9. Sitoumus 2050 tukemat YK:n kestävän kehityksen tavoitteita (Sitoumus2050).

Kuva 10. Yhteiskuntasitoumuksen tavoitteet (sitoumus2050).

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 1.13. osalta.

¹⁰⁴ Sitoumus 2050

2. HENKILÖSTÖN OSALLISTAMINEN

Toinen kategoria käsittelee henkilökunnan osallistamista. Toimivassa ympäristötyössä on tärkeää, että informaatio kulkee sujuvasti johdon sekä työntekijöiden välillä. Koko johdon sekä henkilökunnan tulee sitoutua Green Key -toimintaan, tämä koskee myös kaikkia vuokratyöntekijöitä sekä alihankkijoita.

Keskeisessä osassa on niin vanhan kuin uudenkin henkilökunnan perehdytys. Kohteen ympäristövastaava on vastuussa henkilökunnan opastamisesta sekä ympäristötyön suunnittelusta. Opastamisen helpottamiseksi suurimmissa kohteissa voidaan organisoida ympäristötyöryhmiä, joiden tehtävänä on kehittää kohteen ympäristötyötä sekä tiedottaa asiakaskuntaa ja henkilökuntaa tästä työstä.

Henkilökunnalle järjestettävissä kokouksissa sekä koulutuksissa käydään vuosittain läpi hotellin tekemää ympäristötyötä. Kokouksissa koko henkilökunta voi yhdessä jakaa toiveita sekä ideoita ympäristötyön kehittämiseksi. Kokouksissa saadaan myös eri osastojen, sekä eri kokemustasolla olevien ihmisten, näkökulmia esille.

Henkilökunnan pitää olla selvillä oman osastonsa ympäristötyön tavoitteista sekä toimintamallista. Henkilökunnan täytyy myös osata vastata ja kertoa asiakkaalle kohteen tekemästä ympäristötyöstä. Niin asiakasta, kuin henkilökuntaakin tulee kannustaa tekemään ympäristötyötä.

Pakolliset peruskriteerit

2.1 Johto pitää henkilökunnan kanssa säännöllisesti kokouksia, joissa käydään läpi hotellin nykyinen ympäristötyö ja tulevat toimenpiteet.

Henkilökunnalle pidetään vuosittaisia kokouksia, joissa käydään läpi mm. ympäristötyötä. Jokaiselle osastolle järjestetään omat vuosipalaverit, mutta esim. Green Key -palaveriin voivat osallistua kaikki työntekijät.

Sertifikaattihakemukseen pitää olla lisättyinä liitteenä dokumentti henkilökunnan säännöllisistä kokouksista. Sama dokumentti pitää löytyä myös Green Key -kansiosta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 2.1. osalta.

2.2 Ympäristövastaava osallistuu säännöllisesti, vähintään kahdesti vuodessa, johtoryhmän tapaamisiin ja esittelee ympäristötoimenpiteiden tilanteen ja kehittymisen.

Ympäristövastaava sekä johtoryhmä tekevät jatkuvasti kehitystyötä ympäristötoimenpiteiden tilanteen kehittämiseksi. Jatkuva keskustelu johtoryhmän sekä ympäristövastaavan välillä helpottaa hotellin ympäristötyön edistymistä. Johtoryhmä ja ympäristövastaava pitävät myös vuosittain kehitys palaverieja. Sertifikaattihakemuksen mukaisesti tästä täytyy löytyä dokumentti Green Key -kansiosta. Kyseiset dokumentit on myös oltava auditoijan saatavilla, auditoinnin yhteydessä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 2.2. osalta.

2.3 Ympäristövastaava ja muut ympäristökysymysten parissa työskentelevät (johtoryhmän jäsenet, kiinteistöhuolto, vahtimestarit, vastaanotto ja keittiö) saavat vuosittain koulutusta omaan työhönsä liittyvissä ympäristöasioissa

Henkilökunnalle järjestetään vuosittain koulutuksia, joissa käydään läpi ympäristötyötä. Uusille työntekijöille ympäristötyöstä kerrotaan perehdyttämisen yhteydessä. Työntekijöille on myös jatkuvasti pääsy mm. Green Key sekä perehdytys materiaaleihin, joiden avulla voi syventyä asiaan tarkemmin tai kerrata läpikäytyjä asioita. Sertifikaattihakemukseen pitää liittää lyhyt kommentti, jossa kerrotaan minkälaista koulutusta ympäristökysymysten parissa työskentelevät saavat. Auditoinnin yhteydessä on myös esitettävä dokumentti järjestetyistä koulutuksista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 2.3. osalta.

2.4 Henkilökunnalla on selkeät ohjeet, miten ja missä tilanteissa asiakkaille kerrotaan ympäristötyöstä.

Kaikilla osastoilla henkilökunnalla on selkeät ohjeet siitä, kuinka ja koska asiakkaalle kerrotaan hotellin tekemästä ympäristötyötä. Työntekijät tutustutetaan tähän jo perehdytysvaiheessa. Kaikilla osastoilla ympäristötyö näkyy eri tavalla. Ravintoloissa se voi näkyä hävikin vähentämisellä tai lähiruoka tuotteen suosittelemisena. Vastaanotossa henkilökunta voi suositella läheisiä luontokohteita tai pyörän vuokraamista. Siivoushenkilökunnan työssä ympäristötyö näkyy esim. siivousaineiden oikeaoppisessa käytössä sekä jätteiden kierrättämisessä. Sertifikaattihakemukseen pitää liittää lyhyt kommentti siitä, kuinka henkilökunnalle annetut ohjeet toteutetaan. Auditoinnin yhteydessä henkilökunta kertoo tästä toimintamallista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 2.4. osalta.

2.5 Huonesiivoushenkilökunnalla on toimintamallinaan, että hotellihuoneiden pyyhkeet ja lakanat vaihdetaan vain asiakkaiden pyynnöstä tai automaattisesti kolmen tai useamman vuorokauden välein. Siivoushenkilökunnalla on kirjalliset ohjeet tästä.

Huonesiivoushenkilökunta vaihtaa huonetekstiilit joka kolmas päivä, ellei asiakas pyydä tekstiilien vaihtoa useammin. Pyyhkeiden vaihdon asiakas saa jättämällä pyyhkeen huoneen lattialle. Tästä asiakasta informoidaan erillisellä roikkuvilla info kylteillä. Siivousohjeet käydään läpi perehdyttämisen yhteydessä. Siivoushenkilökunnan kirjalliset ohjeet löytyvät henkilökunnan työnjakuhuoneesta. Toimintamallista tulee olla dokumentti sertifikaattihakemuksen liitteenä sekä liitteenä Green Key -kansiossa. Auditoinnin yhteydessä auditoija tarkastaa, että työohje on siivoushenkilökunnan saatavilla sekä Green Key -kansiossa.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 2.5. osalta.

Pistekriteerit

2.6 Johto kannustaa henkilökuntaa kehittymiseen ja kehittämiseen ympäristökysymyksissä. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi työpajoin, keskusteluihin tai käytännön kokeiluin.

Hotellin johto ottaa mielellään vastaan kehitysideoita ympäristökysymyksissä. Monia kehitysideoita on otettu kokeiluun ja joitain, kuten kahvitermarien aktiivisempaa käyttöä kahvihävikinvähentämiseksi, on otettu pysyvästi käyttöön. Sertifikaattihakemuksen mukaisesti tästä tulee löytyä dokumentti Green Key -kansiossa. Auditoinnin yhteydessä hotelli kuvaa hotellin ympäristötyön kehittämisen toteutusta.

Kehitysidea:

- Henkilökunnan yhteisiin tiloihin idea/kehitystaulu, johon voi jättää ympäristöideansa tai ympäristötekonsa muistilapulla.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 2.6. osalta.

2.7 Johto kannustaa henkilökuntaa ympäristöystävälliseen liikkumiseen.

Johto kannustaa henkilökuntaa omalla esimerkillä (polkemalla töihin) sekä jatkuvasti parantamalla esim. pyörän jättöpaikkojen varustelua. Hotellin huolto tarjoaa myös pyörän korjausta sekä korjausapua niin asiakkaille kuin henkilökunnalle. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää kuvaus siitä, miten hotelli kannustaa henkilökuntaa ympäristöystävälliseen liikkumiseen.

Kehittämisidea:

- Henkilökunnalle oma ”pyöräily- ja kävelyviikko”, osallistujien kesken voitaisiin palkita työntekijä esim. kahvittelulla.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 2.7. osalta.

3. ASIAKKaidEN OSALLISTAMINEN

Kolmas kategoria käsittelee asiakkaiden osallistamista. Kategoriassa on seitsemän peruskriteeriä sekä viisi pistekriteeriä. Asiakkaan osallistamisessa on tärkeää että, hotellin ympäristötyö on näkyvää sekä avointa. Hotelli voi kertoa ympäristötyöstään kyltein sekä julistein, niin hotellin yleisissä tiloissa, kuin hotellihuoneissakin. Hotelli voi myös kannustaa asiakasta tekemään ympäristötyötä esim. opastamalla asiakasta kierrättämään oikein tai kannustamalla asiakasta valitsemaan ravintolassa lähituotteita. Tärkeää on myös antaa asiakkaalle mahdollisuus vaikuttaa. Asiakkaan kehittämissuhteet sekä palautteet antavat suuntaa tulevaisuuden ympäristötyölle.

Pakolliset peruskriteerit

3.1. Green Key -sertifikaatti ja -kyltti ovat näkyvästi esillä.

Green Key -sertifikaatti sekä kyltti ovat esillä hotellin vastaanotossa, vastaanottotiskin yhteydessä. Green Key -tarrat löytyvät myös ulko-ovien yhteydessä. Green Key:stä saa myös tietoa hotellihuoneiden tv infon sekä hotellikansion kautta. Green Key on myös esillä hotellin sosiaalisessa mediassa sekä nettisivuilla. Sertifikaattihakemuksessa sekä Green Key -kansiossa pitää olla dokumentti Green Key -sertifikaatin sekä -kylttien näkyvyydestä. Auditoinnin yhteydessä kylttien näkyvyys tarkastetaan.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 3.1. osalta.

3.2. Green Key -materiaalia on asiakkaiden helposti saatavissa näkyvällä paikalla.

Asiakas voi aina kysyä hotellin ympäristötyöstä henkilökunnalta. Hotellin nettisivuilla on myös tietoa Green Key:sta. Hotellin tv:stä sekä hotellikansiosta saa

myös lisätietoa Green Key:sta. Auditoinnin yhteydessä Green Key -materiaalin saatavuus ja näkyvyys varmistetaan.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 3.2. osalta.

3.3. Hotellin www-sivuilla, sosiaalisen median kanavissa ja muussa sähköisessä viestinnässä on tietoa hotellin Green Key -ympäristötyöstä.

Green Key -merkki sekä tieto hotellin Green Key- sertifikaatista löytyy hotellin nettisivuilta. Hotelli kertoo aktiivisesti myös ympäristötyöstä muissa sosiaalisissa medioissa, kuten Facebookissa sekä Instagramissa. Auditoinnin yhteydessä katsotaan Green Key -ympäristötyön kuvaus hotellin nettisivuilta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 3.3. osalta.

3.4. Henkilökunta kertoo asiakkaille ympäristötyöstä ja innostaa heitä osallistumaan.

Hotellin työntekijät kannustavat jatkuvasti asiakkaita tekemään ympäristötyötä. Hotellin asiakkaita voidaan kannustaa esim. kierrättämään, pyöräilemään tai kannattamaan jotakin paikallista liikettä tai ravintolaa. Hotellin asiakkaita voi myös kannustaa kokeilemaan kasvisvaihtoehtoa tai lähiruokaa hotellin omissa ravintoloissa. Sertifikaattihakemukseen vaaditaan liittämään lyhyt kommentti siitä, kuinka asiakkaita saadaan osallistumaan ympäristötyöhön. Auditoinnin yhteydessä varmistetaan, että tiedot hotellin ja asiakkaiden ympäristövalinnoista ovat helposti saatavilla ja asiakkaan nähtävillä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 3.4. osalta.

3.5. Vastaanoton henkilökunta osaa kertoa asiakkaille hotellin ympäristötavoitteista, ympäristötyön painopisteistä ja siitä miksi hotelli haluaa tehdä ympäristötyötä. Green Key -kriteerit ja hotellin ympäristötavoitteet ovat asiakkaiden nähtävillä.

Vastaanoton henkilökunta käy vuosittaisissa kokouksissa läpi hotellin ympäristötavoitteet, jotta vastaanoton henkilökunta osaisi kertoa asiakkaalle hotellin ympäristötyöstä sekä tavoitteista. Auditoinnin yhteydessä varmistetaan, että hotellin henkilökunta osaa kertoa hotellin ympäristötyöstä sekä Green Key -ohjelmasta.

Kehitysehdotus:

- Green Key -kriteerit laitetaan näkyville hotellin aulaan, vapaassa käytössä olevalle tietokoneelle.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 3.5. osalta.

3.5. Vastaanoton henkilökunta osaa neuvoa asiakkaita julkisen liikenteen käytössä. Aikataulut ja reittioppaat ovat asiakkaiden helposti saatavilla.

Hotellin henkilökunnalla on olemassa julkisen liikenteen aikataulut helposti haettavissa sekä he osaavat opastaa asiakasta sen käytössä. Vastaanotosta on myös mahdollisuus saada kaupungin kartta omaan käyttöönsä. Auditoinnissa varmistetaan, että julkisen liikenteen aikataulut sekä reittioppaat ovat helposti asiakkaan saatavilla.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 3.6. osalta.

3.7. Hotelli viestii asiakkailleen näkyvästi ja selkeästi esim. kyltein miten henkilökunta ja asiakkaat voivat säästää energiaa ja vettä (esim. TV, valaistus, lämmitys ja puhtaanapito).

Hotellin kylpyhuoneessa löytyy kyltit siitä mitä asiakas voi säästää vettä, käyttämällä pyyhkeitä useampaan kertaan ja pyytämällä uuden pyyhkeen vain, jos on tarve. Tämä vähentää pyykin määrää, joka taas säästää vettä. Asiakas voi myös pyytää henkilökunnalta tai vastaanotosta ettei huoneeseen tehdä välisiivousta. Asiakas voi myös ilmoittaa tästä oveen jätettävällä infokyltillä. Tämä säästää

siivousaineita sekä vettä. Sertifikaattihakemuksessa sekä Green Key -kansiossa pitää olla dokumentti tästä viestinnästä. Auditoinnin yhteydessä tarkastetaan kyseiset kyltit ja laput.

Kehitysidea:

- infolaput/tv-infopaketti siitä, kuinka asiakas voi itse vähentää omaa kulutustaan esim. sammuttamalla valot ja tv:n, kierrättämällä tai pitämällä hotellihuoneen lämpötilan matalana. Infoon voisi myös lisätä tiedon siitä, kuinka mikäkin teko vaikuttaa positiivisesti ympäristöön.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 3.7. osalta.

Pistekriteerit

3.8. Asiakkaille tarjotaan mahdollisuus arvioida hotellin ympäristötyötä.

Asiakas voi antaa aina palautetta hotellin vastaanottoon. Hotellin vieraille lähetetään aina myös palautekysely vierailun jälkeen. Hotellille voi antaa palautetta myös omilla nettisivuilla tai esimerkiksi Tripadvisor -sivustolla. Hotellin arviointimahdollisuuksista pitää olla dokumentti sertifikaattihakemuksessa sekä Green Key -kansiossa. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää palautelomake ja kuinka palautteisiin reagoidaan.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 3.8. osalta.

3.9. Hotelli viestii ympäristötekojen vaikutuksista (esim. vettä säästävien suihkujen merkitys, muovijätteen vähentäminen, lähiruoka)

Hotellihuoneissa olevissa hotellikansioissa löytyy Green Key -tietoa sekä kylpyhuoneissa sekä huoneen puolella roikkuvia infokylttejä, joissa ohjeistetaan asiakasta tekemään ympäristöystävällisiä valintoja esim. vähentämällä pyykkiä tai jättämällä väliin siivouksen. Ympäristötekojen vaikutusten viestinnästä täytyy olla

dokumentti sertifikaattihakemuksessa sekä Green Key -kansiossa. Auditoinnin yhteydessä käydään läpi viestintäesimerkkejä.

Kehitysidea:

- Hotellihuoneiden tv-infoon informaatiopaketti, joka kertoo asiakkaalle, kuinka he voivat vähentää kulutustaan ja pienentää ympäristökuormaa esim. lajittelemalla oikein. Infopaketin yhteydessä kerrotaan myös näiden tekojen vaikutuksista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 3.9. osalta.

3.10. Hotelli on tehnyt näkyvän ympäristökampanjan asiakkaille.

Ympäristötyöstä on kerrottu asiakkaille niin infopakettien, julisteiden sekä kylttien muodossa. Kaikki Green Key -materiaalit ovat myös asiakkaan nähtävillä. Hotellin sosiaalisessa mediassa tiedotetaan jatkuvasti erilaisista ympäristöön liittyvistä aktiviteetti mahdollisuuksista. Sertifikaattihakemuksessa sekä Green Key -kansiossa pitää olla dokumentoituna hotellin näkyvä ympäristökampanja. Auditoinnin yhteydessä esitetään ympäristökampanja.

Viimeisin hotellin ympäristökampanja, liittyi vanhojen kalusteiden pois antamiseen. Hotelli vastaanotti käytettyjä kalusteita toiselta hotellilta, jonka takia hotellin omia kalusteita jäi käyttämättömiksi. Hotelli järjesti ison kampanjan, jossa halukkaat saivat tulla hakemaan hotellilta tarvitsemiaan tai haluamiaan kalusteita.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 3.10. osalta.

3.11. Ympäristöviestintä on sisällytetty yrityksen viestinnän vuosisuunnitelmaan ja suunnitelmassa on huomioitu eri kohderyhmiä.

Ympäristöviestintä on sisällytetty yrityksen viestinnän vuosisuunnitelmaan ja sitä päivitetään tarpeen vaatiessa. Suunnitelmassa on otettu huomioon eri

kohderyhmät. Tästä suunnitelmasta pitää olla dokumentti niin sertifikaattihakemuksessa kuin Green Key -kansiossa. Auditoinnin yhteydessä täytyy esittää kuvaus tai kooste viestintämateriaalista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 3.11. osalta.

3.12. Hotelli palkitsee asiakkaitaan ympäristöteoista.

Tällä hetkellä hotelli ei palkitse asiakkaita ympäristötekoihin liittyen. Hotelli kannustaa kuitenkin asiakkaita ympäristötekoihin. Hakulomakkeeseen tulee lisätä lyhyt kommentti siitä, miten asiakasta palkitaan. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää käytännöt asiakkaiden palkitsemisesta.

Kehittämisiäideoita:

- Asiakkaalla tulee olemaan mahdollisuus ostaa kahvia mukaan omaan take away -mukiin. Take away -mukiin kahvia ostavalle, kahvi on ilmainen.
- Asiakkaan pyytäessä vastaanotosta, että huoneen välisiivouksen voisi jättää välistä, voisi hän saada ilmaiseksi kahvin tai drinkkilipun.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 3.12. osalta.

4. YMPÄRISTÖAKTIVITEETIT

Neljäs kategoria käsittelee ympäristöaktiviteetteja. Kategoriassa on kaksi pakollista kriteeriä sekä kuusi pistekriteeriä. Asiakkaita voi innostaa ympäristötietoisempaan matkailuun kannustamalla heitä liikkumaan luonnossa. Hotelli voi järjestää mahdollisuuksia yhteisiin luonnossaliikkumistempauksiin tai ohjata asiakasta luontopoluille tai alueen puistoihin. Asiakasta voi myös kannustaa valitsemaan ekologisempia lomailu aktiviteetteja, kuten erilaiset kaupunkikävelyt, kiipeilypuistot tai järjestetyt retket.

Pakolliset kriteerit

4.1. Vastaanotossa on helposti saatavilla tietoa läheisistä puistoista ja luontokohteista.

Vastaanotto osaa kertoa läheisistä puistoista sekä luontokohteista. Vastaanotossa on myös saatavilla karttoja sekä esitteitä eri kohteista. Hakemuksessa pitää lyhyesti kertoa mistä asiakas saa tietoa puistoista sekä luontokohteista. Auditoinnin yhteydessä varmistetaan, että tämä tieto on helposti asiakkaiden saatavilla.

Kehitysidea:

- Vastaanoton asiakaskäytössä olevalle tietokoneelle on myös selailtava koottu infopaketti lähialueiden ulkoilumahdollisuuksista sekä puistoista ja luontokohteista. Infopaketti voisi sisältää karttoja, kuvia sekä pienen esittelyn alueen erikoisuuksista sekä nähtävyyksistä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 4.1. osalta.

4.2. Hotelli tarjoaa asiakkaille tietoa pyöräreiteistä ja polkupyörien sekä muiden ekologisten liikkumisvälineiden vuokraus- ja lainausmahdollisuuksista.

Vastaanotossa on saatavilla karttoja pyöräily- sekä kävelyreiteistä. Vastaanotto osaa kertoa parhaimmat reitit ja ulkoilu mahdollisuudet. Parin sadan metrin päässä keskustassa on myös mahdollisuus vuokrata sähköpotkulautoja ja rannasta on mahdollista vuokrata SUP-lautoja kesäisin. Hotellin vastaanotosta on myös saatavilla ilmaisia lainapyöriä, jotka ovat asiakkaiden käytössä. Hakemuksessa tulee lyhyesti kertoa mistä pyöriä yms. voi lainata. Auditoinnin yhteydessä katsotaan, että tämä tieto on helposti asiakkaan saatavilla.

Kehittämisehdotus:

- Hotellilla voisi olla lainakäytössä myös muutama lasten polkupyörä
- lainakäytössä voisi olla myös esimerkiksi muutama potku- ja skeittilauta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 4.2. osalta.

Pistekriteerit

4.3. Hotelli kannustaa asiakkaita liikkumaan ympäristöystävällisesti.

Hotelli suosittelee aina asiakkaalle kävely- sekä pyöräilymahdollisuuksia. Kaupungin valttina on kävelymatkan päässä sijaitseva ranta, ravintoloineen. Hotellin vastaanotto suosittelee myös julkisenliikenteen käyttöä. Hotellin vastaanotto voi myös soittaa yhteiskuljetuksia kuten tilatakseja sekä pikkubusseja suuremmille ryhmille. Auditoinnin yhteydessä varmistetaan, että asiakasta ekologiseen liikkumiseen kannustavat viestit ovat selkeitä sekä hyvin näkyvillä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 4.3. osalta.

4.4. Asiakkailla on mahdollisuus lainata tai vuokrata polkupyöriä tai muita ekologisia liikkumisvälineitä suoraan hotellista

Hotellin vastaanotosta on myös saatavilla ilmaisia lainapyöriä, jotka ovat asiakkaiden käytössä. Lainapyöriä on yhteensä kaksitoista kappaletta. Lainapyörien kunnossapidosta vastaa vastaanotto sekä hotellin huoltohenkilökunta. Auditoinnin yhteydessä auditoijalle tulee kertoa, minkälaisia vaihtoehtoja asiakkaalle tarjotaan ja kuinka asiakkaalle kerrotaan näistä vaihtoehtoista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 4.4. osalta.

4.5. Hotelli järjestää ympäristökasvatustoimintaa itse tai kumppanin kanssa eri kohderyhmille esimerkiksi yrityksille ja kokousvieraille, aikuisille, perheille, nuorille ja lapsille.

Hotelli järjestää aina jotain ympäristöteema päivinä kuten esimerkiksi Earth Hour:ina. Tapahtumat ovat näkyviä ja kannustavat myös asiakasta osallistumaan.

Hotelli on myös järjestänyt esimerkiksi kirpputoripäiviä, jotka kannustavat kiertotalouteen sekä kierrättämiseen. Ympäristökasvatustoiminnasta pitää olla dokumentti niin sertifikaattihakemuksessa kuin Green Key -kansiossa. Auditoinnissa tulee myös esittää kuvaus järjestetystä toiminnasta.

Ympäristönkasvatustoiminta ideoita:

- Muovin kierrätys -teema viikko, jossa asiakkaat saisivat kierrättää muovia erillisiin keräyslaatikoihin hotellin auloissa. Samalla nostaa tietoisuutta uudistuvasta jätelaista ja kasvavasta muovi ongelmasta.
- Kasvisruokapäivänä alennuksia kasvisvaihtoehdoista, tai erillinen kasvismenu.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 4.5. osalta.

4.6. Hotelli välittää tietoa alueen luontoretkestä ja muista luontopalveluista.

Hotellin yleisissä tiloissa on kuukausittain vaihtuva tapahtuma lista, jossa on esim. kaupungin järjestämiä kävely tapahtumia. Sokos hotellin sivuilla on mahdollisuus tutustua tapahtuma listaan ja henkilökunta suosittelee osioon, josta voi saada hyviä vinkkejä. Auditoinnissa tulee esittää mitä tietoa asiakkaalle kerrotaan ja missä sitä esitellään.

Kehitysehdotuksia:

- Hotellin järjestämiä luontoretkiä
- Hotellin aulaan infopaketti, jossa kerrotaan alueen luontopalveluista sekä puistoista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 4.6. osalta.

4.7. Hotelli kannustaa asiakkaita jatkamaan ympäristöystävällisiä käytäntöjä myös kotona tai työpaikalla.

Hotelli kannustaa asiakkaita jatkamaan ympäristöystävällisiä käytäntöjä myös kotona esimerkkinä hotellin tarjoamissa aamutossuissa on teksti, missä asiakasta pyydetään ottamaan tossut mukaan kotiin ja jatkamaan niiden käyttöä siellä. Auditoinnin yhteydessä hotellin tulee esittää, miten asiakkaita kannustetaan jatkamaan ympäristötyötä myös kotona.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 4.7. osalta.

4.8. Hotelli tarjoaa asiakkailleen tietoa lähialueen Blue Flag -rannoista

Hotellin läheisyydessä ei sijaitse Blue Flag -rantoja. Toistaiseksi suomessa Blue Flag -rantoja on vain Ahvenanmaalla.¹⁰⁵

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 4.8. osalta.

5. VEDENSÄÄSTÖ

Viides kategoria käsittelee vedensäästämistä. Kategoriassa on yhdeksän peruskriteeriä sekä viisitoista pistekriteeriä. Vedensäästämisellä pystytään säästämään veden lisäksi veden lämmitykseen, puhdistamiseen sekä siirtämiseen käytettävää energiaa sekä kemikaaleja. Vedensäästäminen tuo myös rahallisia säästöjä.

Hotelli voi omalla toiminnallaan vähentää vedenkulutusta hankkimalla tuotteita, jotka ovat energiatehokkaita ja käyttävät mahdollisimman vähän vettä tai vedenkulutusta voidaan säädellä. Asiakkaita voi kannustaa vedensäästämiseen antamalla heille tietoa siitä, kuinka hotellissa asuessa vettä pystyy säästämään. Vedenkulutusta voi vähentää suoranaisesti esim. lyhentämällä suihkussa käytettyä aikaa tai epäsuorasti, esim. käyttämällä pyyhkeitä tai tekstiilejä useamman päivän ajan, ja näin vähentämällä pyykin määrää.

---

¹⁰⁵ matka-suomi

Pakolliset kriteerit

5.1. Veden kokonaiskulutus mitataan vähintään kuukausittain.

Veden kokonaiskulutusta seurataan kuukausittain. Hotellilla on erillinen ohjelma, jonka avulla seurataan veden-, lämmön- sekä energiankulutusta. Veden kulutusta verrataan käytettyyn litraan per asiakas. Vedenkulutus mittaukset on oltava liitteenä, niin sertifikaattihakemuksessa, kuin Green Key -kansiossakin. Auditoinnin yhteydessä tarkastetaan, että hotellin työntekijät osaavat kertoa veden kokonaiskulutuksen raportoinnista sekä seurannasta. Auditoinnissa hotellin henkilökunta kertoo myös, kuinka yllättäviä kulutuspiikkejä havaitaan ja miten niiden mahdollisista korjaustoimenpiteistä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 5.1. osalta.

5.2. Uudet wc-istuimet ovat vettä säästäviä (vedenkulutus max. 6 litraa huuhtelukerralla)

Kaikki uudet wc-istuimet ovat vettä säästäviä. Wc-istuimet on vaihdettu vanhemmassa rakennuksessa vettä säästäviksi, viimeisimmän remontin yhteydessä. Loput wc-istuimet uusitaan vettä säästäviin sitä mukaan, kun vanhat menevät käyttökelvottomiksi tai hajoavat. Auditoinnin yhteydessä auditoijalle esitetään tiedot viimeisimmän 12 kk aikana hankittujen wc-istuinten vedenkulutuksesta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 5.2. osalta.

5.3. Henkilökunta tarkastaa säännöllisesti, etteivät vesihanat tai wc-säiliöt vuoda.

Henkilökunta tarkistaa työskentelyn yhteydessä päivittäin hanojen sekä wc-säiliöiden vuodot ja ilmoittavat tarvittaessa korjaustarpeista huollolle. Hotellilla on käytössä ohjelma, johon voidaan lisätä huoltotehtäviä. Koko hotellinhenkilökunnalla on pääsy ohjelmaan ja kaikki voivat ilmoittaa

havainnoistaan sinne. Auditoinnin yhteydessä hotellin henkilökunta esittää henkilökunnan toimintaohjeen huoltoa tarvitsevien kohteiden havainnointiin sekä huoltoon.

Hotelli täyttää sertifi kaatin kriteerin, peruskriteerin 5.3. osalta.

5.4. Vähintään 75 %:ssa suihkuista virtaama on max. 9 l/min (mittaustulos kaikista suihkuista hakemukseen)

Virtausmittaukset tehdään vuosittain. Kaikkiin suihkuihin on asennettu vedenrajoitin, jotta virtaama olisi max. 9 l/min. Vedenrajoittimia ollaan vaihtamassa suihkupäihin, joissa on jo valmiiksi asennetut vedenvirtaama rajoittimet. Vaihtoja tehdään sitä mukaan, kun vanhat rajoittimet eivät enää toimi. Suihkujen veden virtaama on lisättävä sertifi kaattihakemukseen. Auditoinnin yhteydessä tiedot vedenrajoitin tekniikoista on oltava auditoijan saatavilla. Auditoinnin aikana tehdään myös suihkujen virtaama mittaus kahdesta eri hotellihuoneesta.

Hotelli täyttää sertifi kaatin kriteerin, peruskriteerin 5.4. osalta.

5.5. Vähintään 75 %:ssa vesihanoista virtaama on max. 8 l/min (mittaustulos kaikista vesihanoista hakemukseen)

Virtausmittaukset tehdään vuosittain. Vesihanojen virtaama on max. 8 l/min suurimmassa osassa hanoista. Hanojen veden virtaama on lisättävä sertifi kaattihakemukseen. Auditoinnin yhteydessä tiedot vedenrajoitin tekniikoista on oltava auditoijan saatavilla. Auditoinnin aikana tehdään myös hanojen virtaama mittaus kahdesta eri hotellihuoneesta.

Hotelli täyttää sertifi kaatin kriteerin, peruskriteerin 5.5. osalta.

5.6. Pisuaarit on varustettu sensoreilla, ne ovat vettä säästäviä tai vedettömiä.

Hotelli vaihtaa pisuaareja vedettömiin sitä mukaan, kun pisuaareja on tarve vaihtaa. Tällä hetkellä hotellissa on kahdeksan vedetöntä pisuaaria. Vain osa ravintoloiden sekä kokoustilojen pisuaareista on vesikäyttöisiä, mutta niissäkin vedenvirtaama on rajallinen. Auditoinnin yhteydessä tiedot pisuaarien vedettömyydestä tai vähäisestä vedenkäytöstä on auditoijan saatavilla.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 5.6. osalta.

5.7. Uudet astianpesukoneet ovat vettä säästäviä laitteita, joissa vedenkulutus on max. 3,5 l/kori.

Kaikki hotellille hankitut uudet astianpesukoneet ovat vettä säästäviä. Kaikissa isoimmissa ravintoloissa astianpesukoneet on vastikään uusittu. Tekniset tiedot viimeisten 12 kk aikana hankituista astianpesukoneista on oltava auditoijan saatavilla. Teknisten tietojen tulee sisältää mm. vedenkulutus tiedot.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 5.7. osalta.

5.8. Astianpesukoneiden läheisyydessä on ohjeet veden ja energian säästämiseksi.

Kaikkien astianpesukoneiden läheisyydessä on ohjeet, kuinka vettä sekä energiaa voisi säästää. Astioita pestessä vettä voidaan säästää huuhtelemalla astiat vain tarvittaessa ennen koneeseen laittamista sekä pesemällä vain täysiä astiapakillisia. Astiapesukoneen huollolla sekä pesulla on myös suuri merkitys sen pitkän kestävyys takaamiseksi. Astianpesukoneet on myös kytkettävä pois päältä, kun ne eivät ole käytössä, etteivät ne kuluta turhaa virtaa tai vettä. Ohjeista tulee olla dokumentti sertifikaatin hakulomakkeessa sekä Green Key -kansiossa. Auditoinnin yhteydessä tarkastetaan ohjeiden sijainti sekä sisältö.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 5.8. osalta.

5.9. Kaikki jätevesi puhdistetaan. Jätevesiä koskevia lakivaatimuksia noudatetaan.

Kaikki jätevesi menee kunnan jätevesiverkostoon, jossa se puhdistetaan lakivaatimuksia noudattaen.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 5.9. osalta.

Pistekriteerit

5.10. Erilliset vesimittarit ovat käytössä alueilla, joissa vedenkulutus on runsasta.

Hotellilla ei ole käytössä erillisiä vedenkulutusmittareita. Hotellilla on kuitenkin olemassa sähköinen järjestelmä, josta voi seurata vedenkulutusta. Sertifikaattihakemuksessa tulee kertoa lyhyesti missä kohteissa vedenkulutusmittareita käytetään. Auditoinnin yhteydessä vedenkulutusmittaukset tarkistetaan ja vedenkulutuspiikkeihin liittyvät menettelytavat käydään läpi.

Kehittämissidea:

- Allasosastoille erilliset vedenkulutus mittarit. Allasalueella vedenkulutus on suurinta.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 5.10. osalta.

5.11. Uudet astianpesu- ja pyykinpesukoneet ovat ammattikäyttöön tarkoitettuja laitteita.

Kaikki uudet astianpesukoneet ovat ammattikäyttöön tarkoitettuja. Pyykkikoneita uusittaessa, on aikomuksena korvata ne ammattikäyttöön tarkoitetuilla koneilla. Ammattikäyttöön tarkoitettut koneet ovat yleensä suunniteltu vastaamaan intensiivistä käyttöä ja ovat siksi ympäristöystävällisempi vaihtoehto hotellikäyttöön. Auditoinnin yhteydessä henkilökunta listaa viimeisen vuoden aikana hankitut laitteet.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 5.11. osalta.

5.12. Uudet wc-istuimet on varustettu kaksoishuuhtelulla: 3/6 litraa.

Kaikki viimeisen vuoden sisällä ostetut wc-istuimet on varustettu kaksoishuuhtelulla. Wc-istuimia uusitaan tarpeen mukaan. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tiedot uusien wc-istuinten kaksoishuuhtelusta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 5.12. osalta.

5.13. Yleisten tilojen vesihanojen virtaama on alle 6 litraa minuutissa.

Yleisten tilojen vesihanojen virtaama on 6 l/min. Sertifikaattihakemuksessa tulee lisätä tieto hanojen virtaamasta. Auditoinnin yhteydessä tiedot hanojen virtaamasta tulee olla auditoijan saatavilla. Auditoinnin aikana hanoista otetaan myös virtaama näyte.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 5.13. osalta.

5.14. Yleisten tilojen wc-istuimet kuluttavat vettä max. 6 l/huuhtelukerta.

Yleisissä tiloissa wc-istuimet kuluttavat maksimissaan 6 l/huuhtelukerta. Auditoinnin yhteydessä wc-istuinten tekniset tiedot ovat auditoijan saatavilla.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 5.14. osalta.

5.15. Yleisten tilojen vesihanat on varustettu sensoreilla.

Kun hanoja uudistetaan, vaihdetaan ne sensoreilla toimiviin. Tällä hetkellä vain ravintolan vesihanat ovat sensoreilla toimivia. Auditoinnin yhteydessä yleisestilojen vesihanat tarkistetaan.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 5.15. osalta.

5.16. Ns. harmaata vettä tai piha-alueiden hulevettä kerätään ja hyödynnetään uudestaan turvallisesti (esimerkiksi piha-alueiden puhdistukseen).

Hotelleilla ei ole omia piha-alueita. Auditoinnin yhteydessä tiedot harmaanveden hyötykäytöstä on oltava auditoijan saatavilla.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 5.16. osalta.

5.17. Ulkouima-altaat on katettu haihtumisen vähentämiseksi.

Hotelleilla ei ole ulkouima-altaita. Auditoinnin yhteydessä tieto uima-altaiden suojauksesta tulee olla auditoijan saatavilla.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 5.17. osalta.

5.18. Uima-altaat tarkastetaan säännöllisesti vuotojen varalta.

Hotellin huolto tarkistaa hotellin uima-altaat päivittäin. Siivouksen yhteydessä myös siivoushenkilökunta pystyy ilmoittamaan huollolle poikkeuksellisista havainnoista. Auditoinnin yhteydessä henkilökunta esittää menettelytavat altaiden säännölliseen tarkastukseen.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 5.18. osalta.

5.19. Hotellissa on käytössä tunnistimet vesivahinkojen ja vuotojen havaitsemiseksi ja vianetsinnän helpottamiseksi.

Hotellilla on käytössä vedenkulutusta seuraava järjestelmä, josta voi havaita, jos kulutus muuttuu poikkeavasti. Hotellilla ei kuitenkaan ole erillisiä tunnistimia, jotka havaitsevat vesivahinkoja tai vuotoja. Auditoinnin yhteydessä esitetään tiedot vesivahinkojen sekä vuotojen tunnistusjärjestelmästä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 5.19. osalta.

5.20. Hotellilla on käytössään lämmöntalteenotto vedestä.

Hotellilla ei ole käytössään lämmöntalteenottoa vedestä. Tiedot veden lämmöntalteenottojärjestelmästä tulee esittää auditoijalle, auditoinnin yhteydessä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 5.20. osalta.

5.21. Asiakkaille on tarjolla konkreettiset ohjeet vedenkäytöstä ja mahdollisuuksista säästää vettä. Nämä ohjeet sisältävät myös tiedon vedensäästön ympäristövaikutuksista. Ohjeet vedenkäytöstä, -säästöstä sekä siihen liittyvistä ympäristövaikutuksista.

Hotellihuoneissa on kylpyhuoneessa roikkuvat kyltit, joissa kerrotaan miten asiakas voi vaikuttaa veden säästämiseen. Huoneen puolella, hotellikansiosta löytyy Green Key -infoa. Huoneessa on myös kyltti siitä, kuinka siivouksen väliin jättämällä voi säästää ympäristöä. Ohjeista tulee olla dokumentti sertifikaatin hakulomakkeessa sekä Green Key -kansiossa.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 5.21. osalta.

5.22. Asiakkaille viestitään suomalaisen hanaveden juomakelpoisuudesta.

Hotellihuoneiden kylpyhuoneissa on lasinaluset, joihin painetussa tekstissä kerrotaan suomalaisesta puhtaasta hanavedestä ja sen juomakelpoisuudesta. Viestinnästä tulee olla dokumentti sertifikaatin hakulomakkeessa sekä Green Key -kansiossa.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 5.22. osalta.

5.23. Hotellilla on erillinen vesipullojen täyttöpiste.

Hotellin aulassa on olemassa vesipullojen täyttöpiste. Hotellin auditoinnin yhteydessä tehtävällä auditointikierröksellä tarkistetaan vesipullojen täyttöpiste.

Kehitysidea:

- täyttöpisteen yhteyteen infokyltti tai -tarra, jossa kerrotaan esim. suomalaisen veden puhtaudesta tai muovijätteen vähentämisen merkityksestä
- uudelleen käytettävien juomapullojen myynti hotellin aulassa.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 5.23. osalta.

5.24. Hotellihuoneissa on ainoastaan suihkut. Kylpy- ja muut ammeet vain sauna-, kylpylä- tms. osastolla.

Hotellin uudemmalla puolella hotellihuoneissa on vain suihkut, mutta hotellin vanhemmalla puolella on vielä huoneita, joissa on kylpyamme. Vanhemman hotellirakennuksen suunnitellun remontin yhteydessä voi kuitenkin tapahtua muutosta. Auditoinnin yhteydessä hotelli huoneiden varustus käydään läpi.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 5.24. osalta.

6. PUHTAANAPITO

Kuudes kategoria käsittelee puhtaanapitoa. Kategoriassa on viisi peruskriteeriä sekä viisi pistekriteeriä. Hotellin siivoustyössä on mahdollisuus tehdä ympäristötyötä päivittäin. Ympäristövastuullinen siivous säästää vettä, kemikaaleja, energiaa sekä materiaaleja. Hotelli voi myös valita ympäristöystävällisiä tuotteita kuten kotimaisia tai ympäristömerkittyjä tuotteita. Opastuksella on myös suuri rooli puhtaanapidon ympäristötyössä. Tarkalla suunnittelulla sekä harkitusti toteutetulla toiminnalla, on mahdollisuus tehdä työtä erittäin ympäristöystävällisesti sekä energiatehokkaasti.

Pakolliset peruskriteerit

6.1. Hotellihuoneissa on kyltit, jotka kertovat, että pyyhkeet ja lakanat vaihdetaan vain asiakkaiden pyynnöstä tai automaattisesti kolmen tai useamman vuorokauden välein.

Hotellin kylpyhuoneessa löytyy kyltit siitä mitä asiakas voi säästää vettä käyttämällä pyyhkeitä useampaan kertaan ja pyytämällä uuden pyyhkeen vain, jos on tarve. Tämä vähentää pyykin määrää, joka säästää vettä. Lakanat vaihdetaan automaattisesti joka kolmas päivä, tai asiakkaan erikseen pyytäessä. Kylteistä tulee olla dokumentti sertifikaatin hakulomakkeessa sekä Green Key -kansiossa. Auditoinnin yhteydessä tarkastetaan kyltit sekä tekstiilien vaihtamisen menettelytavat.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 6.1. osalta.

6.2. Hotellin päivittäisessä siivouskäytössä olevat puhdistus- ja pesuaineet ovat ympäristömerkittyjä.

Hotellilla on käytössä Kiilto-puhdistusaineet, jotka käytetään ensin loppuun, jonka jälkeen hotelli siirtyy käyttämään Bernerin HETI-puhdistusaineita. Sekä Kiilto että HETI-puhdistusaineet ovat kotimaisia ja ympäristömerkittyjä. Berner-konsernin toiminnalla on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Konserni tekee myös jatkuvasti työtä energiatehokkuuden sekä materiaalitehokkuuden parantamiseksi.¹⁰⁶ Sertifikaattihakemuksessa vaaditaan, että puhdistus- sekä pesuaineilla täytyy olla kolmannen osapuolen myöntämä ympäristömerkki tai vastaavat kriteerit täyttävä ympäristömerkki. Dokumentti puhdistus- sekä pesuaineiden ympäristömerkeistä pitää olla hakemuksen liitteenä. Auditoinnin yhteydessä tarkastetaan hotellilla päivittäisessä käytössä olevien pesuaineiden ympäristömerkit sekä vastaavat kriteerit.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 6.2. osalta.

---

¹⁰⁶ berner

6.3. Desinfiioivia puhdistusaineita ei käytetä päivittäisessä siivouksessa. Muulloin niitä käytetään harkitusti ja vain tarvittaessa tai vain määräysten edellyttämällä tavalla.

Hotellin siivousosastolla on olemassa siivousaineiden kierto, jonka mukaan joka viikon ensimmäinen päivä kylpyhuoneissa tehdään desinfiioiva pesu. Loppuviikon käytössä on yleispuhdistusaineet. Desinfiioivat puhdistusaineet ovat käytössä myös, jos sille erikseen on tarvetta. Korona aikaan desinfiioivia puhdistusaineita on käytetty enemmän ja kosketuspinnat puhdistetaan päivittäin desinfiioivalla puhdistusaineella. Auditoinnin yhteydessä auditoijalle tulee esittää tiedot desinfiioivista aineista sekä niiden käytöstä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 6.3. osalta.

6.4. WC- ja talouspaperit sekä paperipyyhkeet ovat ympäristömerkittyjä tuotteita.

Kaikki hotellissa käytetyt paperituotteet ovat ympäristömerkittyjä ja niillä on EU:n ympäristömerkki. Hotellilla on käytössä Metsä Groupin Katrin -paperituotteet. Katrin tuotteet on valmistettu aina vastuullisesti, kulutuksen pienentämistä sekä kiertotaloutta ajatellen. Metsä Tissuella on myös EcoVadis Platinum -luokitus, joka kertoo vastuullisesta toiminnasta.¹⁰⁷ Sertifikaattihakemuksessa vaaditaan, että paperituotteilla on kolmannen osapuolen myöntämä ympäristömerkki tai vastaavat kriteerit täyttävä ympäristömerkki. Dokumentti paperituotteiden ympäristömerkeistä pitää olla hakemuksen liitteenä. Auditoinnin yhteydessä tarkastetaan viimeisen vuoden aikana hankittujen paperituotteiden ympäristömerkinnät.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 6.4. osalta.

Pistekriteerit

---

¹⁰⁷ Katrin

6.5. Hotellin käyttämät astianpesuaineet ja pyykinpesuaineet ovat ympäristömerkittyjä. Kriteeri koskee myös alihankintana tehtävää pesulapalvelua.

Hotellissa käytössä olevat astianpesuaineet sekä pyykinpesuaineet ovat kaikki ympäristömerkittyjä. Ravintoloiden astianpesuaineet ovat Kiilto-pesuaineita, ja niille on myönnetty ympäristömerkki. Kiilto tekee myös jatkuvaa kehitystyötä energia- sekä materiaalitehokkuuden osalta.¹⁰⁸ Pesulapalveluna hotellille toimii Lindström Groupin, Comforta Oy. Lindström Groupilla on käytössä ISO 14001 - ympäristöjärjestelmä.¹⁰⁹ Sertifikaattihakemuksessa vaaditaan, että astian- sekä pyykinpesuaineilla on kolmannen osapuolen myöntämä ympäristömerkki tai vastaavat kriteerit täyttävä ympäristömerkki. Dokumentti astian- sekä pyykinpesuaineiden ympäristömerkeistä pitää olla hakemuksen liitteenä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 6.5. osalta.

6.6. Siivouksessa käytetään mikrokuituliinoja veden, ja pesuaineiden ja kemikaalien säästämiseksi.

Siivouksella on käytössä mikrokuituliinat. Mikrokuituliinat ovat alueittain värikoodattuja, ne pestään ohjeiden mukaisesti ja uusitaan tarvittaessa. Siivousliinojen oikeaoppinen käyttö sekä peseminen pidentävät niiden käyttöikä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 6.6. osalta.

6.7. Hotelli välttää hajusteiden käyttöä puhtaanapidossa ja pyykinpesussa.

Lähes kaikki puhdistus- sekä pyykinpesuaineet ovat täysin hajusteettomia. Vain erikoiskäyttötarkoituksiin tarkoitetuissa puhdistusaineissa sekä ilmanraikastimissa on hajusteita. Pesulapalvelun käyttämät pyykinpesuaineet ovat

---

¹⁰⁸ Kiilto

¹⁰⁹ Lindström Group

täysin hajusteettomia. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää käytettävien pesuaineiden tiedot sekä tieto niiden hajusteettomuudesta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 6.7. osalta.

6.8. Hotelli käyttää pesulapalvelunaan samalla paikkakunnalla tai lähialueella sijaitsevaa pesulaa minimoidakseen kuljetusmatkan.

Hotellin pesula on muuttunut viimeisen vuoden sisällä. Aikaisemmin pyykkipalvelu sijaitsi Pietarsaareissa (noin 98 km päässä), mutta nykyään pesulapalvelu on siirtynyt Joensuuhun (490 km päähän). Muutos tehtiin, koska lähemmässä pesulassa ei enää riittänyt kapasiteettia kaikille sitä kautta kiertäville tekstiileille. Tämä aiheutti sitä, että tekstiilejä piti ajaa useampia kertoja viikossa. Tällä hetkellä käytössä oleva pesula on paras mahdollinen vaihtoehto. Auditoinnin yhteydessä kyseisen pesulan käyttö käydään läpi.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 6.8. osalta.

7. JÄTTEEN VÄHENTÄMINEN, LAJITTELU JA KIERRÄTYS

Seitsemäs kategoria käsittelee jätteen vähentämistä, lajittelua sekä kierrättämistä. Kategoriassa on yhdeksän peruskriteeriä sekä kolmetoista pistekriteeriä. Hotelli voi toiminnallaan vaikuttaa jätteen määrään, lajitteluun sekä kierrätykseen. Hotelli voi vähentää jätettä, valitsemalla tuotteita, jotka kestävät käytössä pitkään tai korjata rikki meneviä tuotteita ennen kuin tilalle hankitaan uusia. Jätteiden tehokas lajittelu myös lisää materiaalin uusiokäytön mahdollisuutta. Lajittelun tekeminen mahdollisimman helpoksi ja selkeäksi koko henkilökunnalle sekä asiakkaille, edistää lajittelun tehokkuutta. Henkilökuntaa sekä asiakkaita pitää myös opastaa sekä kannustaa jätteiden lajitteluun.

Pakolliset peruskriteerit

7.1. Hotelli huolehtii jätteiden asianmukaisesta lajittelusta jätelain ja kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti vähintään seuraaviin kategorioihin: metalli, lasi, energiajäte, paperi, biojäte ja pahvi. Mikäli jonkin jakeen kuljetusta ja käsittelyä ei ole paikkakunnalla järjestetty, voidaan se jättää pois.

Hotellilla kierrätetään metalli, lasi, energiajäte, paperi, tuhottava paperi, vaarallinen jäte, paristot, lamput, SER-jäte sekä biojäte ja keittiörasva. Hotelli kierrättää erikseen myös kaikki juomapakkaukset Palpan kautta. Jätelain uudistuessa täytyy selvittää mahdollisuus muovin kierrättämiseen. Sertifikaattihakemukseen tulee kirjata lajittelukriteerit. Auditoinnin yhteydessä tarkastetaan lajittelupisteet.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 7.1. osalta.

7.2. Hotelli, heidän palveluntarjoajansa tai kiinteistöhuoltopalvelu huolehtii eri jakeiden jatkokuljetuksesta ja -käsittelystä. Mikäli jätekuljetuksen hankinta on ulkoistettu, hotelli vastaa kriteerin toteutumisesta heidän puolestaan ja käy läpi toimintamallin esimerkiksi kiinteistöhuoltoyhtiön kanssa.

Hotellin kiinteistönhuolto huolehtii jätteiden jatkokuljetukset sekä jatkokäsittelyn. Hotellilla jätteiden jatkokuljetusta hoitaa Remeo ja jätteet viedään Stormossenille käsiteltäväksi. Auditoinnin yhteydessä esitetään jätehuoltopalvelun kanssa tehdyt sopimukset.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 7.2. osalta.

7.3. Hotelli huolehtii jätteiden kuljetuksista lakivaatimuksia ja jätehuoltomääräyksiä noudattaen

Hotellin huolehtii jätteiden kuljetuksen lain vaatimusten sekä jätehuoltomääräyksiä noudattamisesta. Hotellin jätteiden kuljetuksen hoitaa Remeo.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 7.3. osalta.

7.4. Hotellin asiakkaille ja henkilökunnalle on selkeät ohjeet jätteiden lajittelusta ja käsittelystä. Tarvittaessa käytetään eri kielisiä versioita tai kuvasympboleja.

Hotellin henkilökunta saa hotelliin tullessaan opastuksen yhteydessä myös jätteiden lajittelu opastuksen. Hotellin henkilökunnalle järjestetään myös vuosittain jätteidenkierrätyskoulutusta. Hotellin asiakkaille jätteidenkäsittelystä ohjeistetaan huoneissa olevilla info lapuilla.

Kehitysidea:

- Kierrättämiseen opastava sekä kierrätyksen hyödyistä kertova info hotellin tv infoon.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, kriteerin 7.4. osalta.

7.5. Kertakäyttöastioita käytetään vain poikkeustapauksissa esim. allasosastoilla, isoissa tapahtumissa, kuntosali- ja kylpyläalueilla sekä take away -annoksissa.

Kertakäyttöastioita käytetään ravintoloiden take away -annoksien pakkaamiseen. Kertakäyttökuppeja on käytössä ravintoloissa ja aulan kahvi pisteessä take away -kahville tai teelle. Hotellin allasosastolla on tarjolla kertakäyttöisiä kahvikuppeja. Kaikki kahvikupit ovat kuitenkin biohajoavaa materiaalia.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 7.5. osalta.

7.6. Mikäli hotellissa järjestetään suuria (yli 500 ihmisen) tilaisuuksia, joissa käytetään kertakäyttöastioita, tulee astiat valita kierrätettävistä tai biohajoavista materiaaleista sekä järjestää niille asianmukaiset kierrätyspisteet ja ohjeistaa asiakkaat käyttämään näitä kierrätyspisteitä.

Hotellin suurissa tapahtumissa ei käytetä kertakäyttöastioita. Auditoinnin yhteydessä kerrotaan tapahtumien järjestämisen menettelytavat.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 7.6. osalta.

7.7. Vaaralliseksi luokiteltavat jätteet säilytetään erillisissä astioissa ja kierrätetään asianmukaisesti (esim. paristot, lamput, maalit, kemikaalit ym.)

Vaarallinen jäte, kuten maalit ja liimat, säilytetään erillään muista jätteistä ja niille tilataan erillinen kuljetus vaarallista jätettä kierrättävältä toimijalta. Paristot sekä lamput kierrätetään hotellissa erikseen ja niille on sovittu asianmukainen kierrätys sekä tyhjennyspalvelu. Vaarallisen jätteen kierrätyspiste tarkistetaan auditoinnin yhteydessä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 7.7. osalta.

7.8. Vaaralliseksi luokiteltavat jätteet kuljetetaan turvamääräyksiä noudattaen asianmukaiseen käsittelylaitokseen ja kuljetuksesta tehdään jätelain edellyttämä siirtoasiakirja.

Vaarallisille jätteille, kuten maaleille sekä liimoille, tilataan erillinen kuljetus, vaarallista jätettä käsittelevältä organisaatiolta. Auditoinnin yhteydessä hotellin henkilökunta kuvaa toimintamallin sekä siirtoasiakirjojen hallinnan.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 7.8. osalta.

7.9. Jokaisessa kylpyhuoneessa ja wc:ssä on roskakori.

Kaikissa hotellin WC:ssä ja kylpyhuoneissa on roskakori. Tämä koskee niin asiakas- kuin henkilökuntatilojakin. Tämä ehkäisee viemäriin kuulumattoman jätteen tukkimia putkia ja näin viemäriverkkoon ei päädy sinne kuulumatonta jätettä. Roskakorit tarkistetaan auditoinnin yhteydessä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 7.9. osalta.

Pistekriteerit

7.10. Hotelli mittaa jätemäärät jakeittain kuukausittain. Lisäksi hotellilla on toimintasuunnitelma jätemäärän pienentämiseksi.

Jätemäärät mitataan kuukausittain. Hotelli päivittää toimintasuunnitelmaansa jätemäärän pienentämiseksi vuosittain. Suurin osa kertyvästä jätteestä on energia- ja biojätettä. Toimintasuunnitelmasta tulee olla dokumentti hakemuksen liitteenä sekä Green Key -kansiossa.

Kehitysidea:

- muovin kierrättämisen mahdollisuuden kartoittaminen
- kierrätyksen tehostaminen.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 7.10. osalta.

7.11. Asiakkailla on mahdollisuus lajitella jätteet vähintään seuraaviin jakeisiin: paperi, lasi, pullot, paristot, biojäte.

Hotelliasiakkaalla on mahdollisuus kierrättää energiajäte sekä biojäte. Asiakasta ohjeistetaan jättämään paperi, lasi, metalli, paristot sekä pullot pöydälle, jotta hotellihenkilökunta voi huolehtia niiden kierrättämisestä. Auditointikierröksellä tarkistetaan asiakkaille tarkoitetut lajittelupisteet.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 7.11. osalta.

7.12. SER-jätteen keräys ja kierrätys on huolehdittu.

Hotellilla kierrätetään erikseen sähkö- sekä elektroniikkaromu. SER-jätettä ei kuitenkaan synny suuria määriä. SER-romulle tilataan tarvittaessa erikseen kuljetus sekä käsittely.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 7.12. osalta.

7.13. Hotellitekstiilit kierrätetään uusiokäyttöön.

Hotellin käyttämä tekstiilivuokrafirma Lindström Groupin Comforta Oy kierrättää käytöstä poistetut liinavaatteet 100 % uusiokäyttöön. Tekstiilit päätyvät Dafecor Oy:lle, joka valmistaa niistä uutta kuitua. Hotellitekstiilit saavat uuden elämän esimerkiksi uusiokuituna, kierrätyslankana, pyyhintäliinoina tai imeytysmattojen raaka-aineena.¹¹⁰ Hotelli kierrättää myös työntekijöiden työvaatteet tekstiilikeräykseen.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 7.13. osalta.

7.14. Hotellihuoneissa on lajitteluroskakorit.

Hotellihuoneessa on erilliset jakeen energiajätteelle sekä biojätteelle. Muut jätteet lajitellaan hotellihenkilökunnan toimesta mm. paperi, pullot, lasi jne. Lajitteluroskakorit tarkistetaan auditoinnin yhteydessä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 7.14. osalta.

7.15. Jokaisessa wc:ssä on lajitteluroskakori

Jokaisessa WC:ssä on roskakori, mutta ei lajittelujakeita. Lajitteluroskakorit tarkistetaan auditoinnin yhteydessä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 7.15. osalta.

7.16. Kaikki asiakkaiden käyttöön tarjottavat shampoot ja saippuat ovat annostelijoissa yksittäispakkausten sijaan.

Yleisissä tiloissa, hotellihuoneissa sekä henkilökunnan tiloissa on käytössä pesuaineannostelijat. Hotellihuoneissa on kuitenkin yksi yksittäispakattu rasva pakkaus ja yksi yksittäispakattu hoitoaine pakkaus. Isoimmissa huoneissa yksittäispakkauksia on myös lisäksi shampoo sekä suihkugeeli. Nämä yksittäispakkaukset kuuluvat hotelliketju tasolla hotellihuoneiden varustelu

---

¹¹⁰ Lindström Group, Comforta Oy

standardeihin. Yksittäispakatut tuotteet ovat kuitenkin Dermosil-tuotteita, jotka valmistetaan ja toimitetaan läheltä, noin 50 km päästä.¹¹¹

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 7.16. osalta.

7.17. Yksittäispakattua voita, kermaa, marmeladia tms. ei käytetä tai pakkaukset ovat kierrätettäviä tai biologisesti hajoavia.

Yksittäispakattua voita käytetään vain erikoistapauksissa. Yksittäispakattua voita tarjotaan esim. niille, joilla on allergioita eivätkä he voi käyttää samoja voi paketteja kuin muut asiakkaat.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 7.17. osalta.

7.18. Hotellilla on sopimus pakkausmateriaalien käytöstä (erityisesti muovi), noudosta ja hävityksestä. Hotelli pyrkii käyttämään mahdollisimman paljon kestopakkauksia, jotka palautetaan paluukuljetuksia hyödyntäen.

Hotelli kierrättää kaikki juomapakkaukset PALPA- järjestelmän kautta. Muuta pakkausmuovia ei vielä kierrätetä, mutta jätelain muuttuessa muovin kierrättämismahdollisuudet pitää arvioida uudestaan. Auditoinnin yhteydessä annetaan kuvaus toimintamallista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 7.18. osalta.

7.19. Mikäli kertakäyttöastioita käytetään, ne ovat biologisesti hajoavia.

Kertakäyttökuppeja on edelleen käytössä jonkin verran, mutta vain take away - tarkoituksiin tai muuten poikkeavilla alueilla kuten allasosastolla. Kaikki kertakäyttökupit ovat kuitenkin biohajoavaa materiaalia. Auditoinnin yhteydessä annetaan kuvaus biohajoavien kertakäyttöastioiden käytöstä

---

¹¹¹ Dermosil

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 7.19. osalta.

7.20. Kertakäyttöastioita ei käytetä lainkaan

Kertakäyttökuppeja on edelleen käytössä jonkin verran. Hotellin aulassa, ravintoloissa sekä allasosastolla on tarjolla kertakäyttöisiä kahvikuppeja. Kaikki kahvikupit ovat kuitenkin biohajoavaa materiaalia.

Kehitysehdotus:

- Kertakäyttömukit olisivat kaikki korvattavissa posliinisilla pestävillä kahvikupeilla, joita on siis käytössä kertakäyttömukien rinnalla. Asiakas voisi pyynnöstä saada käyttöönsä kertakäyttöisen take away -kupin.
- Hotellin aulassa voitaisiin myös myydä hotellin omalla logolla varustettuja tai kenties esimerkiksi WWF logolla varustettuja monikäyttöisiä take away -mukeja.
- Hotellin allasosastolla, jossa on asiakkaille tarjolla kahvia, teetä sekä kaakaota, on myös edelleen kertakäyttökupit. Tämä johtuu osittain turvallisuussyistä. Hotelli voisi kuitenkin korvata kertakäyttöiset kupit esim. rikkoutumattomilla, monikäyttöisillä mukeilla.

Jos hotelli luopuisi kokonaan kertakäyttömukien käytöstä, niin että ne olisivat saatavilla vain asiakkaan pyynnöstä, vähentyisi jätteen määrä hotellissa huomattavasti. Hotelli saisi pitkässä tähtäimessä myös jonkin verran rahallista säästöä, kun kuppeja ei kuluisi niin paljon. Rahan säästämisen lisäksi hotelli säästäisi myös luontoa.

Tällä hetkellä hotelli ei kuitenkaan täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 7.20. osalta.

7.21. Koko henkilökunta on saanut lajittelukoulutuksen.

Hotellilla järjestetään vuosittain lajittelukoulutusta henkilökunnalle. Uusien työntekijöiden perehdytykseen liittyy myös lajitteluopastusta. Lajittelua käydään läpi myös vuosittain pidettävässä Green Key -koulutuksessa. Auditoinnin yhteydessä käydään läpi, minkälaisia koulutuksia henkilökunta on saanut viimeisen 12 kk aikana.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 7.21. osalta.

7.22. Orgaaninen jäte kompostoidaan tai toimitetaan eteenpäin asianmukaiseen käsittelylaitokseen edelleen käyttöön (esim. biokaasu).

Hotelli kierrättää biojätettä. Biojäte vietään asianmukaiselle biojätteen käsittelylaitokselle. Jätteenkäsittelylaitoksessa biojäte mädätetään ja siitä valmistetaan biokaasua, jota voidaan hyödyntää esim. lämmittämiseen tai polttoaineena. Auditoinnin yhteydessä esitetään toimintamalli orgaanisen jätteen osalta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 7.22. osalta.

8. ENERGIANSÄÄSTÖ JA -HANKINTA

Kahdeksas kategoria käsittelee energiansäästämistä sekä -hankintaa. Kategoriassa on yksitoista peruskriteeriä sekä kolmekymmentäyksi pistekriteeriä. Energiatehokkuus on yksi parhaimmista keinoista hotellin ympäristökuormituksen pienentämiseen. Ympäristön lisäksi tehokas energiankäyttö säästää myös rahaa. Energian säästämiseksi voidaan tehdä niin suuria kuin pieniäkin tekoja. Pienet teot, kuten tavallisten lamppujen vaihtaminen led-lamppuihin, säästää pitkällä aikavälillä huomattavasti energiaa. Suurempia muutoksia voi tehdä esimerkiksi vaihtamalla vihreään sähkөөn.

Pakolliset peruskriteerit

8.1. Energiankulutus mitataan vähintään kerran kuukaudessa.

Hotellilla on käytössä seurantajärjestelmä, josta voidaan seurata energian, veden sekä lämmön kulutusta sekä käyttöä. Energiankulutus mittauksista tulee olla dokumentti sertifikaatin hakulomakkeessa sekä Green Key -kansiossa. Auditoinnissa hotellin henkilökunta kertoo toimintamenetelmistä yllättävien kulutuspiikkien havaitsemiseen ja mahdollisista menettelyistä niiden korjaamiseksi.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.1. osalta.

8.2. Hotellilla on käytössään toimintamalli tyhjillään olevien huoneiden lämmityksen, ilmanvaihdon ja ilmastoinnin säätämiseksi energiatehokkuuden varmistamiseksi.

Pitkään tyhjillään olevista huoneista katkaistaan sähköt huonekohtaisesti, niin etteivät laitteet kuten tv, puhelin tai minibaari kuluta turhaan sähköä. Lämmitys sekä ilmastointi säädetään tällaisissa huoneissa minimiin, kun ne eivät ole käytössä. Uudemmassa hotellirakennuksessa lämmitystä sekä ilmastointia voidaan seurata sekä muuttaa etäjärjestelmän kautta. Yleisten tilojen ilmastointi säädetään myös niin, että se on päällä vain silloin kun sille on tarve. Sertifikaattihakemukseen tulee myös lisätä lyhyt selite toimintamallista. Toimintamalli käydään läpi myös auditoinnin yhteydessä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.2. osalta.

8.3. Vähintään 75 % lamputa on energiansäästölamppuja tai led-lamppuja. Muut lamput vaihdetaan mahdollisimman pian

Kaikki uudet lamput ovat energiansäästölamppuja tai led-lamppuja. Vanhat vaihdetaan uusiin, kun vanhat on poltettu loppuun. Sertifikaattihakemukseen tulee kirjata energiansäästölamppujen / LED-lamppujen prosentuaalinen osuus. Auditoinnin yhteydessä on oltava tiedot ekotehokkaiden lamppujen osuudesta.

Auditoinnin aikana tarkistetaan ekotehokkaiden lamppujen käyttöä muutamista hotellihuoneista, yleisistä tiloista sekä henkilökunnantiloista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.3. osalta.

8.4. Keittiön ilmanvaihtolaitteen rasvasuodattimet puhdistetaan vähintään kerran vuodessa.

Keittiön ilmanvaihtolaitteen rasvasuodattimet puhdistetaan yhden viikon sykleissä. Rasvasuodattimien vaihdosta vastaa hotellin huolto ja puhdistuksesta keittiöhenkilökunta. Sertifikaattihakemukseen kirjataan rasvasuodattimien puhdistussykli. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää rasvasuodattimien puhdistuksen toimintamalli.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.4. osalta.

8.5. Lämmitys- ja viilennyslaitteiden pinnat puhdistetaan säännöllisesti (väh. 1 krt/v).

Lämmitys- sekä viilennyslaitteiden pinnat puhdistetaan vähintään kerran puolessa vuodessa. Sertifikaattihakemukseen tulee kirjata lämmitys- sekä viilennyslaitteiden puhdistussykli. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää toimintamalli lämmitys- sekä viilennyslaitteiden puhdistuksesta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.5. osalta.

8.6. Ilmanvaihtojärjestelmä mukaan lukien lämmitys- ja viilennyslaitteet tarkastetaan vähintään kerran vuodessa

Ilmanvaihtojärjestelmä tarkistetaan vähintään kaksi kertaa vuodessa. Tarkistus tehdään suodattimien vaihdon sekä huollon yhteydessä. Sertifikaattihakemukseen tulee kirjata ilmanvaihtojärjestelmän tarkistussykli.

Auditoinnin yhteydessä tiedot ilmanvaihtojärjestelmien kuntotarkastuksen menettelytavoista tulee olla auditoijan saatavilla.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.6. osalta.

8.7. Jääkaappien, pakastimien, uunien ja muiden kuuma- ja kylmäsäilytystilojen tiivisteet ovat kunnossa

Ravintolan henkilökunta tarkistaa tiivisteet päivittäin. Henkilökunta ilmoittaa puutteista tai huoltotarpeesta hotellin huoltohenkilökunnalle. Sertifikaattihakemukseen pitää kirjata tiivisteiden viimeisimmän tarkastuksen päivämäärä. Auditoinnin yhteydessä hotellin henkilökunnan tulee esittää tieto tiivisteiden tarkastuksen menettelytavoista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.7. osalta.

8.8. Uudet hankittavat hotellihuonevarusteet ovat energiatehokkaita.

Hotellihuoneisiin hankittavat uudet huonevarusteet ovat energiatehokkaita. Tällaisia huonevarusteita voivat olla esim. uudet minibaarit sekä televisiot. Auditoinnin yhteydessä hotellin henkilökunnan tulee esittää lista viimeisen vuoden aikana hankittujen varusteiden energiatehokkuudesta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.8. osalta.

8.9. Hotellilla on työohjeet koskien tyhjiä huonetilojen laitteistojen (mm. TV, jääkaappi) sammuttamista energian säästämiseksi.

Hotellin siivoushenkilökunnalla on ohjeistus sammuttaa valot sekä tv kaikista hotellihuoneista huoneen siivoamisen jälkeen. Siivous asettaa myös ilmastoinnin vakioasetukselle sekä sulkee tuuletusikkunat, energian säästämiseksi. Tästä työohjeesta tulee olla dokumentti sertifikaatinhakulomakkeessa sekä Green Key -kansiossa.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.9. osalta.

8.10. Hotelli on määritellyt standardilämpötilan huonelämmölle

Hotellihuoneiden standardilämpötila on määritetty ja se on 20°C. Hotellin vierailloilla on mahdollisuus lisätä tai vähentää huoneen ilmastoinnin tasoa kahden asteen verran lämpimämmäksi tai kylmemmäksi. Huonesiivous palauttaa asetukset normaaliksi huonesiivouksen yhteydessä. Vain hotellin uudemmassa rakennuksessa on koneellinen ilmastointi. Sertifikaattihakemukseen tulee lisätä huoneiden standardilämpötila. Auditoinnin yhteydessä tulee kertoa toimintaohjelma huoneiden lämpötilan ylläpitämiseksi. Huoneiden lämpötila tarkistetaan auditoinnin yhteydessä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.10. osalta.

8.11. Uusiutuvan energian hankintamahdollisuus kartoitetaan vuosittain

Hotelli kartoittaa uusiutuvan energian hankintamahdollisuuden vuosittain. Auditoinnin yhteydessä kartoituksen sisältö tarkistetaan mitä energiaa hotellilla on käytössä ja kuinka suuri osuus siitä on uusiutuvaa energiaa.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 8.11. osalta.

Pistekriteerit

8.12. Hotelli suorittaa energiakatselmuksen ulkopuolisen asiantuntijan avustamana vähintään joka viides vuosi

Hotelli suorittaa energiakatselmuksen ulkopuolisen asiantuntijan avustamana, joka viides vuosi. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto viimeisimmästä energiakatselmuksesta.

Hotelli täyttää sertifikaattikriteerin, pistekriteeri 8.12. osalta.

8.13. Hotellin hankkimasta sähköenergiasta vähintään 50 % tuotetaan uusiutuvilla energialähteillä.

Hotellin hankkimasta sähköstä vähintään 50 % tuotetaan uusiutuvilla energianlähteillä. Sertifikaattihakemukseen tulee liittää tieto uusiutuvasta energianlähteestä. Tiedot hotellin käyttämästä uusiutuvalla energialla tuotetusta sähköstä esitetään auditoijalle auditoinnin yhteydessä.

Hotelli täyttää sertifikaattikriteerin, pistekriteeri 8.13. osalta.

8.14. Hotellin hankkimasta sähköenergiasta 100 % tuotetaan uusiutuvilla energialähteillä

Hotellin käyttämä energia ei toistaiseksi ole 100 % uusiutuvaa. Sertifikaattihakemukseen tulee liittää tieto uusiutuvasta energialähteestä. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tiedot uusiutuvan energian käytöstä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.14. osalta.

8.15. Hotellin hankkima sähköenergia on 100 % uusiutuvaa energiaa ja täyttää kestävyyskriteerit (kestävä tuotanto on ympäristömerkitty tai vastaavat kriteerit täyttävää

Hotellin käyttämä energia ei toistaiseksi ole 100 % uusiutuvaa. Sertifikaattihakemukseen tulee liittää selvitys energian lähteestä sekä kestävyyskriteereistä. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tiedot uusiutuvan energian käytöstä sekä sen kestävyyskriteerien täyttymisestä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.15. osalta.

8.16. Erilliset sähkömittarit on asennettu energiankulutuksen kannalta merkittäviin paikkoihin

Hotellilla ei ole erillisiä sähkömittareita. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää sähkömittarien lukemat. Auditoidulle kerrotaan myös toimintamenetelmä mahdollisten kulutuspiikkien havaitsemiseksi sekä niiden korjaamiseksi.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.16. osalta.

8.17. Hotellin ympärivuotisesti käytössä olevien tilojen ikkunoissa on tiivistetyt kolmikerroslasit. Tiivisteet ovat kunnossa ja ne tarkistetaan säännöllisesti.

Ikkunoiden tiivisteet tarkistetaan vähintään kerran vuodessa, ikkunoiden pesun yhteydessä. Tuuletusikkunoiden tiivisteet tarkistetaan päivittäin, siivouksen yhteydessä, ja puutteellisista tai rikkiäisistä tiivisteistä ilmoitetaan huollolle. Auditoinnin yhteydessä tiivistettyjen kolmikerroslasien käytöstä sekä niiden huollosta esitetään tiedot auditoijalle.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.17. osalta.

8.18. Hotellin ikkunoissa on selektiivilasit

Hotellin ikkunoissa on selektiivilasit. Selektiivilasit auttavat säästämään energiaa. Auditoinnin yhteydessä selektiivilasien käytöstä esitetään tiedot auditoijalle.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.18. osalta.

8.19. Rakennuksen eristys ylittää uudis- ja korjausrakentamista koskevat kansalliset energiatehokkuuden minimivaatimukset.

Hotellin rakennusten eristys ei yllä uudis- ja korjausrakentamista koskeviin kansallisiin energiatehokkuuden vaatimuksiin. Auditoinnin yhteydessä esitetään tiedot energiatehokkuuden minimivaatimusten ylittävistä eristyksestä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.19. osalta.

8.20. Hotellissa on lämmöntalteenottojärjestelmä mm. kylmälaitteiden, ilmastointilaitteiden, uima-altaiden tai jätevesien hukkalämmön hyödyntämiseksi

Noin puolessa hotellin ilmanvaihtojärjestelmistä on lämmöntalteenottokiekko. Muita lämmöntalteenottojärjestelmiä hotellilla ei toistaiseksi ole käytössä. Auditoinnin yhteydessä esitetään tieto lämmöntalteenottojärjestelmästä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.20. osalta.

8.21. Hotellin käyttämä lämpöenergia tuotetaan uusiutuvilla polttoaineilla (ei turve).

Hotellin käyttämä lämpöenergiaa ei tuoteta uusiutuvilla polttoaineilla. Sertifikaattihakemukseen tulee lisätä lämpöenergian lähde. Auditoinnin yhteydessä esitetään tieto uusiutuvan energian käytöstä lämmityksessä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.21. osalta.

8.22. Hotellin käyttämä kaukolämpö ja kaukokylmä (myös koskikylmä) tuotetaan vähintään 75 % uusiutuvilla energialähteillä (ei turve).

Hotellin käyttämä kaukolämpö ja kaukokylmä ei ole 75 % uusiutuvilla energialähteillä tuotettua. Sertifikaattihakemukseen tulee lisätä tieto siitä millä uusiutuvalla energialla kaukolämpö ja kaukokylmä on tuotettu. Auditoinnin yhteydessä esitetään tieto uusiutuvan energian käytöstä kaukolämmössä sekä kaukokylmässä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.22. osalta.

8.23. Hotelli tuottaa itse uusiutuvaa energiaa. (maalämpö, aurinko, tuuli, ilma

Hotelli ei tuota itse uusiutuvaa energiaa. Sertifikaattihakemukseen tulee lisätä tieto siitä millä mahdollinen uusiutuva energia hotellissa tuotetaan. Auditoinnin yhteydessä esitetään tiedot hotellin itsetuottamasta uusiutuvasta energiasta.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.23. osalta.

8.24. Hotelli on liittynyt elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen (matkailu- ja ravintola-alan toimenpideohjelman kautta)

Hotelli on täyttänyt elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen. Sopimuksen tavoitteena on tehostaa energiankäyttöä eri aloilla. Energiatehokkuussopimuksen kautta hotelli on omalta osaltaan mukana viemässä Suomea eteenpäin energiatehokkuusdirektiivin mukaisiin energiansäästötavoitteisiin.¹¹² Auditoinnin yhteydessä tulee esittää dokumentti energiatehokkuussopimukseen liittymisestä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.24. osalta.

8.25. Hotellin huoneissa, kokoustiloissa, keittiössä, pesulassa tms. käyttämät sähkölaitteet ovat energiatehokkaita.

Kaikki hotellin käyttämät sähkölaitteet kokoustiloissa, keittiöissä sekä pesuloissa ovat energiatehokkaita. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää dokumentti sähkölaitteiden energiatehokkuudesta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.25. osalta.

8.26. Ilmanvaihtokoneisto on varustettu energiakäytön optimoivalla puhaltimella ja sen moottori on energiaa säästävä.

Hotellin ilmanvaihtokoneisto on mahdollisimman energiatehokas. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää dokumentti ilmanvaihtojärjestelmän energiatehokkuudesta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.26. osalta.

8.27. Ilmastointi sammuu automaattisesti, kun ikkuna avataan.

---

¹¹² energiatehokkuus-sopimukset

Hotellihuoneiden ilmastointi ei sammu automaattisesti ikkunan auetessa. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto ilmastoinnin katkeamisesta, ikkunan ollessa auki.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.27. osalta.

8.28. Hotellissa on avainkorttijärjestelmä tai muu automaattinen järjestelmä, joka varmistaa sähkölaitteiden ja valojen sammumisen huoneen ollessa tyhjiällä.

Hotellissa ei ole käytössä automaattijärjestelmiä hotellihuoneiden valojen ja sähkölaitteiden sammuttamiseen. Sertifikaattihakemukseen tulee lisätä lyhyt kuvaus käytetystä järjestelmästä. Automaattijärjestelmä tarkistetaan auditointikierroksen yhteydessä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.28. osalta.

8.29. Käytävä- ja aulavalaisissa on käytössä liikkeentunnistus.

Hotellin käytävillä sekä aulassa ei ole käytössä liiketunnisteista valaistusta. Aulan valaistus toimii hämäräkytkimellä. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto liiketunnistimien käytöstä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.33. osalta.

8.30. Yleisissä tiloissa on käytössä energiatehokas automatisoitu valaistus

Hotellin yleisissä tiloissa ei ole käytössä automaattista valaistusta. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto automatisoidusta valaistuksesta.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.30. osalta.

8.31. Hotelli käyttää vain led-lamppuja

Hotelli vaihtaa parhaillaan lamppuja energiansäästölamppuihin sekä led-lamppuihin. Lamput vaihdetaan sitä mukaan, kun vanhat on käytetty loppuun.

Hotellilla ei kuitenkaan ole tässä vaiheessa käytössä vain led-lamppuja. Tämä tarkastetaan auditoinnin yhteydessä tehtävällä auditointikierroksella.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.33. osalta.

8.32. Ulkovalaisimet ovat tarveohjattuja esim. liiketunnistimella ja ne sammuvat automaattisesti, kun niitä ei tarvita.

Ulkovalaisimet toimivat hämäräkytkimillä. Ulkovalot ovat siis päällä vain pimeään aikaan ja silloin kuin niille on tarvetta. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto tarveohjatusta valaistuksesta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.32. osalta.

8.33. Keittiön liesituulettimissa on infrapunatunnistin, jonka avulla liesituulettimien käyttö on mahdollisimman energiatehokasta.

Keittiöiden liesituulettimissa ei ole käytössä infrapunatunnistinta. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää dokumentti infrapunatunnistimen asennuksesta.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.33. osalta.

8.34. Keittiölaitteiden tarpeetonta päällä pitämistä vältetään.

Keittiölaitteet, joita ei tarvita, sammutetaan aina päivän päätteeksi. Vuorossa oleva henkilökunta huolehtii tästä. Jos hotelli tai ravintola on pidempään kiinni, sammutetaan kaikki mahdolliset laitteet energian säästämiseksi. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää toimintamalli keittiölaitteen energiatehokkaasta käytöstä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.34. osalta.

8.35. Saunat lämmitetään vain rajatun ajan aamuin illoin tai tilauksesta.

Sauna on lämmin aamuin sekä illoin rajatun ajan. Erilliset tilaussaunat lämmitetään asiakkaan tarpeen mukaan. Saunoissa on myös automaattinen sammutusjärjestelmä. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää toimintamalli saunojen lämmittämisestä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.35. osalta.

8.36. Juoma-, kahvi-, vesi- ja muut automaattit eivät ole päällä tarpeettomasti

Virvoke automaattit ja kahvinkeitin yms. eivät koskaan ole tarpeettomasti päällä. Henkilökunta pitää huolen oman alueensa automaateista sekä esim. kahvinkeitinistä. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää toimintamalli automaattien tarpeettoman päällä pitämisen välttämiseksi.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.36. osalta.

8.37. Tietokoneissa ja kopiokoneissa on virran automaattinen aikakatkaisu

Hotellin käyttämissä tietokoneissa sekä kopiokoneissa on automaattinen virrankatkaisu. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto tietokoneiden ja kopiokoneiden virran automaattikatkaisusta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.37. osalta.

8.38. Uudet tietokoneet, tulostimet, kopiokoneet ja muut toimistolaitteet ovat ympäristömerkittyjä tai laitteiden toimittajalla on ympäristösertifikaatti

Kaikki uudet toimistolaitteet ovat energiatehokkaita ja ovat ympäristömerkittyjä, tai niiden toimittajalla on ympäristösertifikaatti. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto viimeisen vuoden aikana hankittujen toimistolaitteiden yms. ympäristöystävällisyydestä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.38. osalta.

8.39. Hotellilla on sähköauton latauspiste tai biokaasuauton tankkauspiste.

Hotellin autotallista löytyy kaksi sähköauton latauspistettä. Sähköauton latauspisteet sijaitsevat hotellin yhteydessä olevassa autotallissa. Sähköauto paikat ovat näkyvät ja selkeästi merkattu. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto latauspisteistä tai biokaasuauton tankkauspisteestä. Nämä tullaan myös tarkistamaan auditointikierröksellä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 8.39. osalta.

8.40. Hotelli tarjoaa sähköauton vuokrauspalvelua/välitystä tai sähkötaksin käyttöä.

Hotelli ei tarjoa autojen vuokrauspalvelua. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto autojen vuokrauspalvelusta.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.40. osalta.

8.41. Hotellin omassa käytössä olevista autoista vähintään puolet on sähköautoja, biokaasuautoja tai hybridautoja.

Hotellilla ei ole käytössä omia ajoneuvoja. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto käytettyjen ajoneuvojen käytöstä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.41. osalta.

8.42. Hotelli tarjoaa aurinkoenergiaa, muuta uusiutuvaa energiaa tai näihin liittyvää uutta teknologiaa näkyvästi asiakkaiden käyttöön.

Hotelli ei tarjoa uusiutuvaa energiaa tai siihen liittyvää teknologiaa asiakkaiden käyttöön. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto asiakasviestinnästä.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 8.42. osalta.

9. ELINTARVIKKEET

Yhdeksäs kategoria käsittelee elintarvikkeita. Kategoriassa on kolme peruskriteeriä sekä yksitoista pistekriteeriä. Noin kolmannes ympäristövaikutuksista johtuu ruoan valmistamisesta. Yksi helpoimmista tavoista tuoda ympäristötyötä esille onkin kiinnittää huomiota tarjoiltavaan ruokaan. Kasvava valikoima kasvis-, lähi- ja luomutuotteita kertoo asiakkaalle, että hotelli välittää ympäristöstä. Asiakkaat ovat myös entistä kiinnostuneempia ympäristöystävällisestä ja vastuullisesta ruoasta. Jopa kolmasosa maailmalla tuotetusta ruoasta päättyy ruokahävikiksi, siksi onkin tärkeää panostaa ruokahävikin minimoimiseen sekä asiakkaan opastamiseen.

Pakolliset peruskriteerit

9.1. Hotelli käyttää luomu- ja lähituotteita. (Vähintään viisi lähi- tai luomutuotetta käytössä.)

Hotellin ravintoloissa on käytössä vähintään viisi luomu- sekä lähituotteita. Hotellin ravintolat pyrkivät jatkuvasti parantamaan sekä laajentamaan lähi- sekä luomutuotteiden valikoimaa. Hotelli myös viestii luomu- sekä lähituotteista asiakkailleen. Lista käytetyistä luomu- sekä lähituotteista pitää lisätä hakemukseen liitteenä sekä siitä tulee lisätä dokumentti Green Key -kansioon. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää listaus käytetyistä tuotteista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 9.1. osalta.

9.2. Lähi- ja luomutuotteiden ja ympäristömerkittyjen tuotteiden osuus säilyy tai kasvaa joka vuosi. Poikkeama tästä raportoidaan Green Key:lle.

Hotellin ravintoloissa on käytössä vähintään viisi luomu- sekä lähituotteita. Hotellin ravintolat pyrkivät jatkuvasti parantamaan sekä laajentamaan lähi- sekä luomutuotteiden valikoimaa. Varsinkin aamiaisella luomutuotteiden määrä kasvaa jatkuvasti.

Kehitysehdotus:

- teema päivä/viikko/kuukausi, jossa otettaisiin lähituotettu ruoka kunnolla asiakkaalle esiin esim. ”Ketä valmistaa ruokani” tai ”mistä ruokani tulee” julisteita/kylttejä, joissa esiteltäisiin jonkun lähiruoan tuottaja tai tuotantopaikka.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 9.2. osalta.

9.3. Ravintolan ruokalistalla on aina myös kasvisvaihtoehto

Kaikissa hotellin kaikissa ravintoloissa on mahdollisuus valita vähintään yksi kasvisvaihtoehto. Kasvisvaihtoehtojen määrää pyritään lisäämään jatkuvasti. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää dokumentti kasvisruoan tarjoamisesta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 9.3. osalta.

Pistekriteerit

9.4. Hotelli ei käytä uhanalaisia kalalajeja.

Liikakalastus on yksi maailman suurimmista ympäristöongelmista. Liikakalastus haittaa merien biodiversiteettiä sekä uhkaa ihmisten ruokaturvaa.¹¹³ Kaikissa hotellin ravintoloissa tarjottavat kalat ovat aina MSC- tai ASC-sertifioituja. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää kalatuotteiden hankintapolitiikka sekä toimintaohje.

Kehittämisehdotus:

- Liikakalastuksen haitoista sekä vastuullisesta kalastuksesta enemmän tietoa asiakkaalle esimerkiksi teema päivän tai tempauksen muodossa.

---

¹¹³ Changemaker

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 9.4. osalta.

9.5. Hotelli hyödyntää valikoimassaan satokauden kasviksia

Hotellin ravintolat pyrkivät mahdollisuuksien mukaan suosimaan satokauden kasviksia mm. Frans & Nicolen keväiset parsaviikot. Ravintolan johtoryhmä seuraa satokausikalenteria ja käyttää sitä apuna ruokalistojen kehittämisessä. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää kuvaus satokausikasvisten käytöstä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 9.5. osalta.

9.6. Hotellin ravintolan ja aamiaistarjoilun ruokalistoille ja tarjoilupöytiin on merkitty luomutuotteet, lähituotteet ja muut ympäristömerkityt tuotteet

Kaikki luomu-, lähituotteet sekä ympäristömerkityt tuotteet on merkitty kyltein. Hotellin ravintolat pyrkivät jatkuvasti parantamaan luomu- sekä lähituote valikoimaansa. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää kuvaus merkitsemistavoista. Auditointikierroksella käydään tarkistamassa ravintoloden merkinnät sekä ruokalistat.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 9.6. osalta.

9.7. Hotelli nostaa esille lähiruokatuotantoa ja tutustuttaa asiakkaat alueen lähiruokatuottajiin

Hotelli kertoo näkyvästi lähiruokatuotteista sekä tuottajista. Ravintoloiden henkilökunta osaa vastata asiakkaiden kysymyksiin ja osaa kertoa lähiruokatuotteista. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää kuvaus siitä, kuinka lähiruokatuotanto on tuotu asiakkaalle esiin.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 9.7. osalta.

9.8. Hotellilla on vähintään vuosittain kasvisruokateemapäivä esimerkiksi Maailman kasvisruokapäivänä 1.10.

Hotellilla ei tällä hetkellä ole kasvisruoka-teemapäivää. Auditoinnin yhteydessä tulee kertoa, kuinka teemapäivät on toteutettu.

kehitysidea:

- kasvisruoka-teemapäivänä hotellilla voisi olla oma kasvisruoka menu tai alennusta kasvisruoka vaihtoehdoista.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 9.8. osalta.

9.9. Hotellin ravintolan ruokalistalla on myös täysin vegaaninen ruokalaji ja maitojuoma.

Hotellin ravintoloiden ruokalistalla on täysin vegaaninen ruokalaji. Kaikkien ravintoloiden valikoimasta löytyy myös vegaanisia maitojuomia. Auditoinnin yhteydessä tarkistetaan ruokalistat sekä niiden merkinnät.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 9.9. osalta.

9.10. Hotelli vähentää aktiivisesti naudanlihan käyttöä.

Hotelli ei tällä hetkellä aktiivisesti vähennä naudanlihan käyttöä. Ravintolat pyrkivät kuitenkin kasvattamaan kasvisvaihtoehtojen määrää. Naudanlihan aktiivisesta vähentämisestä tulee liittää dokumentti hakemuksen liitteenä.

Hotelli ei toistaiseksi täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 9.10. osalta.

9.11. Hotelli mittaa ruokahävikin määrän ja toimii ruokahävikin minimoimiseksi. Keittiö- ja tarjoiluhenkilökunnalla on työohjeet tätä koskien.

Kaikki ravintolat mittaavat ruokahävikin määrää. Kaikki hävikki kirjataan ylös. Hotellin henkilökunta yrittää aktiivisesti vähentää ruokahävikkiä ja heillä on tästä kirjalliset ohjeet. Ruokahävikin mittauksista tulee olla liite

sertifikaattihakemuksessa sekä Green Key -kansiossa. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää seurannan pohjalta tehdyt ruokahävikin vähentämistoimenpiteet.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 9.11. osalta.

9.12. Kokoustiloissa ja ravintoloissa tarjoillaan ensisijaisesti vesijohtovettä pulloitetun veden sijaan

Hotellin kaikissa ravintoloissa sekä kokoustiloissa käytetään ensisijaisesti vesijohtovettä. Asiakas voi erikseen tilata pullovettä tai hiilihapotettua vettä. Hotellin aulassa on myös juomapullojen täyttömahdollisuus. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää toimintatapa hanaveden tarjoilusta. Hanaveden tarjoilu tarkistetaan auditointikierroksen yhteydessä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 9.12. osalta.

9.13. Hotellilla on keittiöpuutarha.

Hotellilla ei ole tällä hetkellä käytössä keittiöpuutarhaa.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 9.13. osalta.

9.14. Hotellin keittiöpuutarhassa on kompostori, jonka multa käytetään hyödyksi keittiöpuutarhassa

Hotellilla ei ole käytössä keittiöpuutarhaa.

Hotelli ei täytä sertifikaatin kriteeriä, pistekriteerin 9.14. osalta.

10. SISÄTILAT

Kymmenes kategoria käsittelee sisätiloja. Kategoriassa on vain yksi peruskriteeri sekä yksi pistekriteeri. Hotelli pystyy esim. materiaali sekä kaluste valikoimalla tekemään ympäristötyötä sekä edistämään kestävästä kehityksestä. Valitsemalla hyviä kestäviä pintamateriaaleja sekä julkisiin tiloihin tarkoitettuja kestäviä kalusteita,

pystyy hotelli varmistamaan sen, ettei esim. uusia kalusteita tarvitse ostaa vuosittain tai pintoja vaihtaa jatkuvasti. Tämä edistää kestävästä kehitystä ja mahdollistaa myös tavaroiden sekä kalusteiden kierrättämisen.

Pakolliset peruskriteerit

10.1. Sisätiloja remontoitaessa suositaan ympäristöystävällisiä ja terveellistä sisäilmaa edistäviä materiaaleja

Hotellia remontoimassa pyritään aina valitsemaan ympäristömerkittyjä materiaaleja sekä tuotteita. Hotellilla on käytössä paljon kierrätettyjä tavaroita. Vuonna 2020 hotelli sai paljon käytettyjä kalusteita sekä tarvikkeita toisesta hotellista. Nämä kalusteet sekä tuotteet otettiin käyttöön hotellihuoneissa sekä yleisissä tiloissa. Yli jääneet tai tarpeettomat tavarat annettiin halukkaille tai lahjoitettiin SPR:lle. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto viimeisen vuoden aikana käytetyistä remonttimateriaaleista ja niiden ympäristöystävällisyydestä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 10.1. osalta.

Pistekriteerit

10.2. Hotellilla on henkilöstöpolitiikka koskien tupakointia työaikana

Kaikki Sokos Hotel -ketjun työpaikat ovat täysin savuttomia. Työajalla henkilökunnalla ei ole lupaa polttaa, edes taukojen aikana. Savuttomuus koskee myös hotellin vuokratyövoimaa. Henkilöstöpolitiikasta täytyy liittää dokumentti hakemukseen.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 10.2. osalta.

11. ULKOTILAT

Yhdestoista kategoria käsittelee ulkotiloja. Kategoriassa on kolme peruskriteeriä sekä yhdeksän pistekriteeriä. Ulkoalueiden oikeaoppisella hoidolla pystytään

myös vaikuttamaan ympäristöön. Työkoneet, kuten ruohonleikkurit, voivat olla mahdollisimman energiatehokkaita tai vaikka sähkökäyttöisiä. Järkevällä ja suunnitellulla kastelulla voidaan säästää vettä. Kemiallisten lannoitteiden ja myrkkujen käyttöä voi toteuttaa harkiten tai valita mahdollisimman ympäristöystävälliset vaihtoehdot.

Tällä hotellilla ei ole omia piha-alueita käytössä. Hakemuksessa on erikseen vaihtoehto ”Hotellilla ei ole piha-alueita”. Näin voidaan ilmaista, että yhdennentoista kategorian kriteerit eivät koske piha-alueettomia hotelleja.

Pakolliset peruskriteerit

11.1. Kemiallisia lannoitteita tai tuholaismyrkkyjä käytetään vain siinä tapauksessa, että vastaavaa luonnonmukaista vaihtoehtoa ei ole saatavilla

11.2. Uudet ruohonleikkurit ovat käsikäyttöisiä, sähkökäyttöisiä, käyttävät lyijytöntä bensiiniä, ovat varustettu katalysaattorilla tai ovat ympäristömerkittyjä.

11.3. Kukat ja puutarha kastellaan aikaisin aamulla tai myöhään illalla.

Pistekriteerit

11.4. Puutarhajäte kompostoidaan.

11.5. Sadevettä kerätään ja käytetään kukkien ja puutarhan kastelussa

11.6. Uusia viheralueita perustettaessa käytetään kotimaisia tai kotoperäisiä lajikkeita.

11.7. Lumenluonnissa käytettävä konekalusto on vähäpäästöistä.

11.8. Autojen lämmitystolpissa on ajastimet

11.9. Hotelli hyödyntää kiinteistöstä kerättävää hukkalämpöä piha-alueiden kulkuväylien puhtaanpitoon lumesta/jäätä tai kuivattamiseen (esimerkiksi vesikiertoisen lämmityksen avulla).

11.10. Piha-alueiden puhtaanapidossa käytettävissä koneissa ja laitteissa käytetään biohajoavaa öljyä.

11.11. Hotelliasiakkaiden käyttöön tarjottavat moottorikelkat tai muut moottorikäyttöiset kulkuvälineet esim. mönkijät (omat tai kumppanin) ovat vähäpäästöisiä tai sähkömoottorikäyttöisiä.

11.12. Hotelli käy vuosittain läpi kuljetus- ja ohjelmalveluyritysten ympäristötyön esim. kuljetuskaluston ja kulkuvälineiden suhteen ja kannustaa näitä ajantasaisen, vähäpäästöisen kaluston hankintaan ja käyttöön

12. HALLINTO JA HANKINNAT

Kahdennessatoista ja viimeisessä kategoriassa käsitellään hallintoa sekä hankintoja. Kategoriassa on kolme peruskriteeriä ja yhdeksän pistekriteeriä. Hallinnollisilla päätöksillä pystytään vaikuttamaan suuresti hotellin ympäristötyöhön. Hotelli voi valita yhteistyökumppaneikseen sellaisia toimijoita, jotka huomioivat työssään ympäristöasiat ja toiminnallaan edistävät kestävä kehitystä. Valitsemalla hotellille ympäristömerkittyjä tuotteita tai kierrätysmateriaalista tehtyjä tai kokonaan kierrätettyjä tuotteita, pystyy hotelli vähentämään yleistä energiankulutusta, jätettä sekä edistämään kestävä kehityksen ja kiertotalouden periaatteita.

Pakolliset peruskriteerit

12.1. Henkilökunnan tilojen osalta noudatetaan samoja vaatimuksia kuin asiakastilojen suhteen.

Hotellin henkilökuntien tilojen osalta noudatetaan kaikkia samoja vaatimuksia kuin asiakastilojen suhteen. Tällaisia vaatimuksia ovat esimerkiksi suihkujen sekä hanojen virtaamat, kierrätys sekä valaistus.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 12.1. osalta.

12.2. Toimistossa käytettävät paperit ja painotuotteet ovat ympäristömerkittyjä, ne on valmistettu kierrätyskuidusta tai toimittajalla on ympäristösertifikaatti

Hotellin käyttämät paperi- sekä painotuotteet ovat kaikki ympäristömerkittyjä, valmistettu kierrätyskuidusta tai toimittajalla on ympäristösertifikaatti. Ympäristösertifikaattien sekä ympäristömerkkien tulee olla annettu tuotteelle tai toimittajalle kolmannen osapuolen toimesta. Käytetyistä paperi sekä painotuotteista tulee olla dokumentti niin hakemuksen liitteenä kuin dokumenttina Green Key -kansiossa.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 12.2. osalta.

12.3. Hotellin tiloissa toimiville palveluntarjoajille (esim. kampaamo tai kylpylä) kerrotaan hotellin Green Key-ohjelmasta ja ympäristötyöstä, ja heitä kannustetaan ympäristöystävällisyyteen toiminnassaan.

Hotellin tiloissa toimiville muille toimijoille kerrotaan hotellin Green Key- -toiminnoista sekä ympäristötyöstä. Hotelli kannustaa näitä toimijoita ympäristöystävällisyyteen omassa toiminnassaan. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää kuvaus palveluntarjoajan informoimisesta sekä kannustamisesta ympäristöystävälliseen toimintatapaan.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, peruskriteerin 12.3. osalta.

Pistekriteerit

12.4. Hotelli kannustaa paperinkulutuksen vähentämiseen koko hotellissa mukaan lukien toimistot ja kokoustilat.

Hotellilla käytetään henkilökunnan yhteisiä viestintäsovelluksia, jolloin paperille tulostetut tiedotukset vähenevät. Työntekijöiden työaikakirjaus sekä työnjako suoritetaan nykyään paperittomasti yhteisten applikaatioiden avulla. Työntekijöitä on myös ohjeistettu välttämään esim. sähköpostien tulostamista, jos se ei ole ehdottomasti tarpeen. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää toimintamalli paperin vähentämiselle.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 12.4. osalta.

12.5. Hotelli tiedottaa tavarantoimittajilleen ja muille kumppaneilleen Green Key - ympäristötyöstään ja kannustaa heitä ympäristöystävällisyyteen omassa toiminnassaan.

Hotelli kertoo yhteistyökumppaneilleen omasta ympäristötyöstään ja kannustaa heitä ympäristöystävälliseen, kestävästä kehitystä edistävään toimintaan. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää dokumentti kumppaneille tiedottamisesta.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 12.5. osalta.

12.6. Hotelli käyttämistä tavarantoimittajista ja muista kumppaneista vähintään 75 %:lla on ympäristösertifikaatti, ympäristöpolitiikka tai kirjallinen kestävä kehityksen toimintatapa.

Hotellin tavarantoimittajista sekä muista yhteistyökumppaneista vähintään 75 % on ympäristösertifikaatti, ympäristöpolitiikka tai kirjallinen kestävä kehityksen toimintatapa. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää lista kriteerit täyttävistä yhteistyökumppaneista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 12.6. osalta.

12.7. Hotellille tapahtuma- ja oheispalveluja tuottavat yritykset ovat tietoisia hotellin Green Key -ympäristötyöstä ja osana yhteistyötä on sovittu miten he huomioivat tämän omassa työssään sekä tarjoamissaan palveluissa.

Kaikki hotellin kanssa yhteistyötä tekevät yritykset ovat tietoisia hotellin Green Key -ympäristötyöstä. Yritykset pyrkivät huomioimaan tämän tarjoamissaan palveluissa. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää kuvaus siitä, kuinka yhteistyökumppanit ovat huomioineet ympäristöasiat tapahtumien- sekä oheispalveluiden yhteydessä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 12.7. osalta.

12.8. Hotelli ostaa omaan käyttöönsä sekä jälleenmyyntiin paikallisten käsityöläisten ja pienyrittäjien lähituotteita ja -palveluja. 75 % hankinnoista täyttää tämän kriteerin. Vaihtoehtoisesti hotelli voi tarjota lähialueen tuottajille mahdollisuuden myydä suoraan hotellivieraille paikallista luontoa tai alueen historiaa tai kulttuuria ilmentäviä tuotteita.

Hotellin aulassa on mahdollisuus ostaa joitakin pienyrittäjien tuotteita. Ravintoloissa on myös mahdollista ostaa lähituotettuja sekä paikallisia tuotteita. Hotellin auloissa on myös esillä pienyritysten tuotteita, joidenka tarkoitus on herättää mielenkiintoa sekä ohjata asiakas vierailemaan pienyrittäjien liikkeissä. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää hankintamäärät sekä sen osuus kokonaishankintamäärästä.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 12.8. osalta.

12.9. Hotellin viimeisen 12 kuukauden aikana ostamista kestokulutustuotteista vähintään 75 % on ympäristömerkittyjä tai niiden valmistajalla on ympäristösertifikaatti.

Hotellin ostamista kestokulutustuotteista, kuten valaisimista sekä hiustenkuivaajista, vähintään 75 % on ympäristömerkittyjä tai ne on hankittu

käytettyinä. Hotelli sai käytettynä joitakin kestokulutustuotteita sekä kalusteita alkuvuodesta 2020. Kestokulutustuotteiden hankinnasta pidetään kirjaa, jonka avulla voidaan selvittää niiden käyttöikä sekä kestävyyttä. Sertifikaattihakemukseen täytyy liittää lyhyt kommentti, jossa mainitaan esimerkkejä kestokulutushankinnoista. Hankinnoista täytyy löytyä dokumentti myös Green Key -kansioista. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää lista kestokulutustuotteiden toimittajista sekä kriteerien täyttymisestä sekä tieto niiden osuudesta kaikista kestokulutustuotteista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 12.9. osalta.

12.10. Hotelli seuraa ja mittaa kertakulutustuotteiden ja käyttötavaroiden hankintamäärää, ja etsii aktiivisesti keinoja kulutuksen vähentämiseen.

Hotelli seuraa sekä kirjaa ylös kertakulutustuotteiden ja käyttötavaroiden hankintamäärää. Hotelli pyrkii myös vähentämään kertakäyttöistentuotteiden kulutusta. Tällaisia tuotteita ovat esimerkiksi kopiopaperi ja kertakäyttökupit. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää tieto hankintamääristä sekä toimintamallista määrän vähentämiseksi.

Kehitysidea:

- Aamiaiselle sekä aulaan muutama älytabletti, johon olisi asennettu eri lehtien kuten paikallislehden ja Helsingin sanomien lukuoikeus. Tämä voisi vähentää hotellille tilattavien ”kertakäyttöisten” lehtien määrää ja näin vähentää paperijätettä.
- kertakäyttömukien korvaaminen pestävillä astioilla.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 12.10. osalta.

12.11. Hotelli on hankkinut kierrätettyjä kalusteita.

Hotellin Central rakennukseen ostettiin vuonna 2020 Helsingin Torni-hotellista käyttämättömäksi jääneitä huonekaluja sekä sänkyjä. Lähes kaikki kalusteet otettiin käyttöön tuomaan hotellihuoneisiin uutta ilmettä. Käyttämättömäksi jääneet kalusteet myytiin eteenpäin tai lahjoitettiin. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää lista tai esimerkkejä viimeisen vuoden aikana hankituista kierrätetyistä kalusteista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 12.11. osalta.

12.12. Hotelli on kunnostanut vanhoja kalusteitaan uusien ostamisen sijaan

Hotellilla pyritään aina korjaamaan kaikki ensin itse. Jos korjaaminen paikan päällä ei onnistu tilataan siihen ulkopuolinen korjaaja tai se viedään korjattavaksi. Viimeisenä vaihtoehtona on ostaa tilalle uusi. Auditoinnin yhteydessä tulee esittää lista tai esimerkkejä viimeisen vuoden aikana kunnostetuista kalusteista.

Hotelli täyttää sertifikaatin kriteerin, pistekriteerin 12.12. osalta.

8 LOPPUPÄÄTELMÄ

Green Key -hakemuksessa on 64 pakollista peruskriteeriä ja 112 pistekriteeriä. Sokos hotel Royal Vaasan hakemus täyttää tällä hetkellä 61 pakollista peruskriteeriä sekä 70 pistekriteeriä. Kolmen pisteen puuttuminen pakollisista pistekriteereistä selittyy sillä, että hotellilla ei ole käytössä ulkotiloja, ja siten se ei voi täyttää ulkotila kategorian kolmea pakollista peruskriteeriä.

Pistekriteereiden osalta hotellilla olisi mahdollisuuksia parantaa toimintaansa. Pistekriteereitä jää kaiken kaikkiaan uupumaan 42 kpl. Yksitoista kriteeriä on sellaisia, ettei hotelli pysty nykyisessä paikassaan niitä saamaan. Hotellilta jää yhdeksän pistekriteeriä täyttämättä ulkoalueiden puuttumisen vuoksi, yksi pistekriteeri koskee ulkouima-altaita, joita hotellilla ei ole ja yksi pistekriteeri koskee lähialueen Blue Flag –rantojen suosittelusta. Loppujen 31:n pistekriteerin kohdalla hotellilla on mahdollisuus tehdä parannuksia ja jonain päivänä kattaa myös nämä pisteet hakemuksessaan.

Eniten parannettavaa pistekriteerien kannalta olisi energiansäästö- sekä hankintakategorioissa. Hotellin tulisi panostaa uusiutuvaan energiaan sekä jopa toimia edelläkävijänä globaalissa energiamurroksessa ja tuottaa omaa sähköenergiaa paikan päällä. Hotelli voi kuitenkin jo pienemmälläkin panoksella saada täytettyä energiansäästö- sekä hankinta kategorian pistekriteereitä. Tällaisia toimintoja olisi esimerkiksi kaikkien lamppujen vaihtaminen LED-lampuiksi. Tämä on hotellilla luultavasti tulevaisuudessa edessä, mutta muutos ei välttämättä tapahdu hetkessä.

Toinen kategoria, jossa hotellilla olisi vielä paljon parannettavaa on vedensäästö kategoria. Hotellin tulisi tässä panostaa entistä enemmän vedenkulutuksen seurantajärjestelmiin mm. erilaisilla vedenkulutus mittareilla. Suurin osa tämän kategorian pistekriteereistä on tulevaisuudessa hotellin saavutettavissa mutta tämä tarkoittaa mm. vanhojen olemassa olevien hanojen vaihtamista sekä

kylpyammeiden poistamista. Hanoja vaihdetaan hotellissa uusiin sitä mukaan, kun se on tarpeellista, esim. remontin tai hanan hajoamisen yhteydessä. Kylpyammeiden poistuminen hotelleista voi olla tulevan remontin mukana täysin mahdollista, mutta kaikkien ammeiden poistaminen on epätodennäköistä, koska hotellin ensisijainen lähtökohta on kuitenkin asiakastyytyväisyys.

Suurin osa pistekriteereistä vaatisi hotellin osalta suuria remontteja sekä muutoksia. Molemmat hotellirakennukset alkavat olla jo iäkkäitä, ja osa pistekriteereistä ei täyty tämän takia. Rakennusten energiatehokkuus ei välttämättä vastaa kaikissa kohdissa uudisrakentamisen kriteereitä eikä hotellihuoneiden ilmastointia tai valaistusta ole asennettu sammumaan energian säästämiseksi.

Pistekriteereitä, joita hotelli voi kuitenkin helposti täyttää jo tulevaan hakemukseen on kuitenkin muutamia. Tällaisia ovat esimerkiksi hiilijalanjäljen mittaaminen, asiakkaiden palkitseminen ympäristötyöstä sekä kertakäyttöastioiden käytön lopettaminen. Nämä sekä muiden kriteerien kehittämissuositukset, joita edellisessä luvussa mainitsin, tullaan esittämään hotellin johdolle.

Nykyiset pisteet kuitenkin riittävät, jotta hotelli saa sertifikaatin vuodelle 2022. Hotelli lähettää sertifikaattihakemuksen vuoden 2021 syksyllä, jonka jälkeen hotelli tullaan auditoimaan. Auditoinnissa tarkistetaan kriteerien täytyminen sekä siihen liittyvät oheismateriaalit sekä liitteet.

9 OPINNÄYTETYÖTÄ HANKALOITTANEET TEKIJÄT

Hotellin ympäristötyötä sekä opinnäytetyön tekemistä on osittain hankaloittanut koronapandemian aiheuttamat sulkutoimet, jotka ovat kohdistuneet vahvasti etenkin matkailu- sekä ravintola-alan toimijoihin. Royal Vaasa hotelli sekä sen ravintolat ovat olleet korona aikana vuosina 2020 - 2021 suljettuna useita kuukausia.

Hotellin ollessa suljettuna koko hotellin toiminta keskeytyy. Tämä haittaa hotellin kehitystä sekä ympäristötyötä. Kuukausina kun hotelli on ollut avoinna, on toimintaa haitannut hiljaiset kuukaudet. Asiakkaiden määrän radikaali tippuminen huomataan helposti varsinkin suurissa hotelleissa. Asiakkaiden määrän väheneminen onkin tarkoittanut sitä, ettei hotelli ole voinut toimia täydellä kapasiteetilla kevään 2020 jälkeen.

Poikkeukselliset ajat tulevat näkymään myös tulevassa Green Key -hakemuksessa. Näiden vuosien aikana kerätty energian-, veden-, lämmön- tai esim. kulutustuotteiden kulutustilastot eivät kerro totuutta hotellissa tapahtuvasta normaalista keskivertokulutuksesta, eivätkä ne siis ole vertailukelpoisia aikaisempien kulutustilastojen kanssa. Tilastoja täytyykin tulevina vuosina verrata vuoden 2019 tilastoihin, jolloin asiakasmäärät ovat olleet normaaleja, ja hotelli on voitu pitää jatkuvasti auki. Tilastojen puuttuminen aiheuttaa kuitenkin ongelmia esim. hotellin ympäristötyön kehityksen seurannassa. Näiden vuosien perusteella ei voida varmasti kertoa, jos ympäristötyö, energiankäytön- tai kierrätyksentehostaminen on tuottanut toivottuja tuloksia.

LÄHTEET

Apua merkkiviidakkoon, Hyvää Suomesta, viitattu 21.3.2021, <https://www.hyvaasuomesta.fi/suomalainen-ruoka/apua-merkkiviidakkoon>

Bussiness Finland, Sertifiointit ja ohjelmat, viitattu 21.3.2021, <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/matkailun-edistaminen/vastuullisuus/sertifiointit--ohjelmat>

Booking.com reveals key findings from its 2019 sustainable travel report, booking.com, viitattu 20.3.2021, <https://globalnews.booking.com/bookingcom-reveals-key-findings-from-its-2019-sustainable-travel-report>

Blue flag, viitattu 21.3.2021, <https://www.blueflag.global/>

Climate change and health, WHO, viitattu 21.4.2021, <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/climate-change-and-health>

Comforta Oy, Lindström Group, viitattu 22.4.2021, <https://www.kiilto.fi/lupauksemme-ymparistolle/>

Demeter, viitattu 21.3.2021, <https://www.biodyn.fi/demeter>

Elintarvikkeiden alkuperämerkinnät, ruokavirasto, viitattu 21.3.2021, <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/elintarvikkeista-annettavat-tiedot/pakkausmerkinnat/elintarvikkeiden-alkuperamerkinnaat/>

EU-ympäristömerkki, viitattu 21.3.2021, <http://eu-ymparistomerkki.fi/>

<http://eu-ymparistomerkki.fi/eu-ymparistomerkki/>

Energia ja ilmastonmuutos, maailma2030, <https://maailma2030.fi/ilmastonmuutos/energia/>

From a Basement to the World – the story of Green Key, Green Key International, viitattu 10.1.2021, (<https://www.greenkey.global/s/GreenKeyHistory-documentfromHORESTA.pdf>)

Fiksuruoka, viitattu 21.3.2021, https://www.fiksuruoka.fi/?gclid=Cj0KCQjw3duCBhCAARIsAJeFyPVTB8sQ2T-NomDxRC_1eEs6E8nDYGtIe0ASvEO-ChuKv8cTkFasaFkaAo0_EALw_wcB

Green Key -auditointi, Green Key, viitattu 20.3.2021, http://greenkey.fi/wp-content/uploads/2021/01/Green-Key-auditoinnissa%CC%88lto%CC%88_2021_GREEN-KEY.pdf

Green Key -auditointi, Green Key Suomi, viitattu 23.3.2021 http://greenkey.fi/wp-content/uploads/2020/08/Green-Key-auditoinnisis%C3%A4lt%C3%B6_2020_hotellit-pienet-majliikkeet-3.pdf

Green Key Global, Green Key contributes to the UN sustainable Development Goals 2015-2030, viitattu 25.1.2021, <https://www.greenkey.global/stories-news-1/2016/3/10/q299jawa8rz540nxxl7nv7bh9vjq8d?rq=Agenda>

Green Key Global, Green Key and Sustainable Development Goals 2015-2030, viitattu 25.1.2021, <https://static1.squarespace.com/static/55371f97e4b0fce8c1ee4c69/t/56e6867af8508224be0add17/1457948283704/Green+Key+and+the+Sustainable+Development+Goals+2015-2030.pdf>

Green Key international homepage, <https://greenkey.global>

Green Key ja Green Activities hakemusprosessin eteneminen ja päätöksenteko Green Key Finland, viitattu 23.2.2021, <http://greenkey.fi/haku-ohjeet/>

Green Key – International Eco-label for hotels and tourism facilities, Green Key Global, (<https://www.greenkey.global/s/Green-Key-Brochure-2020.pdf>)

Green Key Kriteerit hotelleille, Green Key Finland, viitattu 23.2.2021, http://greenkey.fi/wp-content/uploads/2020/04/Hotellit_Green-Key-kriteerist%C3%B6opas-2020.pdf

Green Key Suomi kotisivusto, <https://greenkey.fi>

Green Key -ympäristösertifikaatin hakeminen Break Sokos Hotel Kolille, Emma Tervo; Karelia-ammattikorkeakoulu 2018, viitattu 23.2.2021, https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/141460/Tervo_Emma.pdf%20.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Green Key – majoitusalan tulevaisuus?, Ilona Voutilainen; Saimaan ammattikorkeakoulu 2017, viitattu 23.2.2021, https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/123291/voutilainen_ilona.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Green Globe, viitattu 21.3.2021, <https://greenglobe.com/>

Green Activities kriteeristö, Green Key, http://greenkey.fi/wp-content/uploads/2020/05/GreenActivities-kriteerist%C3%B6_2020.docx

Green Globe standard, certifications control union, viitattu 21.3.2021, <https://certifications.controlunion.com/en/certification-programs/certification-programs/green-globe-standard>

Green Key -ympäristömerkki sitouttaa matkailualan toimijoita kestävän kehityksen toimenpiteisiin, sitoumus 2050, viitattu 23.4.2021, <https://sitoumus2050.fi/toimenpidesitoumukset#/details/5739D8A03D309A34628BA36E>

How air pollution is destroying our health, WHO, viitattu 21.4.2021, <https://www.who.int/news-room/spotlight/how-air-pollution-is-destroying-our-health>

Huolehdimme tekstiilien uusiokäytöstä!, Lindström group, viitattu 22.4.2021, <https://lindstromgroup.com/fi/artikkeli/huolehdimme-tekstiilien-uusiokaytosta/>

Ilmastonmuutoksen huomioiminen vastuullisen matkailun kehittämisessä, Janika Linninen, Metropolia Ammattikorkeakoulu, viitattu 20.2.2021, https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/335529/Linninen_Janika.pdf?sequence=2

Ilmastonmuutosta voi hillitä ilmastoystävällisellä ruokavaliolla, ilmasto-opas, viitattu 21.3.2021, <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/hillinta/-/artikkeli/ab196e68-c632-4bef-86f3-18b5ce91d655/ilmastonmuutosta-voi-hillita-ilmastoystavallisella-ruokavaliolla.html>

Ilmastonmuutos, ilmatieteen laitos, viitattu 21.4.2021, <https://www.ilmatieteenlaitos.fi/ilmastonmuutoskysymyksiä>

Intian energiapolitiikan suunnasta covid-19 -kriisin jälkeen, team Finland, <https://www.marketopportunities.fi/home/2020/intian-energiapolitiikan-suunnasta-covid-19--kriisin-jalkeen?type=country-outlook&industry=cross-industry>

Ilmastonmuutoksen maailmanlaajuiset terveysvaikutukset, ilmasto-opas, viitattu 21.4.2021, <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/vaikutukset/-/artikkeli/9d4f583d-3dc7-45c1-93ba-bba3fa3f65f9/maailmanlaajuiset-terveysvaikutukset.html>

Joutsenmerkki, viitattu 21.3.2021, <https://joutsenmerkki.fi/>

Kestävän kehityksen tavoitteet, Suomen YK-liitto, viitattu 20.01.2021, <https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/kestava-kehitys/kestavan-kehityksen-tavoitteet>

Kestävän kehityksen tavoitteet, Suomen YK-liitto, viitattu 20.01.2021, <https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/kestava-kehitys/kestavan-kehityksen-tavoitteet>

Kemialliset torjunta-aineet tuhoavat maaseudun luontoa, YLE, viitattu 20.3.2021, <https://yle.fi/uutiset/3-5505641>

Kriteerit hotelleille, greenkey.fi, viitattu 23.2.2021, http://greenkey.fi/wp-content/uploads/2021/03/Kriteerist%C3%B6pas_Hotellit_Green-Key-kriteerist%C3%B6pas.pdf

K-Ostokset näyttää nyt ruokaostostesi hiilijalanjäljen, viitattu 21.3.2021, <https://www.k-ruoka.fi/artikkelit/k-kaupassa/k-ostokset-hiilijalanjalki>

Kestävä matkailu, Green Tourism, <http://www.greentourism.eu/fi/Post/Name/SustainableTourism>

Kansainvälinen ilmastopolitiikka, Ilmasto.org, viitattu 21.4.2021, <http://ilmasto.org/ilmastonmuutos/ilmastopolitiikka/kansainvalinen-ilmastopolitiikka.html>

Kasvihuoneilmiö ja ilmakehän koostumus, Ilmasto-opas, viitattu 15.4.2021, <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/ilmio/-/artikkeli/420c4ca3-a128-4ae7-882e-3d06e1ea24f5/kasvihuoneilmio-ja-ilmakehan-koostumus.html>

Leppäkerttu-merkki, Luomuliitto, viitattu 21.3.2021, <http://www.luomuliitto.fi/luomutuotanto/leppakerttumerkki/>

Luontoon vaikuttamisen opas, Euroopan komissio, viitattu 21.4.2021, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/biodiversity_fi.pdf

Lupaus ympäristölle, Kiilto, viitattu 22.4.2021, <https://www.kiilto.fi/lupauksemme-ymparistolle/>

Liikakalastus, changemaker, viitattu 25.4.2021, <https://www.changemaker.fi/liikakalastus-kampanjan-taustamateriaali/>

Majoitustilasto 2019, MARA, Tilastokeskus, viitattu 18.1.2021, https://www.mara.fi/media/toimiala/toimiala/matk_2019_2020-04-08_fi.pdf

Mittaukset kertovat ilmaston muuttuvan, Ilmasto-opas, viitattu 15.4.2021, <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/ilmio/-/artikkeli/60d35ca2-9874-406e-bb9f-608e5b60746d/mittaukset-kertovat-ilmaston-muuttuvan.html>

Merkit apuna, Martat, viitattu 21.3.2021,
<https://www.martat.fi/marttakoulu/kodinhoito/merkit-apuna/>

Maailman kasviuonekaasupäästöt kasvavat yhä, ilmasto-opas, viitattu 21.4.2021,
<https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/hillinta/-/artikkeli/42433dde-827f-485e-9fa9-45b49fbfa317/maailman-kasviuonekaasupaastot-kasvavat-yha.html>

Number of international tourist arrivals worldwide from 2010 to 2019, Statista, viitattu 19.4.2021, <https://www.statista.com/statistics/209334/total-number-of-international-tourist-arrivals/>

Naudanlihan ympäristövaikutukset Suomessa ja globaalisti, MTK, viitattu 19.4.2021, <https://www.mtk.fi/-/naudanlihan-ymparistovaikutukset-suomessa-ja-globaalisti>

Our world in data, Food production is responsible for one-quarter of the world's greenhouse gas emissions, viitattu 15.4.2021, <https://ourworldindata.org/food-ghg-emissions>

Our world in data, Environmental impacts of food and agriculture, viitattu 15.4.2021, <https://ourworldindata.org/environmental-impacts-of-food>

Paulig ja Luke tutkivat kahvihävikkiä: Yli kaksi litraa kahvia viemäriin vuosittain per suomalainen, paulig, viitattu 18.3.2021,
<https://www.pauliggroup.com/fi/uutishuone/paulig-ja-luke-tutkivat-kahvihavikkia-yli-kaksi-litraa-kahvia-viemariin-vuosittain-per-suomalainen>

Puhtaampi ja vihreämpi wc-tila, Katrin, viitattu 24.4.2021,
<https://www.katrin.com/fi/about-katrin/Katrin-Brand/Pages/default.aspx>

Reilun matkailun yhdistys, reilun matkailijan ohjeet, viitattu 18.1.2021,
<https://www.reilumatkailu.fi/reilun-matkailijan-ohjeet/>

Ruuan ympäristövaikutukset, WWF, viitattu 20.3.2021,
<https://wwf.fi/ruoka/ruuan-ymparistovaikutukset/>

Resqclub, viitattu 21.3.2021, <https://www.resq-club.com/fi/>

Suosittu Kotimaista-tuotesarja saa uudet pakkaukset ja laajenee, yhteishyvä, viitattu 21.3.2021, <https://yhteishyva.fi/artikkeli/suosittu-kotimaista-tuotesarja-saa-uudet-pakkaukse/3EfSE7bMHCNSrvZvoyC2kj>

Sopimus, energiatehokkuus-sopimukset, viitattu 25.4.2021,
<https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/sopimus/>

Sokos hotel royal Vaasa, Sokos hotels, viitattu 20.2.2021,
<https://www.sokoshotels.fi/fi/vaasa/original-sokos-hotel-royal-vaasa>

Suomen luomumatkailuyhdistys, <https://luomumatkailu.fi/>

Sirkkalehti kertoo kotimaisuudesta, Puhtaasti kotimainen, viitattu 21.3.2021,
<https://www.puhtaastikotimainen.fi/sirkkalehtimerkki/sirkkalehtimerkki-kertoo-kotimaisuudesta/>

Tietoa ruokahävikistä, hävikkiviikko, viitattu 21.3.2021,
<https://havikkiviikko.fi/tietoa-ruokahavikista/>

The Rainforest Alliance and UTZ to merge, forming new, stronger organization, Rainforest Alliance, viitattu 21.3.2021, <https://www.rainforest-alliance.org/articles/rainforest-alliance-utz-merger>

Tourcet certification, viitattu 21.3.2021,
<https://andeanlodges.com/en/certification-tourcet/>

Viidelle ahvenanmaalaiselle vierassatamalle Blue Flag -sertifikaatti, matka-suomi, viitattu 25.4.2021, <https://matkasuomi.fi/matkusta/artikkelit/viidelle-ahvenanmaalaiselle-vierassatamalle-blue-flag-sertifikaatti>

Vastuullinen työnantaja huolehtii ympäristöstä, WWF, viitattu 21.3.2021,
<https://wwf.fi/greenoffice/>

Vastuullisen matkailun puolesta, Business Finland, viitattu 21.4.2021,
<https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/matkailun-edistaminen/vastuullisuus/sustainable-travel-finland>

Vastuullisuus, Berner, viitattu 22.4.2021,
<https://www.berner.fi/vastuullisuus/ymparistovastuu/>

Vastuullisuus, Dermosil, viitattu 24.4.2021,
<https://www.dermosil.fi/yritys/vastuullisuus>

Yterille Green Key -ympäristösertifikaatti ensimmäisenä matkailukohteena Suomessa, visit Pori, viitattu 23.2.2021, <https://www.visitpori.fi/uutinen/2019-06-20-yterille-green-key-ymparistosertifikaatti-ensimmaisena-matkailukohteena-suomessa>

Ympäristöjärjestelmät, Yrittäjät, viitattu 19.4.2021,
<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/energia-ymparisto-ja-maankaytto/ymparistotietoa/ymparistojarjestelmat-317911>

Yhteiskuntasitoumuksen tavoitteet, sitoumus 2050, viitattu 23.4.2021,
<https://sitoumus2050.fi/tavoitteet/>
